Střední zdravotnická škola a Střední odborná škola, Česká Lípa, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

Ošetřovatel

RVP: 53-41-H/01 Ošetřovatel

Platnost od 1.9.2021
Ředitelka školy: Mgr. Hana Kubátová Ortová

Obsah

Obsah

1. Identifikační údaje 5
2. Profil absolventa 6
   2.1. Uplatnění absolventa v praxi 6
   2.2. Kompetence absolventa 6
   2.3. Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení vzdělávání a stupeň dosaženého vzdělávání 12
   2.4. Identifikační údaje 12
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu 13
   3.1. Celkové pojetí vzdělávání 13
   3.2. Organizace výuky 16
   3.3. Způsob hodnocení žáků 16
   3.4. Vzdělávání žáků se speciálními potřebami, sociálním znevýhodněním a mimořádně nadaných 18
   3.5. Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence 19
   3.6. Podmínky pro přijímání ke vzdělávání 20
   3.7. Identifikační údaje 21
4. Rozpracování obsahu RVP do ŠVP 22
5. Učební plán 24
   5.1. Přehled využití týdnů ve školním roce 25
   5.2. Identifikační údaje 25
6. Učební osnova 26
   6.1 Český jazyk a literatura 26
      6.1.1 Pojetí vyučovacího předmětu 26
      6.1.2 Rozpis učiva a výsledky vzdělávání 29
   6.2 Anglický jazyk 33
      6.2.1 Pojetí vyučovacího předmětu 33
      1.1.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 37
   6.3 Německý jazyk 41
      6.3.1 Pojetí vyučovacího předmětu 41
      1.1.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 45
   6.4 Občanská nauka 48

6.4.1 Pojetí vyučovacího předmětu 48
6.4.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 51
6.5 Fyzika 56
6.5.1 Pojetí vyučovacího předmětu 56
6.6 Chemie 60
6.6.1 Pojetí vyučovacího předmětu 60
6.6.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 62
6.7 Biologie a ekologie 64
6.7.1 Pojetí vyučovacího předmětu 64
6.7.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 67
6.8 Matematika 69
6.8.1 Pojetí vyučovacího předmětu 69
1.1.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 71
6.9. Tělesná výchova 74
6.9.1 Pojetí vyučovacího předmětu 74
6.9.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 76
6.10 Informační a komunikační technologie 82
6.10.1 Pojetí vyučovacího předmětu 82
5.2.1. Pojetí vyučovacího předmětu 82
5.2.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání -viz příloha ŠVP č. 14 c 85
11 Ekonomika 86
6.11.1 Pojetí vyučovacího předmětu 86
6.12 Somatologie 91
6.12.1 Pojetí vyučovacího předmětu 91
6.12.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 93
6.13 Výchova ke zdraví 97
6.13.1 Pojetí vyučovacího předmětu 97
6.13.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 99
6.14 Klinická propedeutika 103
6.14.1 Pojetí vyučovacího předmětu 103
6.14.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 105
6.15 Základy mikrobiologie, epidemiologie a hygieny 111
6.15.1 Pojetí vyučovacího předmětu 111
6.15.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání 113

6.16 Péče o seniory ... 115
6.16.1 Pojetí vyučovacího předmětu ... 115
6.16.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 117
6.17 Volnočasové aktivity ... 119
6.17.1 Pojetí vyučovacího předmětu ... 119
6.17.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 121
6.18 Zdravotnické a sociální služby ... 123
6.18.1 Pojetí vyučovacího předmětu ... 123
6.18.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 125
6.19 Zdravotnická psychologie ... 128
6.19.1 Pojetí vyučovacího předmětu ... 128
6.19.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 130
6.20 První pomoc ... 133
6.20.1 Pojetí vyučovacího předmětu ... 133
6.20.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 135
6.21 Ošetřovatelská péče ... 140
6.21.1 Pojetí vyučovacího předmětu ... 140
6.21.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání ... 142
6.22 Odborný výcvik ... 154
6.22.1 Pojetí vyučovacího předmětu ... 154
7. Personální a materiální zabezpečení oboru ... 165
8. Spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP ... 166

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy:	**Střední zdravotnická škola a Střední odborná škola, Česká Lípa, příspěvková organizace**
Adresa školy:	**28.října 2707, Česká Lípa**
Zřizovatel:	**Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, Liberec 2**
Kód a název oboru vzdělání:	**53-41-H/01 Ošetřovatel**
Název školního vzdělávacího programu:	**Ošetřovatel**
Stupeň poskytovaného vzdělání:	**střední vzdělání s výučním listem**
Délka a forma vzdělávání:	**3 roky v denní formě vzdělávání**
Platnost Školního vzdělávacího programu:	**1.9.2021**
Jméno ředitele školy:	**Mgr. Hana Kubátová Ortová**
Telefonní číslo:	**481 131 050/ pobočka 5905**
E-mail:	**sekretariat@skolalipa.cz**
Webová adresa:	**www.skolalipa.cz**
Podpis ředitele školy:	
Razítko:	

2. PROFIL ABSOLVENTA

2.1. Uplatnění absolventa v praxi

Absolvent se uplatní ve zdravotnických zařízeních a v zařízeních sociálních služeb, zejména v nemocnicích nebo ošetřovatelských centrech, v léčebnách dlouhodobě nemocných, v zařízeních geriatrické péče a v zařízeních hospicové a respitní péče.

Pod odborným dohledem nebo přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu v oboru ošetřovatelství poskytuje základní nebo specializovanou či vysoce specializovanou ošetřovatelskou péči v rozsahu své odborné způsobilosti stanovené vyhláškou č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

2.2. Kompetence absolventa

Odborné kompetence

Absolvent se vyznačuje těmito kompetencemi:

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn., aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. pacientů, klientů**,** návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb, tzn., aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace, tj. zdravotnického nebo sociálního zařízení
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů nebo služeb, zohledňovali požadavky pacientů a jiných klientů.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn., aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- efektivně hospodařili s finančními prostředky
- nakládali se zdravotnickými prostředky, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Vykonávat pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky, dětské sestry, praktické sestry nebo radiologického asistenta činnosti základní ošetřovatelské péče a specializované ošetřovatelské péče v rámci ošetřovatelského procesu a podílet se pod přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem, na poskytování vysoce specializované ošetřovatelské péče, tzn., aby absolventi byli schopni zejména:

- provádět hygienickou péči u pacientů, včetně základní prevence proleženin a úpravy lůžka
- pomáhat při podávání stravy pacientům, pomáhat při jídle ležícím nebo nepohyblivým pacientům a popřípadě je krmit
- pečovat o vyprazdňování pacientů, včetně případného provedení očistného klyzmatu pacientům starším deseti let
- měřit tělesnou teplotu, výšku a hmotnost
- doprovázet pacienty na odborná vyšetření a ošetření
- pečovat o úpravu prostředí pacientů
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při zajištění herních aktivit dětí
- provádět úpravu těla zemřelého
- zajišťovat aplikaci tepla a chladu
- provádět rehabilitační ošetřovatelství, včetně prevence poruch mobility
- provádět nácvik sebeobsluhy s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta
- podílet se v rozsahu své odborné způsobilosti na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků a prádla, na jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole a uložení léčivých přípravků
- poskytovat zdravotní péči v souladu s platnými právními předpisy a standardy v rámci

zdravotnického týmu, dbát na ochranu osobních údajů

- pracovat v rozsahu své odborné způsobilosti se zdravotnickou dokumentací a s informačním systémem zdravotnického zařízení
- při komunikaci s pacienty jednat v souladu s profesní etikou a společenskými pravidly, zohledňovat osobnostní, sociální a kulturní specifika pa-

cientů.

Asistovat pod přímým vedením všeobecné sestry, porodní asistentky, dětské sestry, praktické sestry nebo radiologického asistenta při určených ošetřovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech, tzn., aby absolventi byli schopni:

- asistovat zejména při převazech, podávání léčivých přípravků včetně aplikací injekcí a infúzí, odběru biologického materiálu, zavádění močového katétru a výplachu močového měchýře nebo sondování a péče o katétr.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- poslouchat s porozuměním mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat běžné administrativní písemnosti a pracovní dokumenty
- snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů, popř. projevů jiných lidí
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro základní komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro základní pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět základní odborné terminologii a základním pracovním pokynům v písemné i ústní formě)
- pochopit výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k

druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn., že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, pomáhat druhým lidem
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si - v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn., že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
- komunikovat vhodně s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle

- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, se svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodařit s financemi, tzn., že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- číst různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je popsat a využít pro dané řešení
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných životních i pracovních situacích.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn., absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- učit se používat nové aplikace
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

2.3. Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení vzdělávání a stupeň dosaženého vzdělávání

Vzdělání se ukončuje závěrečnou zkouškou. Dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy dle školského zákona č. 561/2004Sb. ve znění pozdějších předpisů a příslušnými prováděcími předpisy.

2.4. Identifikační údaje

Kód a název oboru vzdělání:	**53-41-H/01 Ošetřovatel**
Název školního vzdělávacího programu:	**Ošetřovatel**
Stupeň poskytovaného vzdělání:	**střední vzdělání s výučním listem**
Délka a forma vzdělávání:	**3 roky v denní formě vzdělávání**
Platnost Školního vzdělávacího programu:	**od 1.9.2021**

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1. Celkové pojetí vzdělávání

Pojetí a cíle ŠVP

Pojetí vzdělávání ve školním vzdělávacím programu se uskutečňuje podle rámcového vzdělávacího programu 53-41-H/01Ošetřovatel.

Koncepce středního odborného vzdělávání vychází z celoživotně pojatého a na principu znalostní společnosti vybudovaného konceptu vzdělávání, ve kterém je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje lidské osobnosti. Obecné cíle a oblasti vzdělávání se vzájemně doplňují a prolínají. Směřují zejména k dovednosti učit se poznávat, učit se pracovat a jednat, učit se být a učit se společně jednat.

Cílem středního odborného vzdělávání je připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách současného světa. Vzdělání směřuje k tomu, aby si žák vytvořil, v souladu s úrovní odpovídající jeho schopnostem a studijním předpokladům, klíčové a odborné kompetence. Vzdělávací program poskytuje žáku širší všeobecné vzdělání a obecně přenositelné dovednosti, které mu umožní lépe se adaptovat na rychle se měnící podmínky ve společnosti, a odborné vzdělávání, které poskytuje žákovi základní odborné vědomosti nezbytné pro vytvoření požadovaných ošetřovatelských dovedností.

Charakteristika vzdělávacích strategií ve vztahu k oboru vzdělávání

Metody a formy vzdělávání jsou rozpracovány v úvodu každého vyučovacího předmětu. Vyučující je volí se zřetelem na charakter vyučovacího předmětu, konkrétní situaci v pedagogickém procesu a s ohledem na možnosti školy. Vyučující všeobecně vzdělávacích předmětů kladou důraz na to, aby žáci dosahovali maximálních výsledků s ohledem na své možnosti. Žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k učení formou využívání rozmanitých forem práce. Ve výuce jednotlivých předmětů jsou aplikovány aktivizující vyučovací metody.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata „Občan v demokratické společnosti“, „Člověk a životní prostředí“, „Člověk a svět práce“ a „Informační a komunikační technologie (ICT)“ jsou z výchovně-vzdělávacího hlediska považována za společensky významná, a proto funkčně prolínají celým vzdělávacím programem a vyučovacím procesem, jsou rozpracována v jednotlivých vyučovacích předmětech. V souladu s osnovami s nimi budou žáci při výuce seznamováni. Znalost této problematiky bude učiteli ověřována a hodnocena.

<u>Občan v demokratické společnosti – tzn., absolvent:</u>

- má vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnost morálního úsudku
- je připraven si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení
- hledá kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a je kriticky tolerantní
- je schopen odolávat myšlenkové manipulaci, dovede se orientovat v masových médiích, využívá je a kriticky hodnotí
- dovede jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledá kompromisní řešení, je ochoten se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch ostatních
- si váží materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snaží se je chránit a zachovat pro budoucí generace.
- Těžiště realizace tohoto tématu se předpokládá ve vytvoření demokratického klimatu školy. Učivo průřezového tématu je začleněno v těchto předmětech: Občanská nauka, Český jazyk a literatura a Ekonomika. Nedílnou součástí je i spolupráce žáků, učitelů a výchovného poradce.

Člověk a životní prostředí – tzn., absolvent:

- je, v souladu se zákonem o životním prostředí, výchovou, osvětou a vzděláváním veden k myšlení a jednání, které odpovídá principu trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách
- umí poznávat svět a lépe mu rozumí, chápe vztah přírodního a sociálního prostředí i souvislosti jevů, rozumí přírodním zákonitostem, uvědomuje si odpovědnost člověka za uchování přírodního prostředí, orientuje se v globálních problémech lidstva, chápe zásady trvale udržitelného rozvoje a aktivně přispívá k jejich uplatňování, klade si otázky týkající se existence života a hledá na ně racionální odpověď, diskutuje o nich a zaujímá k nim vlastní postoje
- hodnotí sociální chování z hlediska zdraví, potřeby a prostředí, osvojuje si technologické postupy šetrné k životnímu prostředí, vytváří si úctu k živé i neživé přírodě a jedinečnosti života na Zemi, respektuje život jako nejvyšší hodnotu, aktivně se zapojuje do ochrany životního prostředí, v rámci své pracovní činnosti jedná odpovědně a hospodárně, dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, chápe ji jako součást péče o zdraví své i spolupracovníků.

Těžiště realizace tohoto průřezového tématu se předpokládá v integraci poznatků biologických, obecné ekologie, ekologie člověka, životního prostředí, ochrany přírody, prostředí a krajiny a ekologických aspektů pracovní činnosti v daném oboru. Cíle enviromentální výchovy a vzdělávání jsou realizovány v rovině informativní, formativní a sociálně komunikativní. Učivo průřezového tématu je začleněno v těchto předmětech: Biologie a ekologie, Tělesná výchova, Občanská nauka.

Člověk a svět práce, tzn., absolvent:

- je motivován k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře

- orientuje se ve světě práce jako celku
- naučí se hodnotit jednotlivé faktory charakterizující obsah práce a srovnává tyto faktory se svými předpoklady, seznámí se s alternativami profesního uplatnění po absolvování daného oboru vzdělání
- umí vyhledávat a posuzovat informace o pracovních příležitostech a vzdělávacích nabídkách, orientuje se v nich a vytváří si o nich základní představu z hlediska svých předpokladů a profesních cílů
- prezentuje se písemně i verbálně při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formuluje svá očekávání a priority
- zná základní aspekty pracovního poměru, práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů i základní aspekty soukromého podnikání, zná příslušné právní předpisy, orientuje se ve službách zaměstnanosti, umí účelně využívat jejich informačního zázemí

Těžiště tohoto průřezového tématu je v informovanosti o hlavní oblasti světa práce, trhu práce, soustavy školního vzdělávání, návaznosti jednotlivých druhů vzdělávání po absolvování oboru vzdělání, nutnost celoživotního vzdělávání.
Učivo průřezového tématu je začleněno v těchto předmětech: Občanská nauka, Informační a komunikační technologie, Český jazyk a literatura, Ekonomika a Odborný výcvik.
Při vstupu na trh práce a při uplatnění pracovních práv pomáhá zejména odborná praxe žáků v reálných podmínkách, průkazy na obsluhu strojů, průkaz řidiče, exkurze v zaměstnavatelských organizacích, které jsou typické pro příslušnou oblast uplatnění absolventů, karierové poradenství výchovného poradce a spolupráce s úřadem práce.

Člověk a digitální svět, tzn., absolvent:

- je schopen pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívá jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání, používá základní a aplikační programové vybavení počítače, pracuje s informacemi a s komunikačními prostředky.

Těžištěm tohoto průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi a schopnostmi je aplikovat při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů. Učivo průřezového tématu je začleněno ve všech předmětech, zejména pak v informační a komunikační technologii.

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:
- se učili komunikovat prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. s úřady
- dokázali uvést příklady využití digitálních technologií ve svém oboru
- byli schopni uvést, jak vývoj technologií včetně umělé inteligence ovlivňuje různé aspekty života jedince, společnosti a životního prostředí
- využívali vhodné technologie a jejich kombinace pro školní práci a k naplnění svých potřeb
- digitální technologie a způsob jejich použití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- se orientovali v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti

- dovedli chránit sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí
- znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti
- při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla chování a jednali eticky
- si byli vědomi neodvolatelnosti činů v online prostředí
- rozeznávali běžný technický problém a běžnou provozní závadu, poradili si s ní, v případě závažného problému uměli vyhledat pomoc
- vytvářeli a upravovali digitální obsah v různých formátech, vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků
- data a informace získané v digitálním prostředí kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost, hodnověrnost a úplnost
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními, používali digitální technologie pro spolupráci.

3.2. Organizace výuky

Vzdělávání je organizováno jako tříleté denní studium.

Výuka je organizována formou teoretických, teoreticko – praktických a praktických vyučovacích hodin. K výuce teoretických a teoreticko-praktických jsou využívány kmenové třídy a odborné učebny. Pro výuku praktických vyučovacích hodin jsou využívána smluvní zdravotnická a sociální zařízení, která poskytují reálné podmínky rozvíjející odborné kompetence žáků.
Výuka je rozdělena na teoretickou výuku a odborný výcvik. Při výuce jazyků, IKT a tělesné výchovy se třída zpravidla dělí na skupiny, přičemž se vychází z celkového počtu žáků ve třídě a požadavků na dodržování BOZP.

Výuka některých všeobecných předmětů je doplněna např. exkurzemi, které umožňují žákům sledovat uplatnění teoretických znalostí v praktickém životě. Do výuky jsou zařazeny i další formy vzdělávání – např. kurzy, projekty, besedy a různé soutěže (třídní, školní, krajské, celostátní). V rámci všeobecného vzdělávání žáci připravují krátkodobé projekty, které jsou založeny na propojení teorie a praxe, vedou ke kreativitě žáka, který se učí realizovat nápad, řešit problémy, diskutovat a argumentovat, spolupracovat v týmu.

3.3. Způsob hodnocení žáků

Pravidla hodnocení žáků vychází ze zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon), §69, §77 v platném znění a vyhlášky č.13/2005 ve znění pozdějších předpisů. Žáci jsou hodnoceni průběžně po celou dobu klasifikačního období. Celkové hodnocení spočívá v kombinaci rozličných metod, forem a

prostředků hodnocení. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, zhodnotí klady i nedostatky jeho projevů, výkonů, písemností, praktických činností.

S výsledky žáků jsou průběžně seznamováni zákonní zástupci za pomoci školního systému Bakaláři a jeho webových aplikací, tento způsob umožňuje společně rodičům i škole reagovat na případné zhoršení prospěchu žáka. Každý zákonný zástupce obdrží na počátku školního roku jedinečné přihlašovací údaje, pomocí nichž nahlédne do informačního systému průběžné klasifikace, ale též zameškaných hodin a dalších důležitých informací. O jakékoliv výrazné negativní změně prospěchu žáka je podávána informace zákonným zástupcům třídním učitelem (písemnou, ústní či telefonickou formou).

Hodnocení v předmětech s převahou teoretického zaměření, při hodnocení výsledků vzdělávání v těchto předmětech se hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení poznatků, zákonitostí a vztahů a schopnost vyjádřit je,
- kvalita a rozsah získaných dovedností pro vykonávání požadovaných činností,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná a jazyková správnost ústního i písemného projevu,
- kvalita výsledků činností žáka.

Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření, se zaměřujeme na:

- vztah k práci, pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- nácvik komunikačních technik, verbální – neverbální komunikace
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivitu, samostatnost, tvořivost a iniciativu v praktických činnostech,
- kvalitu výsledků činností žáka,
- organizaci vlastní práce, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví a péče o životní prostředí,

- hospodárné využívání pomůcek, spotřebního materiálu, energie, překonávání překážek v práci

3.4. Vzdělávání žáků se speciálními potřebami, sociálním znevýhodněním a mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných je zajišťováno v souladu s platnou vyhláškou o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou například žáci se specifickými poruchami učení nebo chování, žáci se zdravotním postižením, či zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Tito žáci jsou ve škole evidováni a je jim věnována individuální péče.

Žákům se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním je ve spolupráci s pedagogicko - psychologickou poradnou, na základě závěrů vyšetření pedagogicko - psychologické poradny a ve spolupráci s rodiči, vypracován individuální vzdělávací plán. Individuální vzdělávací plán vypracovává třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a ostatními vyučujícími.

V případě, že není nutné vypracovat individuální vzdělávací plán, jsou žáci s diagnostikovanou specifickou poruchou chování při výuce zohledněni. Žáci nejsou vystavováni neočekávaným úkolům a časovým tlakům. Žákům jsou úlohy vhodně zadávány, žákům je umožněno používat kompenzační pomůcky. Zkoušení žáka probíhá formou, která je pro každého takto znevýhodněného žáka nejpřijatelnější. Klasifikace je doprovázena hodnocením, které vyjadřuje pozitivní stránky výkonu, objasnění podstaty případného neúspěchu a návod k jeho překonání. Žáci však nejsou z žádného předmětu osvobozeni a nejsou jim vytvářeny speciální tematické plány, protože tito žáci jsou schopni náplň jednotlivých předmětů zvládnout.

Záměrem školy je zpřístupnit vzdělávání co nejširšímu spektru žáků. Žáci se specifickými vzdělávacími potřebami jsou integrováni do třídních kolektivů. To přispívá k jejich socializaci a připravenosti na běžný občanský život. Je třeba vzít v úvahu charakter oboru vzdělání a zdravotní způsobilost uchazeče o studium vzhledem ke stupni zdravotního postižení nebo zdravotního znevýhodnění, přínos studia tohoto oboru pro sociální uplatnění absolventa i jeho osobní uspokojení. Velmi důležitá je i práce s ostatními žáky a jejich seznámení s problematikou týkající se spolužáků s určitým postižením či znevýhodněním.

U žáků ohrožených sociálně patologickými jevy a žáků s uloženou ochrannou výchovou je nutné volit vhodné výchovné prostředky a úzce spolupracovat se školskými poradenskými zařízeními. Jedná se o spolupráci s pedagogicko – psychologickou poradnou a to zejména v oblasti specifických poruch učení. Velice důležitá je také spolupráce s kurátory sociálně – právní ochrany dětí a s probační a mediační službou. Ke studiu se často hlásí žáci, u kterých byla zjištěna specifická porucha učení již na základní škole. Pedagogicko – psychologická poradna vypracuje na požádání každému klientovi, který končí základní školu, zprávu pro školu střední. Pedagogové jsou prostřednictvím výchovného poradce informováni o všech žácích, u kterých je specifická porucha učení prokázána.

Při práci se žáky se sociálním znevýhodněním spolupracuje škola především se střediskem výchovné péče.

Individuální vzdělávací plán se sestavuje i pro žáky mimořádně nadané. I v těchto případech výchovný poradce při sestavování individuálního plánu spolupracuje s pedagogicko - psychologickou poradnou, minimálně vychází ze závěru vyšetření, kde je uvedeno, zda je žák nadaný celkově nebo pouze na jeden předmět, nebo skupinu příbuzných předmětů.
Těmto žákům škola nabízí možnost dále svůj talent rozvíjet například

- metodou rozšíření učiva nad rámec osnov tak, aby pro nadaného žáka představovalo odpovídající stimul
- účastí na olympiádách nebo soutěžích, nebo korespondenčních seminářích.
- doporučením další odborné literatury
- individuálními konzultacemi
- vhodným zapojením do skupinové práce jako vedoucí skupiny nebo její člen

Škola umožní také těmto žákům, za podmínek daných školským zákonem, přeřazení do vyššího ročníku bez absolvování ročníku předchozího. Zdravotní způsobilost pro vzdělávání v oboru Ošetřovatel osvědčuje lékař dle stanovených zdravotních kritérií.

3.5. Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Neoddělitelnou součástí teoretického vyučování i odborného výcviku je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany. Výchova k bezpečné a zdraví neohrožující práci je součástí každého vzdělávacího programu. Vychází z právních a ostatních předpisů platných v době výuky. Tyto požadavky budou vyučujícím doplněny o vyčerpávající informace o možných rizicích ohrožení života a zdraví, kterým jsou žáci při výuce vystaveni. Škola a pedagogové jsou při výuce povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám žáků a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů.
Na žáky se při praktickém vyučování vztahují ustanovení zákoníku práce, která upravují pracovní dobu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, péči o zaměstnance a pracovní podmínky žen a mladistvých, a další předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Vždy na začátku školního roku jsou všichni žáci před zahájením odborného výcviku proškoleni o bezpečnosti práce a požární ochraně. Výklad je směřován od všeobecného ke konkrétnímu a postihuje jak otázky a předpisy bezpečnosti z hlediska jednotlivce, tak pracovníka řídícího činnost kolektivu. V prostorách určených pro vyučování žáků jsou vytvořeny podmínky k zajištění bezpečnosti a hygieny práce a požární ochrany podle platných předpisů. Prostory pro výuku musí odpovídat svými podmínkami požadavkům stanoveným zdravotnickými předpisy, zejména vyhláškou č.108/2001 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na prostory a provoz škol, a nařízením vlády č.178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, osobního a obecného ohrožení a osvojení zásad první pomoci.
Během školního roku je provedeno požární cvičení, které umožňuje vyzkoušení a ověření protipožárních opatření v praxi.

Vzdělávání je směrováno k tomu, aby absolvent

- chápal bezpečnost práce jako součást péče o zdraví své i spolupracovníků
- dodržoval příslušné právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany a hygienické předpisy
- používal osobní ochranné pracovní prostředky podle platných právních norem, předpisů a směrnic pro dané jednotlivé činnosti a pracovní postupy
uplatňoval oprávněné nároky týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví bezpečnostními a protipožárními předpisy při práci či případném pracovním úrazu

3.6. Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Na obor se mohou hlásit žáci, kteří mají splněnou povinnou školní docházku. Dále jejich zdravotní stav odpovídá studiu oboru Ošetřovatel (stanovena vládním nařízením) a splní kritéria přijímacího řízení stanovených pro daný školní rok.

Potvrzení zdravotní způsobilosti uchazeče, které vystavuje příslušný registrující praktický lékař, se řídí uvedenými podmínkami zdravotní způsobilosti uchazeče ke vzdělávání dle nařízení vlády č. 689/2004 Sb. (O soustavě oborů vzdělání) ve znění pozdějších předpisů. Toto potvrzení je povinně požadováno na přihlášce ke vzdělávání. Zdravotní požadavky na uchazeče o studium oboru ošetřovatel jsou stanoveny školním vzdělávacím programem pro daný obor. Určení zdravotní způsobilosti žáka ke vzdělávání na střední škole je dáno § 60, odst. 15, zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, jak vyplývá z pozdějších změn.

Při výběru studijního oboru nejsou zdravotně způsobilí uchazeči trpící zejména:

- prognosticky závažnými onemocněními podpůrného a pohybového aparátu znemožňujícími zátěž páteře a trupu (např. juvenilní revmatoidní artritis),
- prognosticky závažnými onemocněními omezujícími funkce končetin a s poruchou jemné motoriky,
- prognosticky závažnými chronickými nemocemi dýchacích cest a plic, kůže a spojivek včetně onemocnění alergických
- prognosticky závažnými nemocemi srdce a oběhové soustavy vylučujícími středně velkou zátěž,
- prognosticky závažnými poruchami mechanismu imunity,
- prognosticky závažnými a nekompenzovanými formami epilepsie a epileptických syndromů a kolapsovými stavy,
- prognosticky závažnými nemocemi oka znemožňujícími zvýšenou fyzickou zátěž a manipulaci s břemeny,
- prognosticky závažnými poruchami vidění, poruchami barvocitu,
- závažnými duševními nemocemi a poruchami chování a psychopatologickými rysy osobnosti,
- prokázaným sklonem k abúzu návykových látek a alkoholu.

3.7. Identifikační údaje

Kód a název oboru vzdělání:	**53-41-H/01 Ošetřovatel**
Název školního vzdělávacího programu:	**Ošetřovatel**
Stupeň poskytovaného vzdělání:	**střední vzdělání s výučním listem**
Délka a forma vzdělávání:	**3 roky v denní formě vzdělávání**
Platnost Školního vzdělávacího programu:	**od 1.9.2021**

4. ROZPRACOVÁNÍ OBSAHU RVP DO ŠVP

Škola	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Česká Lípa, 28. října 2707, příspěvková organizace				
Kód a název RVP	53-41-H/01 Ošetřovatel				
Název ŠVP	Ošetřovatel				
RVP			ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání		Počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání		
	týdenních	celkový	Předmět	týdenních	celkový
Jazykové vzdělávání					
Český jazyk	3	96	CJL	3	96
Cizí jazyky	6	192	CIJ*)	6	192
Společenskovědní vzdělávání	3	96	OBN	3	96
Přírodovědné vzdělávání	3	96	FYZ	1	32
			CHE	1	32
			BE	1	32
Matematické vzdělávání	4	128	MAT	4	128
Estetické vzdělávání	2	64	ČJ	2	64
Vzdělávání pro zdraví	3	96	TV	3	96
Informatické vzdělávání	3	96	ICT	3	96
Ekonomické vzdělávání	2	64	EKO	2	64
Obory základu poskytování oš. péče	10	320	SOM	4	128
			KLP	4	128
			PP	2	64
Ošetřovatelská péče	40	1280	OSP	14	448
			ODV	26	832
Sociální vztahy a komunik. dovednosti	4	128	ZPS	4	128
Disponibilní hodiny	13	416	OSP	5	160
			SEN	2	64
			ZSS	1	32

			VÝZ	2	64
			VČA	2	64
			ZEH	1	32
Celkem	96	3072		96	3072

Minimální týdenní počet vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících je 32.
*) Anglický jazyk, Německý jazyk

5. UČEBNÍ PLÁN

Vyučovací předmět	značka	1.roč.		2.roč.		3.roč.	celkem
a) Základní předměty							
Český jazyk a literatura	ČJL	2		2		1	5
Cizí jazyk	CIJ*)	2		2		2	6
Občanská nauka	OBN	1		1		1	3
Matematika	M	2		1		1	4
Tělesná výchova	TV	1		1		1	3
Informační a komunik.technologie	ICT	1		1		1	3
Fyzika	FYZ	1		0		0	1
Chemie	CHE	1		0		0	1
Biologie a ekologie	BE	1		0		0	1
Celkem základní		12		8		7	
b) Předměty specializace							
Ekonomika	EKO	0		0		2	2
Somatologie	SOM	4		0		0	4
Klinická propedeutika	KLP	1		2		1	4
Základy epidemiologie a hygieny	ZEH	0		1		0	1
Ošetřovatelská péče	OSP	6		7		6	19
Zdravotnická psychologie	ZPS	0		2		2	4
První pomoc	PP	2		0		0	2
Výchova ke zdraví	VÝZ	2		0		0	2
Péče o seniory	SEN	2		0		0	2
Zdravotnické a sociální služby	ZSS	1		0		0	1
Volnočasové aktivity	VČA	2		0		0	2

Odborný výcvik	ODV	0		12		14	26
Celkem specializace		20		24		25	
Součet týd.hodin v teoretické výuce		12		8		7	
Součet týd. hodin praktická výuka	ODV	20		24		25	
Celkem vyuč.hod/týden		32,0		32,0		32,0	96,0
c) Nepovinné předměty							

*) Anglický jazyk, Německý jazyk

5.1. Přehled využití týdnů ve školním roce

Činnost	1. ročník - počet týdnů	2. ročník - počet týdnů	3. ročník - počet týdnů
Vyučování podle rozpisu učiva	32	32	32
Časová rezerva (opakování učiva, exkurze,…)	8	8	6
Závěrečná zkouška	-	-	2
Celkem	40	40	40

5.2. Identifikační údaje

Kód a název oboru vzdělání: **53-41-H/01 Ošetřovatel**
Název školního vzdělávacího programu: **Ošetřovatel**
Stupeň poskytovaného vzdělání: **střední vzdělání s výučním listem**
Délka a forma vzdělávání: **3 roky v denní formě vzdělávání**

Platnost Školního vzdělávacího programu: od 1.9.2021

6. UČEBNÍ OSNOVA

6.1 Český jazyk a literatura

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	2	2	1	5

6.1.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Jazykové vzdělávání rozvíjí komunikační kompetenci žáků a učí je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, zpracování, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí, kultivuje jazykový projev. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí. Vytvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám pomáhá zároveň estetické vzdělávání, které je součástí předmětu. Vede k pěstování estetického cítění, formování vkusu, žebříčku hodnot, snaží se také přispět k ochraně kulturního dědictví.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Učivo je strukturováno do tradičních celků: zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností, komunikační a slohová výchova; práce s textem a získávání informací; literatura a ostatní druhy umění; práce s literárním textem a kultura.
Výuka českého jazyka a literatury navazuje na poznatky získané v základním jazykovém vzdělávání a dále je pak rozvíjí. Zvýšená pozornost se věnuje těm tematickým celkům, ve kterých je možné aktivně rozvíjet vyjadřování žáků (stylistický výcvik, obecnější poznání systému jazyka) a využít funkci jazyka jako nástroje myšlení, dále využít vybraná literární díla, literární poznatky k uvedení žáků do světa kultury a podílet se tak na utváření jejich názorů, postojů, zájmů a vkusu, na utváření jejich názoru na svět a celkově rozvíjet a kultivovat jejich duchovní život. Pozornost se věnuje těmto celkům: čtenářství na sebevzdělávání, interpretace literárního díla na základě znalosti literární teorie a literární historie, zhodnocení kvality literárního, filmového a jiného uměleckého díla. V těchto celcích je možné ukázat využití literárních poznatků ve světě, v němž žijí.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě
- vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali svoje názory

- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa
- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti
- chápali význam umění pro člověka
- správně formulovali a vyjadřovali svoje názory
- ctili a chránili materiální kulturní hodnoty
- získali přehled o kulturním dění
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury
- aby uměl využívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení, k přijímání a výměně informací
- vyjadřoval se kultivovaně a v souladu s normami českého jazyka, a to ústně i písemně
- získával a kriticky hodnotil informace z různých zdrojů a předával je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele

Pojetí výuky

Výklad učiva názornými ukázkami, prací s texty, besedami, exkurzemi (knihovny, výstavy, filmová a divadelní představení), které přispívají ke správnému pochopení jazykových jevů a metod jazykového a literárního bádání. Základními metodami je práce žáků s verbálním a ikonickým textem, skupinová práce žáků, projekty a samostatné práce, semináře, samostudium, diskuse, učení se ze zkušeností, využívání prostředků ICT.

Hodnocení žáků

Hodnocení se bude řídit klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Do hodnocení žáka se zahrnují slohové práce, kontrolní diktáty, indexované písemné práce (po uzavření tematických celků), schopnost interpretovat vybraná umělecká díla, dovednosti stylistické, schopnost porozumět textu a opravit stylistické nedostatky. Při pololetní a závěrečné klasifikaci budou vyučující vycházet z výsledků písemného a ústního zkoušení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Z klíčových kompetencí budou rozvíjeny především kompetence komunikativní, personální a sociální:

- schopnost vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály
- snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- efektivně se učit pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok
- pečovat o své fyzické a duševní zdraví
- pracovat v týmu, podílet se na realizaci společných pracovních činností
- podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy jiných
- přijímat hodnocení svých výsledků, kritiku a adekvátně na ni reagovat
- využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi
- chápat jazykové vzdělávání jako součást lidské kultury
- hledat a vytvářet integrační vazby s ostatními předměty

Průřezová témata

Při realizaci průřezových témat *Občan v demokratické společnosti* a *Člověk a životní prostředí* budou žáci vedeni především k vhodné míře sebevědomí a k schopnosti morálního úsudku, k dovednosti řešit základní existenční otázky, k dovednosti odolávat myšlenkové manipulaci – především v souvislosti s výukou mediální gramotnosti, k dovednosti nalézat kompromis, diskutovat s lidmi o citlivých či kontroverzních otázkách (administrativní, publicistický styl, úvaha, estetické vzdělávání).

Celky *Člověk a svět práce* a *Člověk a digitální svět* se v předmětu promítnou převážně v práci s informacemi (vyhledávání, zpracování a využití), v rámci slohové výuky hlavně v administrativním, odborném a publicistickém stylu – dialog, úřední korespondence – s cílem připravit žáky na vhodnou písemnou a verbální prezentaci, psaní životopisů, žádostí, odpovědí na inzerát, vyplňování dotazníků a personálních testů, pohovor se zaměstnavatelem, výběrové řízení. Žáci budou také vedeni k zájmu o software, který umožňuje předvídat slova nebo fráze.

6.1.2 Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností	
Žák: • vysvětlí jazyk jako společenský jev • rozlišuje spisovné a nespisovné útvary národního jazyka a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci • popíše základní druhy evropských jazyků • dovede pracovat s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny, má přehled o odborných slovnících • rozlišuje původ jmen a příjmení	1.ročník • jména a příjmení • národní jazyk • jazykové rodiny • spisovné a nespisovné útvary národního jazyka • slovo a slovní zásoba • slovníky • obohacování slovní zásoby • změny slovního významu • homonyma a slova mnohoznačná, synonyma, antonyma • hlavní principy českého pravopisu
• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu, aplikuje zákonitosti tvoření českých slov • nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem • aplikuje zákonitosti tvoření českých slov • určuje slovní druhy a mluvnické kategorie jmen a sloves • dovede se logicky ptát na větné členy a druhy vedlejších vět • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně • zjišťuje potřebné informace z různých zdrojů a hodnotí je • pracuje s internetem	2.ročník • tvoření slov • přejímání cizích slov • třídění slov na slovní druhy • mluvnické kategorie jmen a sloves • neohebné slovní druhy • věta jednoduchá • druhy vět podle mluvčího
• používá klíčová slova při vyhledávání informací • orientuje se v denním tisku • rozlišuje závažné a podružné informace • rozumí obsahu přiměřeného textu i jeho části, dovede obsah vyjádřit vlastními slovy	3.ročník • větné členy • souvětí podřadné • souvětí souřadné • pořádek slov ve větě • větná stavba a interpunkce • všeobecné jazykové rozbory

Komunikační a slohová výchova	
Žák: • komunikuje na patřičné úrovni v různých oblastech života • vhodně reprezentuje • adekvátně využívá emocionální a emotivní stránky mluveného i psaného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní i negativní • dovede výstižně vyjádřit své myšlenky • argumentuje a obhajuje svá stanoviska • klade otázky a vhodně formuluje odpovědi • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně • rozlišuje konvenčnost a nekonvenčnost vyjadřování • rozliší osobní a úřední dopis z hlediska funkčního a správně stylizuje obě formy dopisu • odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah • dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů • má přehled o denním tisku a tisku své zájmové oblasti	1.ročník Práce s textem průběžně • noviny, časopisy • knihovny a jejich služby, internet • racionální studium textu (pochopení textu, orientace v něm) • práce s informacemi získanými v textu, jejich hodnocení • zpětná reprodukce textu slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní funkční styly projev mluvený a psaný projev připravený a nepřipravený 2.ročník monolog a dialog komunikační situace, kultura řeči nonverbální prostředky komunikace vypravování projevy prostě sdělovací (osobní dopis, pozdrav, blahopřání) vyplňování formulářů, inzerát komunikační situace, kultura řeči popis prostý a odborný charakteristika 3.ročník další útvary odborného stylu (výklad, referát) administrativní styl – úřední korespondence • úřední dopis, žádost, reklamace, objednávka • životopis publicistický styl – noviny, časopisy • pochopení textu, orientace v něm • hodnověrnost přinášených informací, možnosti jejich ověřování
Literatura	

	1.ročník
Žák • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • rozliší konkrétní literární díla podle druhů a žánrů • postihne význam textu • text interpretuje a debatuje o něm • vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl • popíše hlavní historické změny	Práce s literárním textem průběžně • umění jako specifická výpověď o skutečnosti • literární druhy a žánry • četba a interpretace literárního textu • tvořivé činnosti Jak si lidé vykládali svět • báje a mytologie - nejvýznamnější památky starověku • epos, byliny, pověst, pohádka a její tvůrci • bible a její témata zpracovaná ve filmovém, divadelním a hudebním světě • balada a její tvůrci ve světové a české literatuře Významné okamžiky naší starší literatury • četba a interpretace vybraných děl • slovanské kořeny našeho písemnictví • nejstarší kroniky • Mistr Jan Hus • Jan Ámos Komenský • žákovské referáty Lidské vztahy v literatuře • vztahy dětí a rodičů • člověk v krizových situacích • láska k ženě a matce • přátelství • milostná poezie • zjednodušování vztahů v bulvární literatuře
	2.ročník
• má přehled o literárních památkách jednotlivých období • vyjmenuje nejvýznamnější literární památky • interpretuje vybraná díla a diskutuje o nich • porovnává českou a světovou literaturu z hlediska úrovně, tematického zaměření, aktuálnosti a čtivosti • vlastními slovy vypráví o knihách, filmech a divadelních	Kultura • kulturní instituce v ČR a v našem regionu • masová média • kultura národností na našem území • umění a kýč Člověk a země v literatuře • cestopisy, tradice jiných zemí

představeních • popíše události ovlivňující literární díla	• přírodní lyrika • láska k rodné zemi v literatuře • životní prostředí a zdraví člověka • vztah ke zvířatům • regionální literatura Pohledy do historie v literatuře • historické události • historické osobnosti • války 20. století v literatuře Významní čeští autoři 19. století • K.H.Mácha, J. K.Tyl, • B.Němcová, K.Havlíček Borovský • J.Neruda Čtenářská beseda • četba a interpretace vybraných děl české a světové literatury na základě zájmů žáků • žákovské referáty
	3.ročník
• vyjádří vlastní názor na dané skutečnosti, diskutuje o nich • orientuje se v nabídce kulturních institucí, zejm. ve svém regionu • uvede klady a zápory masových sdělovacích prostředků • pozná a porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území • popíše vhodné společenské chování v dané situaci a umí ho také prakticky použít	Lidská práce a záliby • práce jako zdroj štěstí a dobrodružství • vědecké objevy a vynálezy v literatuře • odborná literatura • memoáry • humoristická a satirická literatura – smích jako koření života • sport v literatuře Divadlo – písňové texty • počátky divadla • významné osobnosti světového dramatu • významné osobnosti českého divadla • významné současné divadelní scény Napětí v literatuře • literatura dobrodružná, vědeckofantastická, detektivní,fantasy

6.2 Anglický jazyk

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	2	2	2	6

6.2.1 Pojetí vyučovacího předmětu

a) Obecný cíl

Cílem je výchova moderního člověka, který má jazykové znalosti a dovednosti potřebné ke komunikaci v anglickém jazyce. Znalost anglického jazyka připravuje na aktivní život v integrované Evropě a multikulturní společnosti a značně přispívá ke schopnosti efektivně využívat informační a komunikační technologie v každodenním životě. Výuka cizího jazyka umožňuje lépe poznat zemi, její tradice, kulturu, zvyklosti. Tím napomáhá formovat vztah k cizincům a cizím kulturám, což působí pozitivně na vlastní projev žákyně/žáka a současně přispívá k harmonickému rozvoji osobnosti žákyně/žáka a rozvíjí její/jeho schopnost učit se po celý život. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žákyně/žáci dosáhli výstupní jazykové úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce.

b) Charakteristika učiva

Obsahem vyučování cizímu jazyku je systematický výcvik v řečových dovednostech (receptivních i produktivních) v návaznosti na osvojované jazykové prostředky, tj. výslovnost, slovní zásobu, gramatiku včetně grafické stránky jazyka a pravopisu, v podmínkách řečových komunikačních situací, do nichž se zapojují různé funkce jazyka a informace z reálií. Receptivní dovednosti jsou rozvíjeny poslechem s porozuměním monologickým i dialogickým projevům a čtením textů s porozuměním. Produktivní dovednosti, ústní a písemné vyjadřování, je rozvíjeno v průběhu celé výuky a zaměřuje se situačně a tematicky. Stejně tak používání lexikálních prostředků včetně vybrané frazeologie, gramatických prostředků, morfologie i syntaxe, zvukových prostředků, pravopisu, interpunkce. Do výuky jsou zařazeny exkurze a zájezdy, poznávací zájezdy do Velké Británie. Žákyně/žáci jsou vedeny/vedeni k sledování anglicky mluvených filmů, televizních a rozhlasových programů, internetu jako zdroje informací v cizím jazyce, četbě anglických tiskovin, dopisování s anglicky mluvícími partnery, využívání slovníků v tištěné i elektronické podobě. Jsou motivovány/motivováni k zapojení do soutěží a projektů. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání odpovídá rozpisu učiva, jak jej pro daný obor stanoví RVP. Dostatečný prostor je v průběhu celého vzdělávacího cyklu věnován získávání, procvičování a upevňování odborné slovní zásoby a terminologie, a také schopnosti vhodně a pohotově reagovat v komunikačních situacích daného oboru. Odborná slovní zásoba je specifikována v tematických plánech.

c) Směřování výuky v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli kladný vztah k jazyku, potřebu jazykově se vzdělávat
- rozuměli souvislým projevům v anglickém jazyce
- dovedli pracovat s textem běžným i odborným
- uměli samostatně zformulovat vlastní myšlenky – jako např. životopis, žádost o přijetí do zaměstnání, odpověď na inzerát
- pohotově a správně reagovali ve standardních životních situacích
- používali obraty řečové etikety (společenský kontakt)
- uměli komunikovat se zákazníkem, popř. dodavatelem
- měli poznatky z reálií dané jazykové oblasti
- uměli odhadnout neznámé výrazy podle kontextu
- vyjadřovali se ohleduplně, slušně, kultivovaně
- chápali a respektovali odlišné kulturní a sociální hodnoty jiných národů

d) Pojetí výuky

Výuka je vedena tak, aby podporovala samostatnou činnost žáků. Uplatňují se metody odpovídající znalostem, dovednostem, věku a potřebám žákyň/žáků. Využívá se práce individuální, párové, skupinové, frontálního způsobu výuky a individuálního přístupu k jednotlivcům. Rozhovory ve dvojicích a spolupráce v malých skupinách aktivizují, zbavují ostychu a zároveň učí týmové práci. Individuální vystoupení žákyň/žáků vedou k jejich větší samostatnosti. Při výuce řečových dovedností v souvislosti s konverzačními tématy se vhodně využívají vlastní znalosti žákyň/žáků, mezipředmětové vztahy (spolupráce s vyučujícími odborných předmětů) a informace z internetu. Jsou využívány audio i video ukázky. K podpoře výuky se využívají exkurze a výměnné studijní pobyty dle možností školy a žáků. Práce s učebnicí a pracovním sešitem je doplňována dalším výukovým materiálem s ohledem na typ učiva. K aktivnímu zapojení všech žáků do výuky se využívají interaktivní tabule a digitální učební materiály. Tyto digitální učební materiály jsou průběžně aktualizovány a přizpůsobovány jak momentálním potřebám výuky, tak i neustále se měnícím technologickým možnostem. Tyto multimediální výukové programy a on-line stránky umožňují další využití témat z učebnice. Žákyním/žákům se specifickými poruchami učení se doporučují vhodné strategie učení a volí se odpovídající metody při výuce. Jako například metody propojující vícesmyslové a zkušenostní učení spojené s činností: puzzle, jazykové hry, písně, činnosti s didaktickými pomůckami, pracovní list a další podobné materiály. Nadané/nadaní žákyně/žáci jsou zapojovány/zapojováni do soutěží a vyučující podporují jejich vývoj individualizací jejich výuky.

e) Hodnocení výsledků žáků

Evaluace probíhá průběžně každou hodinu, na konci každé lekce (případně na konci tematického okruhu) a na závěr každého pololetí ústně i písemně. Dále se hodnotí práce žákyně/žáka při vyučování a její/jeho domácí příprava. Hodnocení se řídí klasifikačním řádem a má motivační charakter. V rámci hodnocení je taktéž využíváno sebehodnocení a vrstevnické hodnocení. Při hodnocení se klade důraz na porozumění řečovému

projevu a schopnost samostatného vyjadřování. V ústním projevu se hodnotí schopnost pochopit smysl textu, reprodukovat ho, formulovat otázky a odpovídat víceslovně. Hodnocena je samostatnost ústního projevu, aktivizace slovní zásoby; důraz je kladen na správnou výslovnost, plynulost mluvy a její logické uspořádání. V písemném projevu se hodnotí správnost psaní e-mailů, dopisů (životopis, odpověď na inzerát) a vzkazů, i kratších odborných textů dle učebního oboru (př. popis pracovního postupu). V receptivních dovednostech (čtení a poslech) je kladen důraz na schopnost porozumět různým projevům a textům, odvodit význam z kontextu a používat přiměřené postupy k získávání informací. Celkově se klade důraz na porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky v praxi.

f) Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Z klíčových kompetencí jsou rozvíjeny:

- řečové dovednosti
- využívání informačních a komunikačních technologií
- schopnost aktivní komunikace v cizím jazyce
- formování osobnosti žáka, rozšiřování znalostí reálií dané jazykové oblasti v souvislosti s daným oborem
- práce s cizojazyčnými slovníky v tištěné i elektronické podobě, využívání internetu jako zdroje informací v cizím jazyce
- získávání informací o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka a využívání získaných poznatků ke komunikaci
- efektivní osvojování cizího jazyka a využívání při studiu cizího jazyka vědomostí získaných ve výuce mateřského jazyka
- komunikativní schopnosti žáků a rozšíření jejich uplatnění v příslušné jazykové oblasti
- schopnost účastnit se diskuse, formulovat svůj názor a reagovat na názory druhých
- orientace v cizojazyčném odborném textu a získávání základů z odborné terminologie
- nalezení vhodné techniky učení a uvědomění si, že znalost jazyka je prostředkem k získávání informací a znalostí
- zamýšlení se nad vlastním způsobem života a svými životními a studijními plány.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výuka cizího jazyka má určitá specifika - probíhá ve skupině s menším počtem žákyň/žáků - a jedním z cílů je komunikace na různá témata jako například: životní styl, využívání volného času, kultury, tradic a zvyklostí, reálií České republiky a zemí anglického jazyka. Konverzace na tato témata umožňuje žákům projevit svůj názor a zároveň i učí respektovat odlišný názor. Jazyková výuka přispívá k vytváření demokratického prostředí ve třídě i ve škole, pěstuje vzájemný respekt, spolupráci, zdvořilost a slušnost k sobě navzájem.

Žák je veden k tomu, aby:

- se orientoval v masových médiích, využíval je a učil se být odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci
- uměl jednat s lidmi, měl při tom vhodnou míru sebevědomí
- uměl diskutovat i o citlivých a kontroverzních otázkách
- uměl hledat kompromisní řešení

- byl otevřený k cizincům a cizím kulturám
- byl ochoten se angažovat i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích či kontinentech

Člověk a životní prostředí

V jazykové výuce se uplatňuje téma člověk a životní prostředí a je součástí celkového výchovného působení vyučujících na žákyně/žáky, a to především vlastním postojem a vztahem k environmentální problematice. Další důležitá témata - bydlení, jídlo a zdravá životospráva - se prolínají celou výukou. Porovnává se přístup k environmentální problematice v zemích příslušných jazykových oblastí s využitím cizojazyčných materiálů (textů z časopisů, propagačních materiálů, informací na internetu) s vlastními zkušenostmi žákyň/ žáků.

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- znal možnosti uplatnění jazykového vzdělání na trhu práce
- znal požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost
- se dokázal v cizím jazyce písemně i verbálně prezentovat při vstupu na trh práce
- byl otevřený vůči dalšímu celoživotnímu jazykovému vzdělávání
- si byl vědom možnosti zaměstnání v zahraničí
- zvládal základní komunikační situace při jednání se zahraničním zaměstnavatelem

Znalost cizího jazyka je jednou z kompetencí, které zvyšují předpoklady pro úspěšné uplatnění na trhu práce a kvalifikační předpoklady prakticky ve všech profesích. V hodinách cizího jazyka se žákyně/žáci učí představit se, sdělit důležité údaje z osobního i profesního života, napsat strukturovaný životopis, odepsat na inzerát. Učí se orientovat v anglickém tisku, vyhledávat informace na internetu. Cvičení a texty zaměřené na povolání a vzdělávání motivují k zamyšlení nad pracovní kariérou a možností dalšího studia. Žákyně/žáci pracují s jednoduchými odbornými texty a získávají základní znalosti odborné terminologie ze svého oboru.

Člověk a digitální svět – viz. příloha ŠVP č. 14 c.

Žák je veden k tomu, aby:

- používal aktivně internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů, které se týkají anglicky mluvících zemí
- aktivně využíval on-line učebnice a testy pro domácí přípravu a další samostudium

Internet se využívá také při výuce reálií. Žákyně/žáci se učí získávat a zpracovávat nové informace prostřednictvím počítače a cizího jazyka.

1.1.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žákyně/žák • vhodně aplikuje slovní zásobu v rozsahu daných komunikačních situací • rozlišuje základní zvukové prostředky, vyslovuje co nejblíže přirozené výslovnosti • používá správně a dle kontextu vhodně gramatické časy • používá přítomný čas prostý k popisu své denní rutiny a dalších pravidelných činností • používá osobní, ukazovací a přivlastňovací zájmena • zvládá další způsoby přivlastňování • používá existenciální vazbu „there is, there are“ • rozlišuje počitatelná a nepočitatelná podstatná jména (potraviny, nápoje, i ostatní) • vhodně používá členy • vyjádří množství za pomocí vhodných kvantifikátorů • dokáže popsat obrázek, či fotografii a využívá k tomu vhodné gramatické prostředky • správně používá základní a řadové číslovky • správně napíše adresu, datum • pozdraví a rozloučí se dle denní doby • představí sebe, svou rodinu a přátele • vypravuje o své rodině a svých přátelích • umí zahájit, vést, obměnit a ukončit rozhovor na dané téma • popíše dům/byt, svůj pokoj • popíše svůj školní a volný den • dokáže vyjádřit, čemu dává přednost	1. ročník Gramatika • slovosled • základy fonetiky, výslovnost • podstatná jména – jednotné a množné číslo • zájmena osobní, ukazovací, přivlastňovací • přivlastňování (´s, of ...) • vazba „there is, there are“ • základní a řadové číslovky • předložky • přítomný čas slovesa „to be“ • přítomný čas slovesa „have got“ • sloveso „can“ pro schopnosti a žádosti o svolení • přítomný čas prostý • přítomný čas průběhový • počitatelná a nepočitatelná podstatná jména • členy - a/an, the • kvantifikátory - much, many, a lot of, any, some, a few, a little Tematické okruhy • Člověk a jeho svět - osobní údaje, pozdravy, představování, data, dny v týdnu, měsíce, roční období, popis domu/bytu a jeho zařízení, země a národnosti • Rodina a přátelé - členové rodiny, rodinný stav • Denní režim • Jídlo a pití - druhy potravin, balení potravin (nádoby, obaly), recepty - slovesa související s vařením, v restauraci, popis kuchyně

• popíše činnosti v kuchyni • popíše postup výroby vybraného pokrmu • orientuje se v jídelním lístku, dokáže si objednat v restauraci • pomocí řízeného rozhovoru vysloví žádost, či stížnost v restauraci, reaguje na žádosti a stížnosti hosta v restauraci • popíše kuchyň a její zařízení • vysvětlí, co dělají lidév různých profesích • hovoří o dobrovolnické činnosti • rozlišuje mezi prostým a průběhovým přítomným časem a oba správně používá ve vhodném kontextu • čte jednoduché odborné texty • samostatně používá slovní zásobu ze svého oboru • napíše neformální e-mail • pozvánku na oslavu/večírek • napíše strukturovaný životopis, vyplní osobní dotazník • napíše krátkou žádost (e-mail) • rozlišuje mezi formálními a neformálními texty a aplikuje pravidla psaní jednotlivých slohových útvarů	• Povolání pro život - popis povolání, strukturovaný životopis, žádost o práci (dotazník) • Odborná slovní zásoba Písemný projev • neformální e-mail • e-mail - žádost • strukturovaný životopis, žádost o práci (dotazník) • popis obrázku / fotografie • pozvánka
	2. ročník
• vhodně aplikuje slovní zásobu v rozsahu daných komunikačních situací • rozlišuje základní zvukové prostředky, vyslovuje co nejblíže přirozené výslovnosti • používá správně a dle kontextu vhodně gramatické časy • dokáže popsat obrázek či fotografii a využívá k tomu vhodné gramatické prostředky • používá správné pořadí přídavných jmen ve větě	Gramatika • průběžné procvičování gramatiky 1. ročníku • pořadí přídavných jmen ve větě • stupňování přídavných jmen • přítomný čas slovesa „have to“ • modální slovesa must/mustn´t, should/shouldn´t • minulý čas sloves „be“ a „can“ • minulý čas prostý • nepravidelná slovesa (minulý tvar)

• správně stupňuje pravidelná i nepravidelná přídavná jména, porovnává • používá sloveso „have to“ a pohovoří o tom, co musí dělat • užívá správně modální slovesa must/mustn´t, should/shouldn´t • užívá správně minulý čas sloves „be“ a „can“ • správně používá slovesa „do“, „go“ a „play“ s jednotlivými druhy sportů • používá minulý čas prostý • zná minulý tvar nepravidelných sloves • popíše vzhled a osobnost sebe a svého kamaráda • vyjmenuje důležité mezníky v životě člověka • objedná si službu, domluví si schůzku • hovoří o škole a vzdělávání • jednoduše porovná vzdělávání v ČR a ve Spojeném království • dle kontextu dokáže požádat o informace, či je poskytnout • je schopen požádat o radu, či ji poskytnout ostatním • čte jednoduché odborné texty • samostatně používá slovní zásobu ze svého oboru • dokáže si vyplnit osobní profil na webu • napíše osobní e-mail/dopis • napíše krátké vypravování v minulém čase • rozlišuje mezi formálními a neformálními texty a aplikuje pravidla psaní jednotlivých slohových útvarů	Tematické okruhy • Lidé - popis vzhledu a osobnosti člověka • Škola a vzdělávání - typy škol, místa ve škole, školní předměty, vzdělávání ve Spojeném království • Zdraví a sport - zdravý životní styl, sporty, fitness, sportovci, slovesa - „do“, „go“, „play“ • Odborná slovní zásoba Písemný projev • osobní profil na webu (blog, sociální sítě) • osobní e-mail/dopis • vypravování
	3. ročník
• vhodně aplikuje slovní zásobu v rozsahu daných komunikačních situací • rozlišuje základní zvukové prostředky, vyslovuje co nejblíže přirozené výslovnosti • používá správně a dle kontextu vhodně gramatické časy	Gramatika • průběžné procvičování gramatiky 1. a 2. ročníku • předpřítomný čas - ever, never, just, yet, already, • vyjádření budoucnosti pomocí „will“ • vyjádření budoucnosti pomocí „going to“

• dokáže popsat obrázek či fotografii a využívá k tomu vhodné gramatické prostředky • používá předpřítomný čas a příslovce, která se pojí s jeho užíváním • dokáže vyjádřit budoucnost pomocí „will“ a „going to“, rozlišuje mezi nimi, s ohledem na situační kontext volí správnou variantu • umí vyjádřit souhlas a nesouhlas • hovoří o své dovolené (termín, doprava, ubytování, atd.) • zeptá se na cestu a podá podrobné informace o cestě, či jejím směru • čte jednoduché odborné texty • samostatně používá slovní zásobu ze svého oboru • napíše e-mail s žádostí o informace • napíše dopis přátelům • napíše pohled z prázdnin/dovolené • rozlišuje mezi formálními a neformálními texty a aplikuje pravidla psaní jednotlivých slohových útvarů	Tematické okruhy • Cestování - cestování, dopravní prostředky, anglicky mluvící země, prázdniny/dovolená, ubytování, dotazování se na cestu, ukázání cesty/směru, navigování • Příroda a životní prostředí - zeměpisné pojmy, fauna a flóra, počasí, ochrana životního prostředí • Odborná slovní zásoba Písemný projev • formální dopis/e-mail- žádost o informace • neformální dopis/e-mail • pohled - pozdrav z prázdnin/dovolené

6.3 Německý jazyk

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	2	2	2	6

6.3.1 Pojetí vyučovacího předmětu

a) Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem je výchova moderního člověka, který má jazykové znalosti a dovednosti potřebné ke komunikaci v německém jazyce. Znalost německého jazyka připravuje žáka na aktivní život v integrované Evropě a multikulturní společnosti, na schopnost využívání informační a komunikační technologie v každodenním životě. Výuka cizího jazyka umožňuje žákům lépe poznat zemi, její tradice, kulturu, zvyklosti. Tím napomáhá formovat vztah k cizincům a cizím kulturám, což působí pozitivně na vlastní projev žáka. Současně přispívá k harmonickému rozvoji osobnosti žáka a rozvíjí jeho schopnost učit se po celý život. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dosáhli výstupní jazykové úrovně A2+ podle Společného evropského referenčního rámce, i když výsledek je do značné míry ovlivněn jednak jejich vstupními znalostmi, které mají objektivně klesající tendenci (NJ je vyučován na ZŠ většinou jako druhý cizí jazyk s nižší hodinovou dotací), jednak schopnostmi samotných žáků.

b) Charakteristika učiva

Obsahem vyučování cizímu jazyku je systematický výcvik v řečových dovednostech (produktivních, receptivních) v návaznosti na osvojované jazykové prostředky, tj. výslovnost, slovní zásoba, gramatika včetně grafické stránky jazyka a pravopisu, v podmínkách řečových komunikačních situací, do nichž se zapojují různé funkce jazyka a informace z reálií. Řečové dovednosti jsou rozvíjeny poslechem s porozuměním monologickým i dialogickým textům a čtením textů s porozuměním. Produktivní ústní a písemné vyjadřování je situačně a tematicky zaměřené. Stejně tak používání lexikálních prostředků včetně vybrané frazeologie, gramatických prostředků, základních pravidel stavby slov, zvukových prostředků, pravopisu, interpunkce. Zvláštní důraz se klade na zdokonalování práce s textem a poslechem. Do výuky jsou zařazeny exkurze a zájezdy. Žáci jsou vedeni k sledování německých televizních a rozhlasových programů, internetu jako zdroje informací v cizím jazyce, četbě německých tiskovin, k vytváření osobních kontaktů s německy mluvícími partnery, využívání slovníků v tištěné i elektronické podobě. Jsou motivováni k zapojení do soutěží a projektů. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání odpovídá rozpisu učiva, jak jej pro daný obor stanoví RVP. Dostatečný prostor je v průběhu celého vzdělávacího cyklu věnován získávání, procvičování a upevňování odborné slovní zásoby a terminologie, a také schopnosti vhodně a pohotově reagovat v komunikačních situacích daného oboru. K tomuto účelu jsou využívány jednak možnosti internetu, jednak vlastní digitální učební materiály jednotlivých vyučujících a pochopitelně i sady učebnic, na kterých se vyučující NJ společně dohodnou. Zvolené sady učebnic musí být

vždy koncipované tak, že vedou žáky cíleně ke zvládnutí komunikativních dovedností v běžných situacích s použitím adekvátních lexikálních a gramatických prostředků. Sady učebnic budou vždy voleny tak, aby byla zajištěna návaznost i při přechodu našich žáků mezi jednotlivými obory vzdělání na naší škole. Tím je myšleno zajištění návaznosti při pokračování ve studiu v nástavbových oborech, či případný přechod z oborů maturitních do učňovských a naopak.

c) Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- měli kladný vztah k jazyku, potřebu jazykově se vzdělávat, chápali výhodu znalosti NJ v současném světě
- rozuměli přiměřeným souvislým projevům v německém jazyce
- dovedli pracovat s jednoduchým textem běžným i odborným (popis materiálu a technologií, manuály k přístrojům potřebným k práci v daném oboru a pod)
- uměli pojmenovat materiály, pracovní nástroje a vybavení dílny
- uměli samostatně zformulovat vlastní myšlenky – jako např. životopis, žádost o přijetí do zaměstnání, odpověď na inzerát
- pohotově a správně reagovali ve standardních životních situacích
- používali obraty řečové etikety (společenský kontakt)
- uměli komunikovat se zákazníkem, popř. dodavatelem
- měli základní poznatky z reálií dané jazykové oblasti
- uměli odhadnout neznámé výrazy podle kontextu
- vyjadřovali se ohleduplně, slušně, kultivovaně
- chápali a respektovali odlišné kulturní a sociální hodnoty jiných národů

d) Pojetí výuky

Výuka je vedena tak, aby podporovala samostatnou činnost žáků. Uplatňují se metody odpovídající znalostem, dovednostem, věku a potřebám žáků. Využívá se práce skupinové i frontálního způsobu výuky, ale i individuálního přístupu k jednotlivým žákům. Rozhovory ve dvojicích a spolupráce v malých skupinách žáky aktivizují, zbavují je ostychu a zároveň učí týmové práci. Individuální vystoupení žáků vedou k jejich větší samostatnosti. Při výuce řečových dovedností v souvislosti s konverzačními tématy se vhodně využívají vlastní znalosti žáků, mezipředmětové vztahy (spolupráce s učiteli odborných předmětů) a informace z internetu, jsou využívány audio i video ukázky. K podpoře výuky se využívají exkurze a výměnné studijní pobyty dle možností školy a žáků. Práce s učebnicí a pracovním sešitem je doplňována i dalším výukovým materiálem s ohledem na typ učiva. Ve výuce se používají cizojazyčné časopisy i odborná literatura s ohledem na profesní orientaci žáků. Dalším vhodným doplňkem výuky jsou multimediální výukové programy a on-line cvičení, které umožňují postup individuálním tempem a zároveň testují znalosti. Žákům se specifickými poruchami učení se doporučují vhodné strategie učení a volí se odpovídající metody při výuce. Vyhovují jim různé doplňující metody, jako např. jazykové hry, písně, činnosti s didaktickými pomůckami (karty se slovesy, odbornou slovní zásobou, kopírovatelné materiály a pod.). K aktivnímu

zapojení všech žáků do výuky se využívají interaktivní tabule a digitální učební materiály. Tyto digitální učební materiály jsou průběžně aktualizovány a přizpůsobovány jak momentálním potřebám výuky, tak i neustále se měnícím technologickým možnostem.

e) Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen na konci každé lekce eventuálně tematického okruhu a je průběžně zkoušen i po kratších celcích ústně i písemně. Hodnotí se práce žáka při vyučování a jeho domácí příprava. Hodnocení se řídí klasifikačním řádem a má motivační charakter. Při hodnocení se klade důraz na řečové dovednosti jako porozumění textu a samostatné vyjadřování. Při poslechu se hodnotí schopnost porozumět různým audionahrávkám, pochopení smyslu krátkých zpráv. V ústním projevu se hodnotí schopnost pochopit smysl textu, reprodukovat ho, formulovat otázky, odpovídat víceslovně. Hodnocena je samostatnost ústního projevu, aktivizace slovní zásoby; důraz je kladen na správnou výslovnost, plynulost mluvy a její logické uspořádání. V písemném projevu se hodnotí správnost psaní (životopis, odpověď na inzerát), správnost krátkých zpráv, didaktických textů. Důraz se klade na hloubku porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky v praxi.

f) Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Z klíčových kompetencí jsou rozvíjeny:

- řečové dovednosti
- využívání informačních a komunikačních technologií
- schopnost aktivní komunikace v cizím jazyce
- formování osobnosti žáka, rozšiřování znalostí reálií dané jazykové oblasti
- práce s cizojazyčnými slovníky v tištěné i elektronické podobě, využívání internetu jako zdroje informací v cizím jazyce
- získávání informací o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka a využívání získaných poznatků ke komunikaci
- efektivní osvojování cizího jazyka a využívání při studiu cizího jazyka vědomostí získaných ve výuce mateřského jazyka
- komunikativní schopnosti žáků a rozšíření jejich uplatnění v příslušné jazykové oblasti
- schopnost účastnit se diskuse, formulovat svůj názor a reagovat na názory druhých
- orientace v cizojazyčném odborném textu a získávání základů z odborné terminologie
- nalezení vhodné techniky učení a uvědomění si, že znalost jazyka je prostředkem k získávání informací a znalostí
- zamýšlení se nad vlastním způsobem života a svými životními a studijními plány.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Vytváření demokratického prostředí ve třídě i ve škole, vzájemný respekt a spolupráce. Zdvořilost a slušnost k sobě navzájem.
Žák je veden k tomu, aby:

- se orientoval v masových médiích, využíval je a učil se být odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci
- uměl jednat s lidmi, měl při tom vhodnou míru sebevědomí

- uměl diskutovat i o citlivých a kontroverzních otázkách
- uměl hledat kompromisní řešení
- byl přátelský a tolerantní k cizincům
- byl ochoten se angažovat i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích či kontinentech

Výuka cizího jazyka má určitá specifika - probíhá ve skupině s menším počtem žáků, jedním z cílů je komunikace a některá z probíraných témat se týkají způsobu života, využívání volného času, kultury, tradic a zvyklostí, reálií České republiky a zemí studovaného jazyka. Konverzace na tato témata umožňuje žákům projevit svůj názor a zároveň i učí respektovat názor odlišný.

Člověk a životní prostředí

Odpovědnost každého jedince za životní prostředí, vytváření budoucího životního stylu – úspornost, hospodárnost, ochrana kulturních hodnot. Téma člověk a životní prostředí je součástí celkového výchovného působení učitele na žáky svým postojem a vztahem k environmentální problematice. Jedním z tematických okruhů ve výuce cizích jazyků je přímo téma životního prostředí, které se prolíná mnoha dalšími - bydlení, jídlo a zdravá životospráva, sport, volný čas a koníčky a další. Porovnává se přístup k environmentální problematice v zemích příslušných jazykových oblastí s využitím cizojazyčných materiálů (textů z časopisů, propagačních materiálů, informací na internetu) a vlastních zkušeností žáků.

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- znal možnosti uplatnění jazykového vzdělání na trhu práce
- znal požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost
- se dokázal v cizím jazyce písemně i verbálně prezentovat při vstupu na trh práce
- byl otevřený vůči dalšímu celoživotnímu jazykovému vzdělávání
- si byl vědom možnosti zaměstnání v zahraničí – vzhledem k regionu především v Německu a dalších německy mluvících zemích
- zvládal základní komunikační situace při jednání se zahraničním zaměstnavatelem

Znalost cizího jazyka je jednou z kompetencí, které zvyšují předpoklady pro úspěšné uplatnění na trhu práce a kvalifikační předpoklady prakticky ve všech profesích. V hodinách cizího jazyka se žáci učí představit se, sdělit důležité údaje z osobního i profesního života, napsat strukturovaný životopis, napsat žádost, odepsat na inzerát. Učí se orientovat v cizojazyčném tisku, vyhledávat informace na internetu a využívat možností AI při samostatné práci. Cvičení a texty zaměřené na povolání a vzdělávání motivují k zamyšlení nad pracovní kariérou a možností dalšího studia. Žáci pracují s jednoduchými odbornými texty a získávají základní znalosti odborné terminologie ze svého oboru.

Člověk a digitální svět – viz. příloha ŠVP č. 14 c.

1.1.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák:	1.ročník
• Představí sebe, své přátele, rodinu, reaguje adekvátně na představování	• Představování – sama sebe a přátel, odkud kdo pochází,
• Správně napíše adresu	• Osobní zájmena, přivlastňovací zájmeno *mein, dein* • Adresa, osobní údaje
	• Časování pravidelných sloves v přítomném čase
• Pozdraví dle denní doby	• Pozdravy
• Rozlišuje pozdravy v jednotlivých německy mluvících zemích	• Jak se zdraví v Německu, v Rakousku, ve Švýcarsku
• Vyslovuje co nejblíže přirozené výslovnosti	• Výslovnost
• Sdělí základní údaje o své rodině a přátelích	• Lidé, rodina, přátelé – jak se jim daří, kde bydlí, představování
• Sdělí odkud kdo pochází a kde bydlí (ze které země, města…)	
• Rozlišuje názvy států, jazyků, obyvatel	
• Používá přítomný čas pravidelných sloves a sloves „sein“ a „haben“	• Časování sloves „sein, haben“ v přítomném čase
	•
• Používá přítomný čas vybraných nepravidelných sloves	• Časování vybraných nepravidelných sloves v přítomném čase
• Správně používá tato slovesa ve větách	• Slovosled vět oznamovacích a tázacích
• Rozumí jednoduchým otázkám týkajících se jeho osoby, přátel, rodiny, školy a reaguje na ně vhodnou odpovědí	• Rozhovory a sdělování údajů o sobě, rodině, přátelích.
• Zaznamená krátký vzkaz, vyplní osobní formuláře	• Vyplnění jednoduchého formuláře s osobními údaji
• Krátce pohovoří o škole, o svém oboru, popíše svůj den ve škole	• Jednoduché představení školy, oboru studia • Základní odborná slovní zásoba
• Zapíše telefonní čísla i jiné číslovky z poslechu	• Číslovky
• Používá správně člen určitý a neurčitý a zájmeno *kein a* přivlastňovací zájmena	• Člen určitý, neurčitý, záporné zájmeno *kein,*
• Správně tvoří tvary množného čísla podstatných jmen	• množné číslo substantiv
• Rozlišuje a používá ve větách zápor „nicht“ a „kein“	• Vyjádření záporu v německé větě
• Správně časuje modální slovesa a používá je ve větách.	• Časování modálních sloves
• Jednoduchou modální větou vyjádří své přání, očekávání,	• Slovosled modální věty

nutnost, povinnost... • Získá základní informace o německy mluvících zemích	• Vyjmenuje německy mluvící země, zná jejich hlavní města, další velká a významná města
	2.ročník
• Tvoří perfektum pravidelných sloves • Používá slovesa „sein a haben“ v préteritu • Vyjadřuje se jednoduchými větami v minulém čase • Krátce souvisle hovoří v minulém čase – co dělal/nedělal, kde byl/nebyl, co měl/neměl… • Hovoří o jídle, stravovacích zvyklostech, o typických jídlech německé a české kuchyně, o svých oblíbených jídlech • Objedná si jídlo v restauraci • Orientuje se v jídelním lístku • Zeptá se na cenu, řekne kolik co stojí • Vybídne známé/přátele k jídlu, pití... • Používá v hovoru rozkazovací věty	• Perfektum pravidelných sloves • Préteritum sloves „sein a haben“ • Tvoření vět v perfektu (s pravidelnými slovesy) a v préteritu (se slovesy sein a haben) • Was isst man in…, podmět „man“, česká a německá kuchyně • Jídlo doma a v restauraci • Moje oblíbené jídlo • Was kostet/kosten… • Tvoření rozkazovacího způsobu
• Popíše svůj všední den • Vypráví, co dělá v jednotlivých úsecích dne • Zeptá se/sdělí kolik je hodin, zaznamená časové údaje z poslechu • Hovoří krátce o svých zájmech a volnočasových aktivitách • Časuje slovesa s odlučitelnou předponou a správně je používá ve větách • Užívá správně slovesa s akuzativem a předložky s akuzativem •	• Mein Tagesablauf • Wie spät ist es? - správné určování přesného času i úseků dne • Hobbys und Alltage – zájmy koníčky, volnočasové aktivity ve srovnání s povinnostmi všedního dne • Slovesa s odlučitelnou předponou a jejich užití ve větách v přítomném čase a v perfektu • Akuzativ substantiv, předložky s akuzativem •
• Hovoří o svých kamarádech, zálibách, o svém budoucím povolání • Procvičuje a aktivně používá ve větách další vybraná nepravidelná slovesa • Používá ve větách předložky s dativem, tvoří dativ podstatných jmen a osobních zájmen • Hovoří krátce o svém oboru, o práci v dílnách, rozšiřuje si	• Moji přátelé, vztahy • Volný čas a práce • Časování dalších nepravidelných sloves • Dativ podstatných jmen a osobních zájmen¨ • Předložky s dativem • In der Schule und in der Werkstatt. Mein Lehrfach. Mein Arbeitsplatz

odbornou slovní zásobu svého oboru • Tvoří perfektum vybraných nepravidelných sloves • Používá perfektum nepravidelných sloves ve větách • Získá základní informace o Německu a hlavním městě Berlínu • Získá základní informace o Švýcarsku	• Procvičování a rozšíření odborné slovní zásoby • Perfektum vybraných nepravidelných sloves • Věty s nepravidelnými slovesy v perfektu
	3. ročník
Vede rozhovory o nakupování, obchodech, cenách zboží • Domluví si termín schůzky • Procvičuje předložky se 3. a 4. pádem, rozlišuje otázky • „Wo? Wohin?“ a učí se užívat ve větách správný pád	• Geschäfte. Einkäufe. Termine verabreden • Předložky se 3. a 4. pádem (in, auf…) •
• Popíše dům, byt, místnosti, nábytek a jeho umístění • Procvičuje předložky se 3. a 4. pádem, správně je používá ve větách, rozlišuje otázky „Wo? Wohin?“. Používá ve větách správný pád a vhodně používá slovesa „legen – liegen, stellen - stehen“	• Unsere Stadt. Unser Haus. Meine Wohnung • Předložky se 3. a 4. pádem – upevňování a procvičování • slovesa legen – liegen, stellen – stehen, hängen
• Srovnává, používá ve větách stupňovaná přídavná jména a příslovce	• Stupňování přídavných jmen, nepravidelné tvary příslovcí
• Orientuje se ve městě, zeptá se na cestu, popíše cestu • Získá informace o prostředí, umí si objednat ubytování	• Nach dem Weg fragen. Den Weg beschreiben. • Unterkunft besorgen
• Hovoří o svých aktivitách v době prázdnin • Vyjmenuje druhy letních a zimních sportů • Získá informace o Rakousku, zná základní údaje o této zemi • V ústním projevu používá aktivně minulý čas	• Urlaub. Ferien. • Sportarten • In Österreich • Upevňování a procvičování vět v minulém čase – perfektum, préteritum sloves „sein a haben“

6.4 Občanská nauka

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	1	1	1	3

6.4.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je příprava k tomu, aby se student svým kvalitním společenskovědním přehledem a velkou mírou flexibility uplatnil nejen na trhu práce, ale aby dokázal řešit základní životní a pracovní situace. Záměrem tohoto předmětu je především osobnostně-vzdělanostní kultivace studenta, jenž by měl být otevřen rozmanitým názorům, postojům či jedinečným lidským zkušenostem, se kterými se ve svém životě setkává. Student získá fundované znalosti z vědních oborů, jako jsou: historie, politologie, religionistika, sociologie, psychologie, kulturní antropologie, ekonomie, právo či filosofie (seznámí se tak se společenskými, hospodářskými, právními, politickými a kulturními aspekty současného života). Je v něm upevňováno jeho mravní a právní vědomí a kultivován jeho osobnostní profil. Student by měl být veden nejen k samostatnému myšlení a rozhodování, ale i k odpovědnému převzetí sociálních rolí.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP. Tematické okruhy tvoří didaktické soubory: Člověk jako jedinec; Člověk a společnost; Občan a demokracie (občan a stát v dějinách a současnosti); Občan a právo; Občan a hospodářství; Občan, Evropa a soudobý svět; Člověk v reflexi filosofie a vědy.
Okruh I.: Člověk jako jedinec-tento tematický celek je zaměřen na aspekty praktické psychologie, která si klade za cíl porozumět sobě samému i druhým lidem a využití těchto poznatků pro vytváření mezilidských vztahů.
Okruh II.: Člověk a společnost- tento tematický celek je zaměřen na praktickou sociologii. Cílem okruhu je vybavit studenta takovými znalostmi a dovednosti, které mu umožní orientovat se ve struktuře moderní multikulturní společnosti a praktické využití těchto znalostí v rodinných, pracovních a dalších sociálních vztazích. Objeví se zde i témata z oblasti religionistiky, demografie a kulturní antropologie.
Okruh III.: Občan a demokracie- tento tematický celek v sobě propojuje základy politologie a dovednosti občanské gramotnosti. Cílem je vybavit studenta takovými znalostmi, aby byl schopen pochopit principy fungování demokratické společnosti. Objeví se zde i témata z oblasti historie.
Okruh IV.: Občan a právo- tematický celek je zaměřen nejen na vytváření základního právního povědomí a využití získaných poznatků v běžné životní praxi, ale i na základní orientaci v systému právní vědy. Učivo se bude realizovat i formou besed.
Okruh V.: Občan a hospodářství-cílem tohoto tematického celku je obeznámit s ekonomickými jevy.

Okruh VI.: Občan, Evropa a soudobý svět- cílem tohoto tematického celku je nejen orientace v politickém a hospodářském dění, porozumění integračním a globalizačním procesům, ale též budování vědomí odpovědnosti za lokální dění. Učivo se bude realizovat i formou besed a exkurzí.
Okruh VII.: Člověk v reflexi filozofie a vědy- tento tematický celek obeznámí se základními pojmy a otázkami z filosofie a etiky.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- rozvíjeli zdravé sebevědomí (důvěra ve vlastní schopnosti) a otevírali si cestu k sebepoznání a k přijímání pozitivních životních hodnot
- pozitivně ovlivňovali hodnotovou orientaci tak, aby jednali odpovědně vůči sobě i druhým, byli slušnými a informovanými občany, kteří si váží demokracie a svobody, aktivně se podíleli na chodu společnosti, vystupovali proti korupci a kriminalitě, jednali asertivně a respektovali rovnost pohlaví
- byli schopni získávat a kriticky zhodnotit informace z různých zdrojů, dokázali formulovat a vyjádřit svůj názor, uměli odolávat myšlenkové manipulaci
- dovedli hledat a nalézt adekvátní způsoby řešení rozmanitých společenských problémů, dokázali si obhájit vlastní názor a neprosazovali se na úkor potřeb, zájmů a práv druhých lidí
- vnímali sounáležitost s evropskou kulturou, uplatňovali tolerantní postupy vůči minoritám, náboženské a jiné nesnášenlivosti
- dokázali vážit materiálních i duchovních hodnot a cílevědomě pečovali o životní prostředí
- byli motivováni k celoživotnímu vzdělávání
- si kladli filosofické a etické otázky, přemýšleli nad životem

Výukové strategie

Vedle tradičních vyučovacích metod (např. výklad, vysvětlování, popis) budou převažovat:
dialogická metoda, skupinová práce žáků, samostatná práce, referáty, využívání prostředků ICT a audiovizuální techniky, projekty, besedy, přednášky, divadelní představení, návštěvy významných památek a míst

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení vychází z Klasifikačního řádu SZŠ a SOŠ v České Lípě. Studenti budou hodnoceni ústní a písemnou formou. Ve třetím ročníku vypracují ročníkovou práci. Budou hodnocení objektivně, a to na základě porozumění poznatkům, aktivity v diskuzích a hodinách a schopnosti formulovat svůj názor. Každý tematický celek bude zakončen písemnou prací.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Vzdělání směřuje k tomu, aby žáci:

- kriticky hodnotit informace z různých zdrojů
- efektivně se učit

- stanovit si cíle dalšího vzdělávání
- byli schopni samostatně posoudit různé situace
- vyrovnali se s životními problémy
- účinně používali komunikativní dovednosti, a to nejen v dalším vzdělávání, ale i v životě
- byli připraveni kultivovaně vystupovat
- dokázali prezentovat své názory a myšlenky
- pracovali nejen v týmu, ale také samostatně řešit pracovní problémy.
- aktivně přispívali k utváření dobrých mezilidských vztahů
- pečovali nejen o duševní, ale i fyzické zdraví
- uznávali hodnoty podstatné pro život v demokratické společnosti

Průřezová témata
Občan v demokratické společnosti se bude aplikovat podporou duchovní a materiální hodnoty národní, evropské a světové kultury. Žáci se budou učit adekvátně přijímat kritiku a konstruktivně na ni reagovat, usilovat o celoživotní vzdělávání. *Člověk a svět práce* bude zaměřen na to, aby v různých životních situacích byli schopni pochopit a analyzovat zadané úkoly, navrhnout varianty i nalézt optimální řešení.
Člověk a digitální svět – viz. příloha ŠVP č. 14 c.

6.4.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: • uvědomí si nezbytnost výuky občanské výchovy • charakterizuje specifika osobnosti v jednotlivých etapách vývoje • vymezí základní charakterové a temperamentové rysy osobnosti, charakterizuje speciální schopnosti, nadání a talent • ilustruje na příkladech podíl vlastní aktivity jedince na jeho sebevýchově, sebepoznávání a sebevzdělávání • uvědomí si význam vzdělání pro život, dokáže efektivně zařadit učení do svého volného času • diskutuje nad možnostmi řešení náročných životních situací • popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí • zdůvodní význam zdravého životního stylu • dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací • uvažuje o otázkách ochrany vlastního zdraví, diskutuje o nebezpečí pro člověka a společnost, které vznikají ze závislosti na drogách nebo alkoholu, seznamuje se s možnostmi prevence těchto jevů • dokáže vyhledat důležitá telefonní čísla a organizace, které se starají o drogově závislé • objasní základní příznaky některých psychických nemocí a způsoby léčby • dokáže uvést klady a zápory související s volbou životního stylu,	1.ročník **Úvod do výuky předmětu**: význam výchovy k občanství Člověk jako jedinec • periodizace vývoje lidského jedince-etapy lidského života, předpoklady a možnosti vývoje člověka, dědičnost a prostředí, mezigenerační vztahy • struktura osobnosti-schopnosti a rysy osobnosti, temperament a charakter, vlohy, schopnosti, nadání, talent • sebevýchova, sebepoznávání, sebevzdělávání • paměť-fáze paměti, druhy lidského učení, efektivní učení, inteligence, význam vzdělání, vzdělání- kariéra, vzdělávací soustava ČR, vzdělávání mimo školu • činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. • základy psychohygieny-duševní zdraví a rozvoj osobnosti, duševní poruchy; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví • odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu, prevence úrazů a nemocí Člověk a společnost • životní styl, zdravý způsob života • volný čas, problémy volného času, pozitivní využívání volného času • lidská společnost a společenské skupiny, současná česká společnost, její vrstvy

diskutuje o využití volného času pro všestranný rozvoj osobnosti • popíše na základě pozorování lidí kolem sebe a informací z médií, jak jsou lidé v současné české společnosti rozvrstveni z hlediska národnosti, náboženství a sociálního postavení; vysvětlí, proč sám sebe přiřazuje k určitému etniku (národu) • uvede příklady sousedské pomoci a spolupráce, uvede, jaká práva a povinnosti pro něho vyplývají z jeho role v rodině, ve škole, na • pracovišti • dovede sestavit fiktivní odpovědný rozpočet životních nákladů • na konkrétních příkladech vysvětlí, z čeho může vzniknout napětí nebo konflikt mezi příslušníky většinové společnosti a příslušníkem některé z menšin • vysvětlí na příkladech osudů lidí (např. civilistů, zajatců, Židů, Romů, příslušníků odboje atd.), jak si nacisté počínali na okupovaných územích • uvede konkrétní příklady ochrany menšin v demokratické společnosti • je schopen rozeznat zcela zřejmé konkrétní příklady ovlivňování veřejnosti (např. v médiích, v reklamě, jednotlivými politiky atd.) • na základě pozorování života kolem sebe a informací z médií uvede příklady porušování genderové rovnosti • popíše specifika některých náboženství, k nimž se hlásí obyvatelé ČR a Evropy • vysvětlí, čím mohou být nebezpečné některé náboženské sekty nebo a náboženská nesnášenlivost • orientuje se v nabídce kulturních institucí • porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území • popíše vhodné společenské chování v dané situaci, vybavuje se základními dovednostmi a sociálními návyky pro styk s lidmi, dovede aplikovat zásady slušného chování • dovede posoudit vliv médií na a reklamy na životní styl jedince • diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných • partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu	• odpovědnost, slušnost, optimismus a dobrý vztah k lidem jako základ demokratického soužití v rodině i v širší komunitě • sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti • hospodaření jednotlivce a rodiny; řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů • rasy, národy a národnosti; většina a menšiny ve společnosti – klady • vzájemného obohacování a problémy multikulturního soužití • genocida v době druhé světové války (Slovanů, Židů, Romů a politických odpůrců) • migrace v současném světě, migranti, azylanti • postavení mužů a žen v rodině a ve společnosti • víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí a sekty, náboženský fundamentalismus • kultura, kulturní instituce v ČR a v regionu, kultura národností na našem území • společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova • kultura bydlení, odívání • lidové umění a užitá tvorba • estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě • ochrana a využívání kulturních hodnot • funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl • partnerské vztahy, lidská sexualita 2.ročník Občan a demokracie • lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání, veřejný ochránce práv, práva dětí • svobodný přístup k informacím, média (tisk, televize, rozhlas, internet), funkce médií, kritický přístup k médiím, média jako zdroj zábavy a poučení

• uvede základní lidská práva, která jsou zakotvena v českých zákonech – včetně práv dětí, popíše, kam se obrátit, když jsou lidská práva ohrožena • uvede příklady jednání, které demokracii ohrožuje (sobectví, korupce, kriminalita, násilí, neodpovědnost atd.) • vysvětlí, proč je třeba zobrazení světa, událostí a lidí v médiích (mediální obsahy) přijímat kriticky • uvede, k čemu je pro občana dnešní doby prospěšný demokratický stát a jaké má ke svému státu a jeho ostatním lidem občan povinnosti • uvede nejvýznamnější české politické strany, vysvětlí, proč se uskutečňují svobodné volby a proč se jich mají lidé zúčastnit • popíše, podle čeho se může občan orientovat, když zvažuje nabídku • politických stran • uvede příklady extremismu, např. na základě mediálního zpravodajství nebo pozorováním jednání lidí kolem sebe • vysvětlí, proč jsou extremistické názory a jednání nebezpečné • uvede konkrétní příklad pozitivní občanské angažovanosti • uvede základní zásady a principy, na nich je založena demokracie • dovede debatovat o zcela jednoznačném a mediálně známém porušení principů nebo zásad demokracie • v konkrétních příkladech ze života rozliší pozitivní jednání (tj. jednání, které je v souladu s občanskými ctnostmi), od špatného-nedemokratického jednání • objasní, jak se mají řešit konflikty mezi vrstevníky a žáky, co se rozumí šikanou a vandalismem a jaké mají tyto jevy důsledky • popíše, čím se zabývá policie, soudy, advokacie a notářství • uvede, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost • dovede reklamovat koupené zboží nebo služby • dovede z textu fiktivní smlouvy běžné v praktickém životě (např. o koupi zboží, cestovním zájezdu, pojištění) zjistit, jaké mu z ní vyplývají povinnosti a práva • vysvětlí práva a povinnost mezi dětmi a rodiči, mezi manželi;	• stát a jeho funkce, ústava a politický systém ČR • struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva • politika, politické strany, volby, právo volit • politický radikalismus a extremismus, aktuální česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus • občanská společnost, občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití • základní hodnoty a principy demokracie Člověk a právo • právo a spravedlnost, právní stát, právní ochrana občanů, právní vztahy • soustava soudů v ČR • právnická povolání (notáři, advokáti, soudcové, komerční právníci) • právo a mravní odpovědnost v běžném životě; vlastnictví; smlouvy; odpovědnost za škodu • manželé a partneři; děti v rodině, domácí násilí • trestní právo: trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, vyšetřovatel, soud) • kriminalita páchaná na mladistvých a na dětech; kriminalita páchaná mladistvými Člověk a hospodářství • trh a jeho fungování (zboží, nabídka, poptávka, cena) • hledání zaměstnání, služby úřadů práce • nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti, rekvalifikace • vznik, změna a ukončení pracovního poměru • povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele • druhy škod, předcházení škodám, odpovědnost za škodu

dovede v této oblasti práva vyhledat informace a pomoc při řešení konkrétního problému • dovede aplikovat postupy vhodného jednání, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí, vydírání atd.) • vysvětlí, co má vliv na cenu zboží • dovede vyhledat nabídky zaměstnání, kontaktovat případného zaměstnavatele a úřad práce, prezentovat své pracovní dovednosti a zkušenosti • popíše, co má obsahovat pracovní smlouva • dovede vyhledat poučení a pomoc v pracovněprávních záležitostech • dovede si zřídit peněžní účet, provést bezhotovostní platbu, sledovat pohyb peněz na svém účtu • dovede si zkontrolovat, zda jeho mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě a jiným písemně dohodnutým podmínkám • vysvětlí, proč občané platí daně, sociální a zdravotní pojištění • dovede zjistit, jaké služby poskytuje konkrétní peněžní ústav (banka, pojišťovna) a na základě zjištěných informací posoudit, zda konkrétní služby jsou pro něho únosné (např. půjčka), nebo nutné a výhodné • dovede vyhledat pomoc, ocitne-li se v tíživé sociální situaci • vysvětlí, jak je možné se zabezpečit na stáří • vysvětlí důsledky nesplácení úvěrů • navrhne možnosti řešení tíživé finanční situace své, či domácnosti	• peníze, hotovostní a bezhotovostní peněžní styk • mzda časová a úkolová • daně, daňové přiznání • sociální a zdravotní pojištění • služby peněžních ústavů • pomoc státu, charitativních a jiných institucí sociálně potřebným občanům
•	3.ročník
• dovede najít ČR na mapě světa a Evropy, podle mapy popíše její polohu a vyjmenuje sousední státy • popíše státní symboly • vysvětlí, k jakým nadnárodním uskupením ČR patří a jaké jí z toho plynou závazky • uvede příklady velmocí, zemí vyspělých, rozvojových a zemí velmi chudých (včetně lokalizace na mapě)	Občan, Evropa a soudobý svět • soudobý svět: bohaté a chudé země, velmoci; ohniska napětí v soudobém světě • ČR a její sousedé • České státní a národní symboly • globalizace • globální problémy

• na příkladech z hospodářství, kulturní sféry nebo politiky popíše, čemu se říká globalizace • uvede hlavní problémy dnešního světa (globální problémy), lokalizuje na mapě ohniska napětí v soudobém světě • popíše, proč existuje EU a jaké povinnosti a výhody z členství v EU plynou našim občanům • objasní činnost a fungování NATO, OSN • na příkladu (z médií nebo z jiných zdrojů) vysvětlí, jakých metod používají teroristé a za jakým účelem • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak na ně reagovat v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným • debatuje o praktických filosofických otázkách • uvědomí si význam předmětu studia etiky • dokáže vysvětlit a odlišit obsah pojmů etika, mravy, mravnost, morálka, etiketa • na konkrétní situaci dokáže rozpoznat mravní chování • vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem • uvědomí si smysl života	• ČR a evropská integrace • OSN a NATO • nebezpečí nesnášenlivosti a terorismu ve světě • mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) • základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) • úrazy a náhlé zdravotní příhody • poranění při hromadném zasažení obyvatel • stavy bezprostředně ohrožující život Člověk v reflexi filosofie a vědy, základy etiky • vznik filosofie a základní filosofické problémy • význam filosofie v životě člověka • základy etiky: morálka, etika, dobro a zlo • mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost, svoboda • smysl života

6.5 Fyzika

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	1	0	0	1

6.5.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět fyzika je součástí základů přírodních věd a všeobecného vzdělání, přispívání k hlubšímu a ucelenějšímu pochopení jevů v přírodě, k formování žádoucího vztahu k životnímu prostředí a poskytuje žákům soubor vědomostí pro vytvoření klíčových, odborných a občanských kompetencí.
Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- pozorovat a zkoumat přírodu, získané informace zpracovat a vyhodnotit
- vyhledávat fyzikální informace (i z internetové sítě), interpretovat je a vytvářet si o nich vlastní názor, který dokáže obhájit
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché fyzikální problémy a nalézat souvislosti s dalšími přírodovědnými předměty
- využívat získané fyzikální poznatky v praktickém životě
- využívat získané poznatky k adaptaci na nové podmínky a mít schopnosti tvořivě do těchto podmínek zasáhnout
- zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje, mít motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí

Charakteristika učiva

Učivo fyziky se vyučuje v 1. ročníku. Složení učiva je v souladu s profilem absolventa ŠVP, který je uveden v předcházející části. Ve fyzikálním vzdělávání je kladen důraz na pochopení základních přírodních jevů a zákonů a jejich aplikaci do praxe i běžného života. Důraz je dále kladen na schopnost vyhledat informace, zhodnotit je, umět je interpretovat, utvořit si vlastní názor a ten v případě potřeby obhájit. V neposlední řadě je důraz kladen na získání motivace k celoživotnímu vzdělání v přírodovědné oblasti.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- pochopili základní přírodní jevy a zákony a jejich aplikaci do praxe i běžného života
- byli schopni vyhledat informace, zhodnotit je a uměli je interpretovat
- utvořili si vlastní názor a ten v případě potřeby obhájili

- byli schopni využít znalostí fyzikálních zákonů v běžném životě a odborném výcviku
- získali motivace k celoživotnímu vzdělání v přírodovědné oblasti

Strategie výuky

Metody práce jsou výklad, domácí experimenty, samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů (Internet, časopisy popularizující vědu a techniku, encyklopedie.) Tyto informace jsou interpretovány před třídou, vede se o nich diskuze. Ve skupinách se řeší problémové úlohy, aplikují základních matematické postupy, příklady korespondující s odbornou specializací žáků. Využívají se výukové programy nabízené mimoškolními organizacemi. Další formou výuky jsou exkurze.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Důraz bude kladen na schopnost aplikace základních přírodních jevů a zákonů do praxe i běžného života, porozumění podstatě přírodních jevů, které nás obklopují, schopnost samostatně provést jednoduché výpočty základních fyzikálních veličin a schopnost utvořit si představu o rozměru fyzikálních jednotek a umět se základními pracovat.
Splnění všech kritérií zajistí výborné hodnocení, každé chybějící kritérium by mohlo znamenat snížení hodnocení o jeden stupeň. Postupy hodnocení jsou znalostní testy, ústní zkoušení, řešení početních úloh, domácí experimenty a domácí řešení problémových úloh a řešení problémových úloh v pracovních skupinách ve škole, schopnost interpretovat vyřešenou úlohu před ostatními žáky, v případné diskusi umět adekvátním způsobem svůj názor obhájit. Důraz bude kladen na týmovou práci žáků při získávání poznatků a schopnost aplikace získaných vědomostí v praxi. Hodnocení se řídí klasifikačním řádem a má motivační charakter.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět za pomoci výše uvedených strategií výuky nejvíce rozvíjí kompetenci:

- matematické kompetence
- kompetence k učení
- komunikativní kompetence
- kompetence pracovat s informacemi
- vhodné a přesné vyjadřování
- logické usuzování, posouzení
- formulace a prosazování vlastních názorů
- vhodná argumentace při obhajobě závěrů
- získání vhodné míry sebevědomí, přiměřené sebehodnocení
- přijímání hodnocení od druhých lidí
- přesné plnění svěřených úkolů
- samostatné řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů

- výstižná formulace jádra problému, provádění reálného odhadu praktického problému
- získávání informací z otevřených zdrojů, zejména ze sítě Internet
- využívání různých forem grafického znázornění reálných situací

Průřezová témata
Občan v demokratické společnosti
Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali pracovat ve skupině více osob a dokázali s nimi jednat a posoudit jejich názory, přijmout je a nebo hledat kompromisní řešení. Obhájit a prosadit své názory kultivovanou formou, rozvíjet komunikační metody. Měli vhodnou míru sebevědomí a sebe odpovědnosti. Angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro zájmy veřejné a ve prospěch lidí v jiných zemích.
Člověk a životní prostředí
Měli úctu k materiálním a duchovním hodnotám, dobrému životnímu prostředí a snaze je chránit a zachovat je pro budoucí generace. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali respektovat život jako nejvyšší hodnotu. Uvědomili si odpovědnost člověka za uchování přírodního prostředí. Pochopili nutnost dodržování zásad udržitelného rozvoje, rozvíjet získané poznatky a přijímat odpovědnost za vlastní rozhodnutí
Člověk a digitální svět – viz. příloha ŠVP č. 14 c.

6.5.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák • rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu • určí síly, které působí na tělesa a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají • určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly • vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie • určí výslednici sil působících na těleso • aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh • vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v technické praxi a přírodě • vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby jejich	1. ročník 1. Mechanika • kinematika – pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici • dynamika – Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace • mechanická práce, výkon, energie, účinnost • mechanika tuhého tělesa – posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil • mechanika tekutin – tlakové síly a tlak v tekutinách 2. Termika • základní pojmy termiky (teplota, teplotní roztažnost) • teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa • tepelné motory • struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství

změny • popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů • popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a technické praxi • popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj • řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona • popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN • určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem • popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice • rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření • charakterizuje základní vlastnosti zvuku, chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu • charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích • řeší úlohy na odraz a lom světla, na zobrazení zrcadly a čočkami • popíše význam různých druhů elektromagnetických záření • popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu • popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony, vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením • popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru • charakterizuje Slunce jako hvězdu, popíše planety ve sluneční soustavě • popíše příklady základních typů hvězd	3. Elektřina a magnetismus • elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče • elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče • magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, • elektromagnetická indukce • vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem 4. Vlnění a optika • mechanické kmitání a vlnění • zvukové vlnění • světlo a jeho šíření • zrcadlo a čočky, oko • druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření 5. Fyzika atomu • model atomu, laser • nukleony, radioaktivita, jaderné záření • jaderná energie a její využití 6. Vesmír • Slunce, planety a jejich pohyb, komety • hvězdy a galaxie

6.6 Chemie

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	1	0	0	1

6.6.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět chemie je součástí základů přírodních věd a všeobecného vzdělání, přispívání k hlubšímu a ucelenějšímu pochopení jevů v přírodě, k formování žádoucího vztahu k životnímu prostředí a poskytuje žákům soubor vědomostí pro vytvoření klíčových, odborných a občanských kompetencí.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- pozorovat a zkoumat přírodu, získané informace zpracovat a vyhodnotit
- vyhledávat chemické informace (i z internetové sítě), interpretovat je a vytvářet si o nich vlastní názor, který dokáže obhájit
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché chemické problémy a nalézat souvislosti
- využívat získané chemické poznatky v praktickém životě
- posoudit nebezpečnost chemických látek a jejich vliv na živé organismy
- využívat získané poznatky k adaptaci na nové podmínky a mít schopnosti tvořivě do těchto podmínek zasáhnout
- zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje, mít motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí

Charakteristika učiva

Učivo chemie se vyučuje v 1. ročníku. V chemickém vzdělání je důraz kladen na schopnost využít znalostí o chemickém složení a vlastnostech látek v běžném životě. Důraz je kladen především na vlastnosti materiálů používaných v odborném výcviku a posouzení výběru materiálů, které budou použity v konkrétních případech. Posoudit vliv nebezpečných chemických látek na živé organizmy, bezpečné manipulace s nimi a umět si vytvořit vlastní názor na nutnost jejich používání v běžné praxi. V neposlední řadě je důraz kladen na získání motivace k celoživotnímu vzdělání v přírodovědné oblasti.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- pochopili základní přírodní jevy a zákony a jejich aplikaci do praxe i běžného života
- byli schopni vyhledat informace, zhodnotit je a uměli je interpretovat
- utvořili si vlastní názor a ten v případě potřeby obhájili
- byli schopni využít znalostí o chemickém složení a vlastností látek v běžném životě a odborném výcviku
- posoudili vliv nebezpečných chemických látek na živé organizmy, bezpečné s nimi manipulovali a uměli si vytvořit vlastní názor na nutnost jejich používání v běžné praxi
- získali motivace k celoživotnímu vzdělání v přírodovědné oblasti
- získali motivaci k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě
- rozvíjeli chování vedoucího ke zdravému způsobu života a odpovědnosti za své zdraví

Strategie výuky

Metody práce jsou výklad, domácí experimenty, samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů (Internet, časopis Třetí pól, encyklopedie.) Tyto informace jsou interpretovány před třídou, vede se o nich diskuze. Ve skupinách se řeší problémové úlohy, aplikují základních matematické postupy, příklady korespondující s odbornou specializací žáků. Využívají se výukové programy nabízené mimoškolními organizacemi. Další formou výuky jsou exkurze

Hodnocení výsledků vzdělávání

Důraz bude kladen na schopnost aplikace základních přírodních jevů a zákonů do praxe i běžného života, porozumění podstatě přírodních jevů, které nás obklopují, schopnost samostatně provést jednoduché výpočty základních fyzikálních veličin a schopnost utvořit si představu o rozměru fyzikálních jednotek a umět se základními pracovat.
Splnění všech kritérií zajistí výborné hodnocení, každé chybějící kritérium by mohlo znamenat snížení hodnocení o jeden stupeň. Postupy hodnocení jsou znalostní testy, ústní zkoušení, řešení početních úloh, domácí experimenty a domácí řešení problémových úloh a řešení problémových úloh v pracovních skupinách ve škole, schopnost interpretovat vyřešenou úlohu před ostatními žáky, v případné diskusi umět adekvátním způsobem svůj názor obhájit. Důraz bude kladen na týmovou práci žáků při získávání poznatků a schopnost aplikace získaných vědomostí v praxi. Hodnocení se řídí klasifikačním řádem a má motivační charakter.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět za pomoci výše uvedených strategií výuky nejvíce rozvíjí kompetenci:

- kompetence k učení
- komunikativní kompetence
- kompetence pracovat s informacemi
- vhodné a přesné vyjadřování
- logické usuzování, posouzení

- formulace a prosazování vlastních názorů
- vhodná argumentace při obhajobě závěrů
- získání vhodné míry sebevědomí, přiměřené sebehodnocení
- přijímání hodnocení od druhých lidí
- přesné plnění svěřených úkolů
- samostatné řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů
- výstižná formulace jádra problému, provádění reálného odhadu praktického problému
- získávání informací z otevřených zdrojů, zejména ze sítě Internet
- využívání různých forem grafického znázornění reálných situací

Průřezová témata
Občan v demokratické společnosti:
Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali pracovat ve skupině více osob a dokázali s nimi jednat a posoudit jejich názory, přijmout je anebo hledat kompromisní řešení. Obhájit a prosadit své názory kultivovanou formou, rozvíjet komunikační metody. Měli vhodnou míru sebevědomí a sebe odpovědnosti. Angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro zájmy veřejné a ve prospěch lidí v jiných zemích.
Člověk a životní prostředí:
Měli úctu k materiálním a duchovním hodnotám, dobrému životnímu prostředí a snaze je chránit a zachovat je pro budoucí generace. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali respektovat život jako nejvyšší hodnotu. Uvědomili si odpovědnost člověka za uchování přírodního prostředí. Pochopili nutnost dodržování zásad udržitelného rozvoje, rozvíjet získané poznatky a přijímat odpovědnost za vlastní rozhodnutí
Člověk a digitální svět – viz. příloha ŠVP č. 14 c.

6.6.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: • dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek • popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby • uvede názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin • popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků • popíše základní metody oddělování složek ze směsi a jejich využití v praxi	1. ročník 1. Obecná chemie • chemické látky a jejich vlastnosti • částicové složení látek, atom, molekula • chemická vazba • chemické prvky, sloučeniny • chemická symbolika • periodická soustava prvků • směsi a roztoky

• vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení • vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí • provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi • vysvětlí vlastnosti anorganických látek • tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin • charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí • charakterizuje základní skupinu uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy • uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhotoví jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí • charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny • charakterizuje nejdůležitější přírodní látky • popíše vybrané biochemické děje	• chemické reakce a rovnice • výpočty v chemii 2. Anorganická chemie • anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli • názvosloví anorganických sloučenin • vybrané prvky a anorganické sloučeniny v odborné praxi i běžném životě 3. Organická chemie • vlastnosti atomu uhlíku • základ názvosloví organických sloučenin • organické sloučeniny v běžném životě i odborné praxi 4. Biochemie • chemické složení živých organizmů • přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, • biokatalyzátory • biochemické děje

6.7 Biologie a ekologie

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	1	0	0	1

6.7.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět biologie a ekologie je součástí základů přírodních věd a všeobecného vzdělání, přispívání k hlubšímu a ucelenějšímu pochopení jevů v přírodě, k formování žádoucího vztahu k životnímu prostředí a poskytuje žákům soubor vědomostí pro vytvoření klíčových, odborných a občanských kompetencí.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- pozorovat a zkoumat přírodu, získané informace zpracovat a vyhodnotit
- vyhledávat informace z biologie a ekologie (i z internetové sítě), interpretovat je a vytvářet si o nich vlastní názor, které dokáže obhájit
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché biologické a ekologické problémy a nalézat souvislosti s dalšími přírodovědnými předměty
- využívat získané poznatky v praktickém životě
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě
- klást si otázky týkající se existence a života člověka vůbec a hledat na ně racionální odpověď
- využívat získané poznatky k adaptaci na nové podmínky a mít schopnosti tvořivě do těchto podmínek zasáhnout
- zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje, mít motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí

Charakteristika učiva

Učivo biologie a ekologie se vyučuje v 1. ročníku. Složení učiva je v souladu s profilem absolventa ŠVP, který je uveden v předcházející části. V ekologickém vzdělání je důraz kladen na pochopení postavení člověka v přírodě a získání motivace k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě a respektovat život jako nejvyšší hodnotu. Společně s oblastí Vzdělání pro zdraví je toto vzdělání zaměřeno na podporu a rozvoj chování vedoucího ke zdravému způsobu života a odpovědnosti za své zdraví a na rozvoj praktických dovedností první pomoci při stavech ohrožujících život. V neposlední řadě je důraz kladen na získání motivace k celoživotnímu vzdělání v přírodovědné oblasti a k ochraně přírody a krajiny

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- pochopili základní přírodní jevy a zákony a jejich aplikaci do praxe i běžného života
- byli schopni vyhledat informace, zhodnotit je a uměli je interpretovat
- utvořili si vlastní názor a ten v případě potřeby obhájili
- byli schopni využít ekologických, biologických a zdravotnických znalostí v běžném životě a odborném výcviku
- získali motivace k celoživotnímu vzdělání v přírodovědné oblasti a k ochraně přírody a krajiny
- pochopili postavení člověka v přírodě a poznali význam ostatních organismů v přírodě
- získali motivaci k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě
- respektovali život jako nejvyšší hodnotu
- rozvíjeli chování vedoucího ke zdravému způsobu života a odpovědnosti za své zdraví a byli schopni poskytnout pomoc v případě ohrožení zdraví jiných lidí
- pochopili nutnost řídit se základními pravidly v prostředí školy i v životě

Strategie výuky

Metody práce jsou výklad, praktická cvičení, domácí experimenty, samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů (Internet, časopis Třetí pól, encyklopedie.) Tyto informace jsou interpretovány před třídou, vede se o nich diskuze. Ve skupinách se řeší problémové úlohy, aplikují základních matematické postupy, příklady korespondující s odbornou specializací žáků. Využívají se výukové programy nabízené mimoškolními organizacemi. Další formou výuky jsou exkurze

Hodnocení výsledků vzdělávání

Důraz bude kladen na schopnost aplikace základních přírodních jevů a zákonů do praxe i běžného života, porozumění podstatě přírodních jevů, které nás obklopují, schopnost samostatně provést jednoduché výpočty základních fyzikálních veličin a schopnost utvořit si představu o rozměru fyzikálních jednotek a umět se základními pracovat.

Splnění všech kritérií zajistí výborné hodnocení, každé chybějící kritérium by mohlo znamenat snížení hodnocení o jeden stupeň. Postupy hodnocení jsou znalostní testy, ústní zkoušení, řešení početních úloh, domácí experimenty a domácí řešení problémových úloh a řešení problémových úloh v pracovních skupinách ve škole, schopnost interpretovat vyřešenou úlohu před ostatními žáky, v případné diskusi umět adekvátním způsobem svůj názor obhájit. Důraz bude kladen na týmovou práci žáků při získávání poznatků a schopnost aplikace získaných vědomostí v praxi. Hodnocení se řídí klasifikačním řádem a má motivační charakter.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět za pomoci výše uvedených strategií výuky nejvíce rozvíjí kompetenci:

- kompetence k učení
- komunikativní kompetence
- kompetence pracovat s informacemi
- vhodné a přesné vyjadřování
- logické usuzování, posouzení
- formulace a prosazování vlastních názorů
- vhodná argumentace při obhajobě závěrů
- získání vhodné míry sebevědomí, přiměřené sebehodnocení
- přijímání hodnocení od druhých lidí
- přesné plnění svěřených úkolů
- samostatné řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů
- výstižná formulace jádra problému, provádění reálného odhadu praktického problému
- získávání informací z otevřených zdrojů, zejména ze sítě Internet
- využívání různých forem grafického znázornění reálných situací
- kompetenci k efektivní práci v týmu ve školním prostředí a pozitivního vztahu k přírodě

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali pracovat ve skupině více osob a dokázali s nimi jednat a posoudit jejich názory, přijmout je a nebo hledat kompromisní řešení. Obhájit a prosadit své názory kultivovanou formou, rozvíjet komunikační metody. Měli vhodnou míru sebevědomí a sebe odpovědnosti. Angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro zájmy veřejné a ve prospěch lidí v jiných zemích.

Člověk a životní prostředí

Měli úctu k materiálním a duchovním hodnotám, dobrému životnímu prostředí a snaze je chránit a zachovat je pro budoucí generace. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali respektovat život jako nejvyšší hodnotu. Uvědomili si odpovědnost člověka za uchování přírodního prostředí. Pochopili nutnost dodržování zásad udržitelného rozvoje, rozvíjet získané poznatky a přijímat odpovědnost za vlastní rozhodnutí

Člověk a digitální svět – viz. příloha ŠVP č. 14 c.

6.7.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1.ročník	
Výsledky vzdělání	**Rozpis učiva**
Žák: • žák vysvětlí význam respektování pravidel společné práce ve školním prostředí i v životě mimo školu • vysvětlí svá práva povinnosti • popíše způsob omlouvání z vyučování a svými slovy • vysvětlí pravidla hodnocení výsledků • vysvětlí pravidla udělování odměn a výchovných opatření • charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi • vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav • popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života • objasní význam zelených rostlin jako primárních producentů • charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku • uvede rozdíly • určí a charakterizuje ekologicky a hospodářsky důležité zástupce typických dřevin regionu • charakterizuje organismy v ekosystému podle jejich funkce • vysvětlí zásady první pomoci při stavech ohrožujících život • vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu, uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence • vysvětlí základní ekologické pojmy • charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) • charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu	1. **Žák ve školním prostředí** • význam pravidel společného soužití žáků ve školním prostředí • základní práva a povinnosti žáků • pravidla omlouvání z vyučování • pravidla hodnocení výsledků • pravidla ukládání odměn a výchovných opatření **2. Základy biologie** • vznik a vývoj života na Zemi • vlastnosti živých soustav • buněčná stavba organismů • dřeviny regionu • biologie člověka • zdraví a nemoc - základy první pomoci při život ohrožujících stavech **3. Ekologie** • základní ekologické pojmy, ekologické faktory prostředí • potravní řetězce • koloběh látek v přírodě a tok energie • typy krajiny **4. Člověk a životní prostředí** • vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím

• uvede příklady potravního řetězce • popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického • charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem • hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí • charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví • popíše způsoby nakládání s odpady • charakterizuje globální problémy na Zemi • uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci • uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu • uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí • vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí • zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe • navrhne řešení vybraného environmentálního problému.	• dopady činnosti člověka na životní prostředí • přírodní zdroje energie a surovin • odpady • globální problémy • ochrana přírody a krajiny • nástroje společnosti na ochranu životního prostředí • zásady udržitelného rozvoje • odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí

6.8 Matematika

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	2	1	1	4

6.8.1 Pojetí vyučovacího předmětu

a) Obecný cíl vyučovacího předmětu

Matematické vzdělávání plní funkci všeobecně vzdělávacího předmětu. Obecným cílem vyučování matematice je zprostředkovat žákům poznatky, které jsou potřebné v běžném životě i pro výkon profese. V odborném školství má matematické vzdělání kromě funkce všeobecně vzdělávací ještě funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání. Matematické vzdělání má vliv na rozvoj osobnosti žáků, na jejich myšlení, vytváření úsudků, schopnost abstrakce, logické myšlení a ovlivňuje jejich prostorovou představivost. Vede k důslednosti, přesnosti, k lepšímu a snazšímu pochopení zákonitostí okolního světa a motivuje k pozitivnímu postoji k matematickému vzdělání.

b) Charakteristika učiva

Je zařazeno do vzdělávací oblasti matematické vzdělávání. Výuka matematiky přímo navazuje na matematické poznatky získané v základním vzdělávání a dále je rozvíjí a prohlubuje.

c) Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí:

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- aplikovali matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání
- využívali matematické poznatky a metody řešení v praktickém životě a dalším vzdělávání
- matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení v reálném životě
- účelně využívat digitální technologie a zdroje informací při řešení matematických úloh
- číst s porozuměním matematický text, kriticky vyhodnotit informace získané z různých zdrojů

d) Výukové strategie

Strategie výuky probíhají formou frontálního výkladu doplněného řízeným rozhovorem, na jehož základě žáci vyvozují závěry. Při výuce se používají modely a pomůcky. Nedílnou součástí je soustavné procvičování učiva. Samostatná práce žáků probíhá individuelně i ve skupinách.

e) Hodnocení žáků:

Hodnocení žáků se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu.
Do hodnocení se započítává ústní zkoušení, písemné zkoušení, známka vznikne na základě bodové nebo procentuelní stupnice. Dále se hodnotí samostatné práce v hodinách i doma. Hodnocení je vyjádřeno známkou i slovně, započítá se také aktivita v hodinách.

f) Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Matematika se podílí na rozvoji zejména těchto klíčových kompetencí:

- matematické kompetence
- kompetence k učení
- komunikativní kompetence
- kompetence pracovat s informacemi
- vhodné a přesné vyjadřování
- logické usuzování, posouzení
- formulace a prosazování vlastních názorů
- vhodná argumentace při obhajobě závěrů
- přesné plnění svěřených úkolů
- využívání různých forem grafického znázornění reálných situací
- žák získá pozitivní postoj k matematickému vzdělání
- motivaci k celoživotnímu vzdělání
- důvěru ve vlastní schopnosti, systematičnost a preciznost při práci

Matematika se podílí na uplatnění průřezových témat:
Občan v demokratické společnosti
Vychovává přemýšlivého člověka, který používá matematiku v různých životních situacích. Rozvíjí dovednost aplikovat získané poznatky, přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání.
Člověk a svět práce
Posiluje sebevědomí, ale i učí přijímat kritiku a kriticky hodnotit své studijní a pracovní výsledky. Učí jednoznačnému vyjadřování. Posiluje důslednost, přesnost a pracovní morálku.

1.1.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: • provádí aritmetické operace v množině racionálních čísel • používá různé zápisy racionálních čísel • zaokrouhlí desetinné číslo • znázorní reálné číslo na číselné ose • používá trojčlenku • řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu a poměru	1.ročník Číselné obory • přehled číselných množin • početní operace s reálnými čísly • racionální čísla • reálná čísla • číselné intervaly • procenta • poměr, úměra
• provádí početní výkony s mocninami a odmocninami • počítá mocniny s celočíselným mocnitelem, 2.a 3. odmocninu pomocí kalkulátoru • užívá věty pro počítání s mocninami • vypočítá hodnotu výrazu • provádí početní operace (sčítání, odečítání, násobení a dělení) mnohočleny a lomenými výrazy • rozloží mnohočlen na součin • na základě zadaných vzorců určí výsledné částky při spoření, splátky úvěrů	Mocniny a odmocniny • mocniny s přirozeným a celým mocnitelem • hodnoty mocnin a odmocnin • druhá a třetí odmocnina Výrazy a jejich úpravy • mnohočleny, početní operace s mnohočleny • rozklad mnohočlenu pomocí vzorců a vytýkáním • lomené výrazy • algebraické výrazy • definiční obor • slovní úlohy
• řeší lineární rovnice o jedné neznámé užitím ekvivalentních úprav	Řešení lineárních rovnic a nerovnic v množině R

• řeší lineární nerovnice o jedné neznámé • vyjádří neznámou z matematického vzorce • užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, vzdálenost bodu odpřímky odchylka dvou přímek, úsečka a její délka, úhel a jeho velikost • sestrojí trojúhelník, rovnoběžník z daných prvků • chápe pojmy výška, těžnice, těžiště, úhlopříčka • rozliší shodné a podobné trojúhelníky a své tvrzení zdůvodní užitím vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníků • řeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty • určí různé druhy rovnoběžníků a lichoběžník • obvod a obsah kruhu • obvod a obsah složených obrazců • využívá převody jednotek • účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• úpravy lineárních rovnic • úpravy lineárních nerovnic Planimetrie • základní pojmy • trojúhelník, rovnoběžník, mnohoúhelník • kružnice, kruh,Thaletova věta • trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku, Pythagorova věta • shodnost a podobnost trojúhelníků • kruh a jeho části • složené obrazce, podobnost v rovině
	2.ročník
• řeší kvadratické rovnice pomocí vzorce pro výpočet kořenů • • chápe pojmy definiční obor, hodnota funkce, obor hodnot • určuje definiční obor funkce a obor hodnot, načrtne graf funkce • určí kdy funkce roste nebo klesá • sestrojí graf lineární funkce • sestrojí graf nepřímé úměrnosti • sestrojí graf kvadratické funkce typu $y = ax^2$ • řeší jednoduché soustavy dvou rovnic o dvou neznámých sčítací, dosazovací a grafickou metodou • řeší soustavu lineárních nerovnic o jedné neznámé • určí rozměry potřebné k výpočtům užitím trigonometrie	Řešení kvadratických rovnic v množině R • kvadratická rovnice Funkce • základní pojmy: pojem funkce, definiční obor funkce, obor hodnot • funkce, graf funkce • lineární funkce • nepřímá úměrnost • kvadratická funkce Řešení soustav rovnic a nerovnic v množině R • úpravy soustav dvou rovnic o dvou neznámých • úpravy soustav nerovnic s jednou neznámou Obvod a obsah útvarů v rovině

pravoúhlého trojúhelníku • určí obvod a obsah rovinných útvarů	• trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku • obvod a obsah trojúhelníku, rovnoběžníku, lichoběžníku a kruhu
	3.ročník
• rozlišuje základní tělesa: krychle, kvádr, hranol, válec, pravidelný jehlan, rotační kužel, koule, polokoule • využívá trigonometrii při výpočtu povrchu a objemu • využívá síť při výpočtu povrchu a objemu • využívá poznatky převodů jednotek • využívá digitální technologie	Stereometrie • tělesa a jejich sítě • polohové vlastnosti prostoru • krychle kvádr, hranol, válec, jehlan, kužel, koule, polokoule, kulová výseč, kulová vrstva • složená tělesa • výpočet povrchů a objemů těles a složených těles
• vyjádří libovolný úhel v obloukové a stupňové míře • určuje hodnoty goniometrických funkcí pomocí jednotkové kružnice, kalkulátoru či tabulek	Goniometrické funkce • oblouková a stupňová míra • odvození hodnot goniometrických funkcí pro úhly větší než 90° • základní vlastnosti a grafy funkcí sin, cos, tg, cotg
• vyhledává, vyhodnocuje a zpracuje data • porovnává soubory dat • interpretuje údaje vyjádřené v diagramech, grafech a tabulkách • určí četnost znaku a aritmetický průměr	Práce s daty • statistický znak, soubor, četnost • aritmetický průměr, modus, medián • statistické údaje a diagramy v příkladech
užije s porozuměním pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, náhodný jev, opačný jev, nemožný jev a jistý jev určí pravděpodobnost náhodného jevu a užívá digitální technologie	Pravděpodobnost v praktických úlohách Náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu Náhodný jev, opačný jev, nemožný jev, jistý jev Výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu

6.9. Tělesná výchova

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	1	1	1	3

6.9.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem je vést žáky znalostmi a dovednostmi k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Cílem je vést žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychologické jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, pohybové aktivity, stres, jednostranné činnosti, disharmonické mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví. Důraz je kladen na výchovu proti závislostem, proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu. Dlouhodobě sledovaným cílem je výchova k provádění celoživotních pohybových aktivit, podpoře pohybově nadaných a zdravotně oslabených žáků.

Charakteristika učiva

Žák ovládá základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu. Rozumí faktorům ovlivňujícím zdraví životní styl a budou umět racionálně reagovat na změny a sjednávat nápravu. Žák umí vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž. Na základě získaných dovedností a vědomostí bude umět tyto aplikovat na posílení své tělesné zdatnosti. Umí pociťovat radost a uspokojení z pohybu sportovních činností. Žák si osvojí pohybové činnosti pohybové činnosti, pravidla soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play. Žák umí preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu tak, jak si to osvojil v době výuky a dosahuje optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností. Žák si váží zdraví, jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě je chrání. Kultivuje svůj pohyb a cílevědomě zvyšuje povědomí o zdravém způsobu života.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- vychovávali a vzdělávali pro celoživotní prováděním pohybových aktivit
- rozvíjeli pozitivních vlastností osobnosti
- jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností
- ke kvalitě v pohybovém učení
- prožívali pohyb a sportovní výkon
- kompenzovali negativních vlivy způsobu života

- k čestné spolupráci při společných aktivitách a soutěžích
- rozvíjeli pohybové nadání

Výukové strategie

V předmětu tělesná výchova se vyučuje skupinovou výukou. Dále se využívá frontální výuka, diferencovaná výuka, kooperativní výuka, týmová výuka.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci se hodnotí podle aktivity a průběhu činností. Hodnocení a klasifikace pohybových aktivit, jejich zvládnutí. Dále hodnocení kriterijních požadavků formou testování. Je prováděno ústní zkoušení teoretických částí výuky. Důraz je kladen na sebehodnocení studenta a hodnocení a klasifikaci samostatných prací. Vliv na hodnocení má i připravenost na výuku.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- vhodně komunikovali
- vhodně se prezentovali při usilování o propagaci zdravého životního stylu v kontaktu s rodinou a přáteli
- organizovali společné turnaje a utkání
- vyplňovali propozice, formuláře, a získali kompetence k prezentaci v médiích
- aktivně se umí účastnit diskusí o zdravém životním stylu
- formulovali a obhajovali své názory, respektovali názory druhých
- sebehodnotili své činnosti i aktivit druhých
- uvědomili si své přednosti i nedostatky, stanovili si cíle a priority, přijímali radu a kritiku
- reagovali na kritiku konstruktivně tak, aby přispěla k rozvoji kompetencí pro zdravý životní styl
- naučí žáka pracovat samostatně i v týmu, zodpovídat za své jednání a chování
- pomáhat druhým po stránce fyzické i psychické
- pomoc zdravotně postiženým vnímá jako své poslání
- zvládání stresů, mezilidských vztahů
- prevence negativních vlivů na zdraví zaměstnanců a jednostranných pracovních činností s přihlédnutím k jejich kompenzaci.

Průřezová témata

V tématu *Člověk a životní prostředí* dojde k posílení enviromentálních témat s důrazem na zdraví životní styl. V tématu *Občan v demokratické společnos*ti bude žák orientován k posílení hodnotových, postojových, preferenčních a odpovědnostních formách přístupu k rozvoji občanské společnosti. Téma *Člověk a digitální svět – viz. příloha ŠVP č. 14 c.*

6.9.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: • uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě lidského těla a funkci organismu jako celku • popisuje faktory životního prostředí a jejich vliv na lidské zdraví ve vztahu k jeho formování • popisuje a vysvětluje vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus a umí aplikovat nápravná opatření • posuzuje vliv pracovních podmínek a povolání na zdraví v perspektivě a umí je kompenzovat • posuzuje a aplikuje psychické, estetické sociální účinky pohybových činností • rozpozná a orientuje se v zásadách zdravé a alternativní výživy • orientuje se v modelech sociálně patologických závislostí na život jedince, rodiny a společnosti a vysvětluje, jak se jim bránit • rozumí etickým hodnotám a argumentuje v problematice partnerských vztahů, volí partnera a definuje vhodné hodnoty pro život a pro partnerský život • posoudí význam medializovaného ideálu lidské krásy a posuzuje možnosti kultivace vlastní osoby • adekvátně reaguje a zapojuje pohybové aktivity pro řešení stresových a konfliktních situací • rozpozná hrozící nebezpečí a ví, jak na ně reagovat • orientuje se a zhodnocuje úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů • používá sportovní výstroj a výzbroj odpovídající jednotlivým sportovním a pohybovým činnostem a aplikovat ji z pohledu klimatických podmínek, zatížení, bezpečnosti, výkonnosti a hygieny, a dovede ji udržovat	**1. ročník** Zdraví • stavba a funkce lidského těla • životní prostředí, Enviromentální výchova (příslušné učivu Chemie a ekologie) • fyziologické aspekty pohybových aktivit • vliv pohybu na zdravý tělesný a duševní vývoj • stravovací návyky pro podporu zdravého životního stylu • rizikové faktory poškozující zdraví • prevence úrazů • Základy 1.pomoci • První pomoc při popáleninách • První pomoc při omrzlinách • Ošetření poranění (tepenné a žilní krvácení) • Nevolnost (poskytnutí první pomoci) • Jak ošetřit zlomeniny • Transport zraněného • Obvazová technika Tělesná výchova Teoretické poznatky • pořadová cvičení • kondiční a rozvíjející cvičení kompenzační a relaxační cvičení (zapojené do všech tematických celků Gymnastika • cvičení prostná, akrobacie (kotoulové řady)

• používá správné terminologie, komunikuje a koordinuje činnost • organizuje a řídí turnaje, zpracovává základní dokumentaci • rozhoduje i zapisuje jednotlivé průběhy utkání, vytváří statistiky a podklady pro hodnocení • připravuje a plánuje pohybové činnosti • sestavuje soubory pohybových činností, i pro zdravotně oslabené, sestavuje soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, sestaví vlastní kondiční program • vyhledává a zpracovává informace o zdravém způsobu života • vyhodnotí poslání a funkci pohybových činností • rozvíjí svalovou rychlost, obratnost, pohyblivost a vytrvalost • ovládá a užívá kompenzačních cvičení k regeneraci a uplatňuje osvojené způsoby relaxace a aktivního odpočinku • orientuje se ve vybraných sportovních odvětvích, ovládá jejich techniku i taktiku • popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací • zapojuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • slaďuje pohyb s hudbou a vytváří harmonické celky, vytváří jednoduchou pohybovou sestavu • zvyšuje systematicky svou tělesnou zdatnost, koordinuje ji a řídí • vytváří herní pohodu a týmovou atmosféru v pohybových a sportovních aktivitách • rozlišuje fair play přístup • chová se a jedná v přírodě ekologicky • zjistí svou zdatnost a pohybovou úroveň a adekvátně na ně reaguje • zhodnotí a analyzovat kvalitu pohybových činností a výkonů • ověřuje úroveň tělesné disbalance • volí vhodná cvičení pro koordinaci a korekci zdravotního oslabení	• cvičení s náčiním a na nářadí (hrazda) • šplh (tyč, lano) • rytmická cvičení bez náčiní i s náčiním (míč, švihadlo) • kondiční programy s hudbou – aerobic Atletika • průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda • běhy - sprinty -100m, • běhy - střední tratě – 800m • starty z poloh – vysoký, polovysoký, nízký • skoky - do výšky • vrhy - vrh koulí • hody – hod diskem, oštěpem Pohybové hry • sportovní hry – základy SH • sportovní hry volejbal - HČJ - odbití obouruč vrchem a spodem • basketbal – HČJ – driblink, střelba, přihrávka, kombinace • kopaná - HČJ – přihrávka, střelba, kombinace Úpoly • technika pádů, chycení a kopů • základy sebeobrany **2. ročník** Zdraví • stavba a funkce lidského těla • fyziologické aspekty pohybových aktivit • vliv pohybu na zdravý tělesný a duševní vývoj • stravovací návyky pro podporu zdravého životního stylu • rizikové faktory poškozující zdraví • prevence úrazů • první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách • sociální dovednosti, sociální inteligence (příslušné učivu Občanská nauka) • ochrana člověka za mimořádných situací (příslušné učivu Občanská nauka)

• rozlišuje nevhodné sportovní aktivity • vyhodnotí své pohybové a zdatnostní možnosti • přiměřeně se zapojuje do pestré odpovídající nabídky sportovních aktivit • zvyšuje tělesnou kondici koordinaci a psychickou odolnost • zvyšuje tělesnou kondici, posiluje psychiku, seberealizaci, motivaci, učí se správným návykům • poznává základní cvičení pro přípravu organismu před pohybovou činností a po ukončení pohybové činnosti, používá je • dbá na správné sportovní oblečení a obutí při posilování • provádí záchranu a dopomoc při cvičení tam, kde je třeba • provádí základní testy tzv. silového čtyřboje a základní atletické běžecké testy • zjišťuje úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti • diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu • dovede posoudit vliv médií a reklamy na životní styl jedince a na péči o své zdraví • ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, uplatňuje osvojené způsoby relaxace • zvyšuje systematicky svou svalovou sílu a tělesnou zdatnost, koordinuje ji a řídí • vytváří herní pohodu a týmovou atmosféru v pohybových a sportovních aktivitách • využívá různých forem turistiky a dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání • poznává a realizuje základní bruslařskou techniku • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při pohybových činnostech na ledě • udržuje bruslařskou výzbroj a výstroj • vysvětluje prospěšnost cvičení se zátěžemi na lidský organismus a význam posilování pro běžný život	Tělesná výchova Teoretické poznatky • pořadová cvičení • kondiční a rozvíjející cvičení • kompenzační a relaxační cvičení (zapojené do všech tématických celků) Gymnastika • cvičení prostná, akrobacie (kotoulové řady, přemety) • cvičení s náčiním a na nářadí (hrazda, koza) • šplh (tyč, lano) • rytmická cvičení bez náčiní i s náčiním (míč, švihadlo) • kondiční programy s hudbou – aerobic Atletika • běhy - střední tratě – 800m, 1500m • starty z poloh – vysoký, polovysoký, nízký • skoky - do dálky • vrhy - vrh koulí • hody – hod diskem, oštěpem Pohybové hry • sportovní hry volejbal - HČJ - odbití obouruč vrchem a spodem, herní kombinace – útočné, obranné • basketbal – HČJ – driblink, střelba, přihrávka, kombinace (2, 3, 4, 5 a systémy (útok, obrana) • kopaná - HČJ – přihrávka, střelba, kombinace 2,... a systémy (útok, obrana) • házená - HČJ – přihrávka, driblink, střelba, kombinace 2,...a systémy (útok, obrana) Úpoly • technika pádů, chycení a kopů • základy sebeobrany **3. ročník** Zdraví • stavba a funkce lidského těla • partnerské vztahy, lidská sexualita

• používá jednotlivé typy strojů; rozlišuje, jaké svaly na nich procvičovat, jak tvarovat jednotlivé svalové partie • poznává chybně a správně prováděné činnosti • vysvětluje rozdíl mezi jednotlivými druhy tréninku • volí správnou techniku cviků • uplatňuje zásady správného dýchání během cvičení • dodržuje zásady bezpečného chování v posilovně a pravidla hygieny	• fyziologické aspekty pohybových aktivit • stravovací návyky pro podporu zdravého životního stylu • rizikové faktory poškozující zdraví • mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama • prevence úrazů • první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách • sociální dovednosti, sociální inteligence • ochrana člověka za mimořádných situací (příslušné učivu Občanská nauka) Tělesná výchova Teoretické poznatky • pořadová cvičení • kondiční a rozvíjející cvičení kompenzační a relaxační cvičení (zapojené do všech tématických celků Gymnastika • cvičení prostná, akrobacie (kotoulové řady) • cvičení s náčiním a na nářadí (hrazda) • šplh (tyč, lano) • rytmická cvičení bez náčiní i s náčiním (míč, švihadlo) • kondiční programy s hudbou – aerobic Atletika • speciální běžecká cvičení • běhy - střední tratě – 800m, 1500m • starty z poloh – vysoký, polovysoký, nízký • skoky - do dálky, do výšky • vrhy - vrh koulí • hody – hod diskem, oštěpem Pohybové hry • sportovní hry volejbal - HČJ - odbití obouruč vrchem a spodem, herní kombinace – útočné, obranné • basketbal – HČJ – driblink, střelba, přihrávka, kombinace (2, 3, 4, 5 a systémy (útok, obrana) • kopaná - HČJ – přihrávka, střelba, kombinace 2,... a systémy (útok, obrana)

	• házená - HČJ – přihrávka, driblink, střelba, kombinace 2,...a systémy (útok, obrana) Úpoly • technika pádů, chycení a kopů • základy sebeobrany Turistika a sporty v přírodě • příprava turistické akce • orientace v krajině • orientační běh *Rozšiřující učivo-dle možností a podmínek* Plavání • adaptace na vodu, pocit vody • prsa - základní dovednosti a technika • kraul - základní dovednosti a technika • znak - základní dovednosti a technika • uplavání dané vzdálenosti na čas a technicky správně • 50m prsa, 50m kraul • skoky do vody, hry ve vodním prostředí, vodní pólo - základní techniky • dopomoc unaveného plavce, záchrana tonoucího Lyžování/ snowboarding • Sjezdové lyžování, sjíždění, zatáčení, zastavování, terénní nerovnosti • Běžecké lyžování, běh klasickou technikou, skating – sjíždění, zatáčení • lyžařský turistický celodenní výlet v rámci kurzu • technika a metodika snowboardingu, základní dovednosti Bruslení • jízda vpřed - dvouoporová, jednooporová, bez opory • zastavení - jednostranným, oboustranným přívratem • zastavení snožmo s půlobratem (hokejové) • odšlapování vpřed, zatáčení na obou bruslích; překládáním vpřed, zatáčení překládáním vzad; překládání vpřed a vzad do osmičky

	• jízda vzad s oporou, jízda vzad bez opory, změna směru jízdy (z jízdy vpřed do jízdy vzad a obráceně) Horolezecká stěna • základy lezení a slaňování na umělé stěně • Jistící stanoviště, nácvik chytání pádů • Bouldering, technika, záchrana Posilovna • metodika kondičního posilování se zaměřením na zdravotně orientovanou TV, cvičení s využitím speciálních posilovacích strojů a náčiní na jednotlivé svalové partie • víceúčelové posilovací stroje, polohovací lavice, hrazdy, rotoped, spinningové kolo, stepper, činky apod. • kruhový trénink, sériový trénink • cvičení zaměřené na tvarování jednotlivých svalových partií • posilování problémových partií: stehna, hýždě, břicho **Testování tělesné zdatnosti:** • motorické testy chlapci: 1 minuta leh-sed, shyby podhmatem, trojskok z místa, 70% váhy bench-press dívky: 1 minuta leh-sed; trojskok z místa, šplh na tyči, hod plným míčem (3 kg) • atletika:100m (CH,D), 800m(D) a 1500m(CH) **Alternativní sportovní hry a netradiční sporty:** např. házená, stolní tenis, tenis, badminton, frisbee, ringo, petanque, lakros, kroket, tchoukball interkross, korfbal, • učitel uplatňuje podle povětrnostních, prostorových a materiálních podmínek a podle zájmu žáků

6.10 Informační a komunikační technologie

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	1	1	1	3

6.10.1 Pojetí vyučovacího předmětu

5.2.1. Pojetí vyučovacího předmětu

a) Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy. Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

b) Charakteristika učiva

Učivo je, vzhledem ke svému značnému rozsahu, rozděleno do 6 tematických celků, které jsou v technickém učebním oboru odučeny v 1., 2. a 3. ročníku. Je snaha o to, aby tyto celky na sebe navazovaly tak, aby výuka probíhala od jednodušších témat ke složitějším. Protože však tato témata na sebe obsahově přímo nenavazují, je skladba těchto tematických celků rozvržena tak, aby obtížnost témat korespondovala s možnostmi chápání žáků na dané věkové úrovni. Některá témata prolínají všemi ročníky.

V prvním tematickém celku se žáci naučí základy práce v počítačové učebně a s počítačem, prakticky využívat informační a komunikační systémy školy.

Ve druhém tematickém celku se žáci naučí pracovat s daty a informacemi a tato data a informace interpretovat, naučí se objevovat chyby v datech a také je kódovat. Naučí se rozeznávat jednotlivé druhy dat včetně možností jejich kódování (např. text, zvuk, obraz, video). Naučí se zjednodušení reality pomocí modelů (např. schémata, grafy, diagramy).

Ve třetím tematickém celku se naučí základní postupy při návrhu programu včetně tvorby algoritmů, základní pravidla tvorby a vývoje programu, testování programu a běhu a provozu programu včetně verzování programu.

Ve čtvrtém tematickém celku žáci získají základní znalosti o informačních systémech a jejich struktuře. Dále se naučí jak ukládat a zpracovávat data včetně jejich řazení a filtrování a také jak postupovat při vývoji informačního systému.

Ve pátém tematickém celku se žáci naučí základní informace o hardware a software, včetně historických skutečností a jejich vlivu na obor, trh práce a společnost. Dále se naučí základní informace o počítačových sítích a síťových službách včetně jejich typů či fungování webu. Dále se naučí základní pravidla bezpečnosti při práci s počítačem, seznámí se s typy útoků na technologie a prvky ochrany. Žáci se také naučí jak využívat E-government a státní informační systémy či svou digitální identitu. Rovněž se naučí informace o digitální stopě a sledování uživatelů.

V šestém tematickém celku se žáci naučí pracovat a využívat umělou inteligenci pro svou osobní potřebu, pro výuku a potřeby dalšího osobnostního rozvoje včetně prompty a se základy ověřování získaných informací.

c) Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- používali ICT techniku v běžných situacích
- používali adekvátní jazykové prostředky z vhodného jazykového rejstříku
- komunikovali s nadřízenými, podřízenými a kolegy
- rozlišovali a použít adekvátní jazykové prostředky formálního stylu
- napsali hlášení, zprávu, e-mail, obchodní dopis
- pozitivně reagovali a zvládali situace vyplývající z pracovního vytížení
- získávali informace i v anglickém jazyce, a to jak z publikací, tak i z Internetu, a dále dokáží s těmito informacemi pracovat
- používali slovník a multimédia pro rozšiřování slovní zásoby a upevňování ICT dovedností
- zvládali strategie učení
- efektivně pracovali a využívali svoje kapacity
- prohlubovali vědomosti a dovednosti.

d) Výukové strategie

Výuka předmětu je koncipována tak, aby vedla žáky samostatně uplatňovat jejich znalosti a dovednosti v samostatných cvičeních. Část výuky je realizována teoretickou formou, kdy jsou žákům vysvětleny a prezentovány potřebné informace ke zvládnutí daného tematického celku. Při této výuce je v maximální míře využívána prezentační technika k názorným ukázkám a k zajištění zpětné vazby od žáků, je nutné provádět systematické

ověřování nabytých znalostí. Praktická výuka probíhá v dělených skupinách žáků, kdy každý žák může samostatně pracovat u počítače na zadaných úlohách nebo je práce řešena v týmech projektovou formou výuky. Ke zvládnutí praktické výuky napomáhá i vypracovaný systém odborných besed s firmami a odborné praxe žáků ve firmách.

V každém tématu (textové editory, kreslící programy, internet, ...) žáci vypracují závěrečnou práci. Tato práce je zadaná na počátku daného tématu a je průběžně zpracována. Žák v ní prakticky uplatní všechny získané znalosti a dovednosti.

Výukové celky jsou průběžně koordinovány s požadavky kladené na úspěšné absolvování testů ECDL. Žáci mohou po ukončení tematických celků ověřit své znalosti získáním certifikátu ECDL v certifikačním středisku.

Všechny formy výuky prvních tří celků budou podporovány systémem e-learning. Tento systém obsahuje studijní materiály, podklady pro výuku, praktická cvičení a ověření znalostí.

e) Hodnocení výsledků žáků

Předmět informační a komunikační technologie je realizován průřezově třemi ročníky a zahrnuje v sobě velmi širokou problematiku znalostí a dovedností. Z tohoto důvodu je i hodnocení žáků realizováno různými formami a prostředky. Základním ověřováním dovedností jsou kontrolní testy a písemně zpracovávané prověrky hlavně u těch odborných témat, kde je obtížné nebo nemožné praktické ověření znalostí. Stěžejní formou hodnocení žáků je hodnocení výsledků z praktických cvičení – zpracované výstupy řešených úloh, jejich analýzy a závěry, vypracované projekty, projektová dokumentace, realizované prezentace na daná témata apod. Výuka, která je realizovaná v prostředí e-learningu, využívá k hodnocení vypracovaný systém testování žáků na této platformě, čímž je zaručena systematičnost i objektivita hodnocení žáka.

f) Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět ICT přispívá k rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- v 1. ročníku v září (říjnu) - žáci umí pracovat se školním LMS MOODLE, umí pracovat se základními aplikacemi a dalšími nástroji, které nabízí OFFICE 365, umí pracovat s programem Bakaláři a se školní e mailovou poštou
- umí se orientovat ve webových stránkách školy (případně stáhnout aplikaci pošta do mobilního telefonu), Facebooku školy, Instagramu školy (Pozn. Při výuce bude možné používat mobilní telefony. Pokud bude vyučující potřebovat využívat aplikace apod.)
- vhodně prezentovat výsledky své práce s využitím softwarových a hardwarových prostředků
- umí provést sebehodnocení – uvědomuje si své přednosti i nedostatky
- naučí žáka pracovat samostatně i v týmu
- schopnost řešit samostatné běžné pracovní i mimopracovní problémy
- aplikace základních matematických postupů při řešení praktických úkolů

Průřezová témata:
Člověk a svět práce- k tomuto tématu mají vztah všechny tematické celky předmětu ICT, kdy se žáci učí pracovat s informacemi a uvědomují si to, že je informace zboží se všemi důsledky a dopady ve společnosti. Obecně platí, že žáci se učí praktickým činnostem, které budou moci nabízet a uplatňovat v pracovním procesu, a tedy jakákoliv znalost a dovednost bude v budoucnu kriticky hodnocena danou společností.
Člověk a životní prostředí- výuka předmětu ICT vede automaticky žáky k ekologickému chování při používání prostředků ICT, k uvědomování si toho, a že využívání těchto prostředků má nepřímo vliv na ochranu životního prostředí společnosti. Žáci si osvojují návyky z oblasti ergonomie, a souvisejících vědních oborů, které mají dopad na zdraví jedince a celé společnosti.
Občan v demokratické společnosti- postoj k demokracii zaujímají žáci i v prostředí školní výuky, uplatňují ho při vlastní komunikaci s okolím, při spolupráci v týmu, společných akcích školy i mimoškolních aktivitách. Při výuce ICT se naučí správnému využívání moderních komunikačních prostředků, zpracování a prezentaci projektů v souladu se společenskými normami a na základě utvářeného právního povědomí.

5.2.2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání -viz příloha ŠVP č. 14 c

11 Ekonomika

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	0	0	2	2

6.11.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem je poskytnout žákovi základní ekonomické znalosti, které mu umožní efektivně jednat a hospodárně se chovat při nástupu do praxe. Obecným cílem ekonomického vzdělávání je připravit žáky na aktivní občanský život ve společnosti. Směřuje k výchově čestných lidí, kteří budou aktivními a poučenými osobami v ekonomické sféře, budou jednat uvážlivě nejen k vlastnímu prospěchu, ale i k prospěchu společnosti. Zaměřuje se na zvládnutí základních ekonomických pojmů a vytvoření schopnosti myslet v ekonomických kategoriích na úrovni zaměstnance a připravit jej i na možnost soukromého podnikání.

Žáci získávají potřebné poznatky o obsahu základních ekonomických pojmů tak, aby chápali význam a obsah ekonomického vzdělávání. Vychází se z postavení zaměstnance a jeho postavení v pracovně právních vztazích, z příkladů hospodaření v rodině a postupují k hospodaření podniku a státu a úloze státu v období tržní ekonomiky. Seznamují se s možnostmi podnikání v oboru a s povinnostmi podnikatele. Získávají základní informace o odměňování, výpočtu daně z příjmu a obsahu a výši sociálního a zdravotního pojištění.

Charakteristika učiva

Žák si osvojí základní ekonomické pojmy, orientují se na trhu práce, osvojí si pravidla jednání se zaměstnavatelem, připraví se na možnost samostatného podnikání ve svém oboru. Naučí se založit živnost, orientovat se v pracovně-právních vztazích. Získá základní znalosti o hospodaření podniku. Naučí se vypočítat mzdy, zdravotní a sociální pojištění, dokáží se zorientovat v daňové soustavě.

Učivo se skládá z těchto tématických celků: podstata fungování tržní ekonomiky, zaměstnanci, podnikání, podnikatel, podnik, majetek podniku, hospodaření podniku, peníze, mzdy, daně, pojistné, daňová evidenční povinnost

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- dovedli chápat a respektovat odlišné kulturní a sociální hodnoty jiných lidí
- používali odborný jazyk v pracovních situacích
- používali adekvátní jazykové prostředky z vhodného jazykového rejstříku
- komunikovali s nadřízenými, podřízenými a kolegy
- rozlišovali a použít adekvátní jazykové prostředky formálního stylu
- napsali hlášení, zprávu, e-mail, obchodní dopis a telefonovali
- chápali a respektovali kulturní a sociální odlišnosti, tradice a zvyky
- pozitivně reagovali a zvládali situace vyplývající z těchto odlišností
- získávali z Internetu, a dále dokázali s těmito informacemi pracovat
- používali slovník a multimédia pro rozšiřování slovní zásoby a upevňování jazykových dovedností
- zvládali strategie učení
- efektivně pracovali a využívali svoje kapacity
- prohlubovali vědomosti a dovednosti.

Výukové strategie

Výklad s návazností na texty učebnice, skupinové vyučování a týmová práce žáků, diskuze k aktuálním tématům s využitím znalosti studentů z běžného života, využití prostředků výpočetní techniky – vyhledávání informací na internetu, samostatné řešení úkolů.

Hodnocení výsledků žáků

Žák se hodnotí na základě písemného i ústního zkoušení z určitého tematického celku. Zkoušení je zaměřeno na podstatu probraného učiva, na samostatné myšlení a využití teoretických znalostí při řešení praktických úkolů. Hodnotí se i aktivita na hodinách.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět ekonomika přispívá k rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- vhodně se prezentovat při jednání na úřadech
- vhodné jednání se zaměstnavatelem
- vyplňovat žádosti, formuláře
- vyplnění podání týkající se především pracovně právních vztahů a podnikání
- aktivně se účastnit diskusí

- formulovat a obhajovat své názory
- respektovat názory druhých
- je schopen provést sebehodnocení – umí si uvědomit své přednosti i nedostatky
- stanovit si cíle a priority
- přijímat radu a kritiku, adekvátně na kritiku reagovat
- pracovat samostatně i v týmu
- orientovat na pracovním trhu, získají reálnou představu o pracovních, platových a dalších podmínkách v oboru
- osvojí si pravidla komunikace s potenciálními zaměstnavateli

Průřezová témata

V ekonomice se realizuje stěžejní část průřezového tématu *Člověk a svět práce*. Naučí žáka orientovat se ve světě práce, hodnotit faktory charakterizující obsah práce a srovnávat je se svými předpoklady, vyhledávat a posuzovat informace o pracovních příležitostech, orientovat se v nich. Seznámí žáka se základními aspekty pracovního poměru, práv a povinností zaměstnance, i se základními aspekty soukromého podnikání, naučí je pracovat s příslušnými právními předpisy. Po dohodě s vyučujícími dalších předmětů budou výsledným hmotným produktem tohoto průřezového tématu „Prezentační desky“. Žák v nich budoucím zaměstnavatelům předloží strukturovaný životopis, kopie vysvědčení, kopie všech osvědčení, reference, hodnocení z „odborné praxe“
Průřezové téma *Člověk a digitální svět – viz příloha č.14 c.*

Výsledky vzdělávání	Učivo
3. ročník	
Žák: • rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlíjejich hlavní znaky;	**Trh** • tržní subjekty, nabídka, poptávka,zboží, cena **Podnikání** • podnikání podle živnostenského zákonaa zákona o obchodních korporacích
• stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období; • rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů; • vypočítá výsledek hospodaření; • vypočítá čistou mzdu; • vysvětlí zásady daňové evidence;	• náklady, výnosy, zisk/ztráta • mzda časová a úkolová a jejich výpočet • zásady daňové evidence
• orientuje se v platebním styku a směnípeníze podle kurzovního lístku; • vysvětlí, co jsou kreditní a debetní kartya jejich klady a zápory; • vysvětlí způsoby stanovení úrokovýchsazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou • a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokovýchsazeb na trhu; • orientuje se v produktech pojišťovacíhotrhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby;	• **Finanční vzdělávání** • peníze, hotovostní a bezhotovostní platebnístyk; • úroková míra, RPSN; • pojištění, pojistné produkty; • inflace • úvěrové produkty

• vysvětlí podstatu inflace a její důsledky nafinanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům; • charakterizuje jednotlivé druhy úvěrůa jejich zajištění;	
• vytvoří jednoduchý podnikatelský záměra zakladatelský rozpočet; • na příkladu vysvětlí základní povinnostipodnikatele vůči státu;	**Podnikatelský záměr** • zakladatelský rozpočet • povinnosti podnikatele
• vysvětlí úlohu státního rozpočtuv národním hospodářství; • charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlíjejich význam pro stát; • provede jednoduchý výpočet daní; • vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmufyzických osob; • provede jednoduchý výpočet zdravotníhoa sociálního pojištění; • vyhotoví a zkontroluje daňový doklad.	**Daně** • státní rozpočet • daně a daňová soustava • výpočet daní • přiznání k dani • zdravotní pojištění • sociální pojištění • daňové a účetní doklady

6.12 Somatologie

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	4	0	0	4

6.12.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem je poskytnout žákům základní odborné znalosti z oblasti anatomie a fyziologie lidského organismu. Dále rozšiřuje dosavadní znalosti z biologie člověka ze základní školy o odbornou lékařskou terminologii a anatomické názvosloví. Cílem předmětu je, aby žák chápal lidské tělo jako systém vzájemně propojených a na sobě závisle fungujících orgánových soustav.

Charakteristika učiva

Předmět somatologie se zabývá stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. Předmět somatologie je stěžejním pro ostatní odborné předměty. Díky znalostem z předmětu somatologie se žák lépe orientuje ve zdravotnické problematice. Rozšiřuje si informace v oblasti ochrany veřejného zdraví a prevence nemocí. Učivo je rozvrženo na jednotlivé tematické celky, které jsou řazeny dle jednotlivých orgánových soustav. Důraz je kladen na osvojení českého názvosloví, na osvojení si základních funkcí jednotlivých soustav lidského těla.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- postupnému osvojení vědomostí a dovedností vytvářejících základ předmětu somatologie,
- pochopení propojenosti stavby a funkce těla, zdraví vidět jako největší hodnotu
- samostatnému učení, aktivnímu získávání nových poznatků,
- respektování přesného odborného vyjadřování
- odpovědnému chování z hlediska zdravého životního stylu

Pojetí výuky

Předmět je chápán jako teoreticko-praktický. V hodinách žáci získají základní poznatky o stavbě a funkci lidského těla. V rámci výuky jsou zařazována ověřování teoretických znalostí nácvikem na modelech a schématech stavby lidského těla. Vyučující využívá vyučovací metody s převahou názorně demonstračních a aktivizujících. Vede žáky k hledání souvislostí mezi jednotlivými soustavami lidského organismu, k vyvozování vlastních závěrů, kritickému myšlení. Vede je k odpovědnosti za udržování zdraví a ovlivnění kvality zdravým způsobem života.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení je prováděno v souladu se školním klasifikačním řádem. Provádí se na základě kombinace ústního a různých forem písemného zkoušení. Při hodnocení žáků se bude hodnotit hloubka porozumění poznatků, schopnost žáka užívat odborné názvosloví, dávat učivo do souvislostí. Důležitým faktorem při hodnocení je také zohlednění aktivity žáka v hodinách, plnění zadaných úkolů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Rozvíjení klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k učení, efektivně se učit větší množství nového učiva, začleňovat nově získané poznatky do dřívějšího kontextu
- **Kompetence k řešení problémů** – žák uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, empirické) a myšlenkové operace, spolupracuje při řešení problémů se spolužáky.
- **Kompetence komunikativní** – žák se vyjadřuje přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených a vhodně se prezentuje. Formuluje své myšlenky srozumitelně. Účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje. Učí se umění naslouchat. Vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.
- **Kompetence sociální a personální** – žák má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomuje si význam celoživotního učení, je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru.
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** – žák využívá IKT při zpracování aktuálních zpráv z oboru.

Rozvíjená průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** – žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti, je schopnost morálního úsudku, schopen odolávat myšlenkové manipulaci, kriticky je hodnotí a optimálně využívá masová média pro své různé potřeby, dovede jednat s lidmi, hledá kompromisní řešení, váží si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snaží se je chránit a zachovat pro budoucí generace

Rozvíjené mezipředmětové vztahy

V předmětu Somatologie se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Biologie a ekologie, Klinická propedeutika, Výchova ke zdraví, Odborný výcvik, Ošetřovatelská péče.

6.12.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník	
Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**
Žák: • Charakterizuje somatologii jako vědu • vysvětlí její vztah k dalším vědním oborům • vysvětlí přínos pro studium	**1. Úvod do předmětu somatologie** • vztah k ostatním vědním disciplínám • význam předmětu pro studium oboru Ošetřovatel
Žák: • popíše a schematicky nakreslí buňku • definuje pojem buňka a tkáň • charakterizuje z anatomického hlediska jednotlivé druhy tkání • používá správné názvosloví	**2. Funkční morfologie tkání** • buňka, popis a schematické znázornění základních částí • tkáň, orgán, orgánový systém, organismus • tkáně, charakteristika, dělení
Žák: • znázorní jednotlivé roviny a směry lidského těla na modelu kosterní soustavy • definuje obecnou stavbu kostí a spojení kostí • popíše na modelu kosterní soustavu jako celek • definuje a schematicky znázorní obecnou stavbu a funkci svalů • vyjmenuje jednotlivé svalové skupiny	**3. Pohybový systém** • základní orientace na lidském těle • kostra člověka • klouby lidského těla • svaly lidského těla

Žák: • objasní funkci krve a určování krevních skupiny • popíše a schematicky znázorní základní principy srážení krve	**4. Krev, krevní skupiny, Rh faktor**
Žák: • popíše a znázorní srdce • popíše a schematicky znázorní oběh srdce • objasní stavbu a funkci cévkování • vysvětlí stavbu a funkci lymfatického systému	**5. Oběhový systém** • srdce • cévní systém • lymfatický systém
Žák: • popíše stavbu a funkce jednotlivých oddílů dýchacích cest • objasní vitální kapacitu plic • specifikuje princip dýchání	**6. Dýchací systém** • stavba a funkce oddílů dýchacího ústrojí • mechanika dýchání, plicní objemy
Žák: • popíše obecný princip stavby a funkce jednotlivých oddílů • definuje základní pojmy metabolismu živin	**7. Trávicí systém** • stavba a funkce trávicí trubice • funkce oddílů trávicího ústrojí • vliv výživy na zdraví člověka
Žák: • definuje stavební a funkční jednotku ledvin • vysvětlí princip tvorby moči • objasní význam správného pitného režimu ve vztahu k diuréze	**8. Vylučovací systém** • ledviny, vývodné cesty močové • diuréza, tvorba moče, složení moče

Žák: • popíše jednotlivé principy řízení organismu • objasní princip transportu hormonů • popíše anatomicky a topograficky žlázy s vnitřní sekrecí • objasní jejich funkci	**9. Endokrinní soustavami** • obecné principy hormonálního řízení organismu • přehled žláz s vnitřní sekrecí • význam jednotlivých hormonů, snížená – zvýšená funkce
Žák: • definuje a popíše základní stavební a funkční jednotku NS • vysvětlí podstatu vzruchu, synapse, reflex • schematicky znázorní a popíše stavbu a funkci jednotlivých oddílů centrálního nervového systému • vyjmenuje hlavové a míšní nervy • definuje pojem vyšší nervová činnost • objasní význam spánku a popíše jeho jednotlivé fáze	**10. Nervová soustava** • neuron, nervové podráždění, synapse, reflexy, rozdělení NS • CNS – hlavové a míšní nervy • vegetativní NS • obaly CNS, mozkomíšní mok • vyšší nervová činnost • termoregulace • spánek
Žák: • orientuje se ve významu, stavbě a funkci jednotlivých smyslových orgánů • chápe význam zrakového a sluchového orgánu	**11. Smyslová soustava** • zrakový orgán • sluchový orgán • chuť, čich, receptor kožního čití
Žák: • rozliší stavbu a funkci pohlavního systému muže a ženy	**12. Pohlavní soustava** • pohlavní systém muže

• znázorní jednotlivé úseky pohlavního systému muže a ženy • objasní funkci menstruačního a ovulačního cyklu • chápe princip oplození a těhotenství • orientuje se v principech plánovaného rodičovství	• pohlavní systém ženy • menstruační, ovulační cyklus • oplození, vývoj zárodku, těhotenství, ukončení těhotenství • antikoncepce, plánované těhotenství
Žák: • popíše stavbu kůže • zná význam kůže • popíše přídatné kožní orgány	**13. Kožní systém** • stavba a funkce kůže • přídatné kožní orgány • mléčná žláza

6.13 Výchova ke zdraví

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	2	0	0	2

6.13.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu Výchova ke zdraví je vést žáky k získání znalostí a dovedností potřebných pro aktivní preventivní péči o zdraví, zajištění podpory postojů žáka ke zdravému způsobu života jedince a jeho celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Učivo zprostředkuje žákům poznatky z oblasti zdravotní politiky. Motivuje žáky k řešení dané problematiky a podporuje zájem o zdravotnickou profesi, zároveň rozvíjí sociální dovednosti, kultivuje chování jedince a vede ke zdravým životním návykům a k estetice těla i prostředí.

Charakteristika učiva

Předmět výchova ke zdraví je zařazen do prvního ročníku, časová dotace je 2 hodiny za týden, tj. 68 hodin celkem. Je koncipován jako teoretický předmět, výuka probíhá v kmenové třídě.
Učivo je koncipované ve vztahu k profilu absolventa, vychází z okruhů vzdělávání péče o zdraví a základů pro poskytování ošetřovatelské péče. Předmět rozvíjí z hlediska odborných kompetencí předmět ošetřovatelství. Žáci se seznamují se systémem zdravotní péče, což jsou zásady reformy systému zdravotní péče, se soustavou zdravotnických a sociálních zařízení, s organizací léčebně-preventivní péče, postavením občana v systému léčebně-preventivní péče, financováním zdravotní péče a řízením zdravotnictví a nabídkou sociálních služeb. Rovněž se seznamují s problematikou zdraví a jeho determinant, vybranými programy na podporu zdraví.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit; rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení;
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka;
- popsat prostředky a postupy chování, jak chránit své zdraví, odmítat nabízené návykové látky a řešit zátěžové situace;
- přijmout osobní zodpovědnost za svůj způsob života a péči o své zdraví;
- usilovat o pozitivní změny tělesného i duševního sebepojetí;

- preferovat pravidelnou racionální zdravou výživu a provádění pohybových aktivit v denním režimu; eliminovat zdraví ohrožující návyky a činnosti;
- řídit se aktuálními vědeckými poznatky v péči o zdraví a správně posuzovat důsledky komerčního vlivu médií na zdraví, zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup;
- chápat velký význam dostatečné aktuální informovanosti v oblasti veřejného zdravotnictví, zejména zdravotního pojištění občanů pro každodenní í život v naší společnosti;
- spolupracovat v rámci realizačního týmu při uskutečňování programů na podporu zdraví.

Pojetí výuky

Ve výuce tohoto předmětu je využíváno metod výkladu, rozhovoru, diskuse, skupinové práce, práce s textem, samostatné prezentace žáků a besedy, projekty zaměřené na výchovu ke zdraví.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáků vychází z platného klasifikačního řádu. Ke zjištění úrovně osvojení vědomostí a dovedností slouží ústní zkoušení, písemné zkoušení, hodnocení samostatné práce. Důraz je kladen na hloubku porozumění poznatkům a schopnost aplikovat získané vědomosti a dovednosti při řešení problémů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Rozvíjení klíčové kompetence:

Kompetence k učení – pozitivní vztah ke všem formám učení a vzdělávání, využívat zkušeností svých i jiných lidí, orientovat se na sociální učení od společensky schvalovaných skupin a autorit, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí, znát možnosti svého dalšího vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů-absolvent zvládne porozumět zadání úkolu, nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky.

Kompetence komunikativní – absolventi budou schopni se podle svých schopností a možností vyjadřovat v písemné i ústní formě v různých učebních, životních ale především v pracovních situacích při jednání s pacienty, ale i kolegy a nadřízenými. Budou schopni se vyjadřovat přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci a vhodně se prezentovat při oficiálním jednání.

Kompetence personální a sociální – absolvent bude schopen posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, reálně posuzovat svůj styl jednání, mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nevhodného občanského chování a jednání.

Občanské kompetence a kulturní povědomí - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi - využívat poznatky a získává informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání, správně využívat informace zrůzných zdrojů nesených na různých médiích, získávat informace z otevřených zdrojů.

Rozvíjená průřezová témata:
Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni, aby chápali souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, osvojili si vědomí odpovědnosti za své zdrav i zdraví své komunity.

Občan v demokratické společnosti – přistupovat odpovědně k celospolečenskému životu, umět jednat s lidmi, žít v souladu s právními a etickými normami společnosti.

Člověk a svět práce – žít aktivní život, znát důležitost celoživotního vzdělávání v souvislosti s trhem práce a ekonomickým zajištěním rodiny.

Člověk a digitální svět – viz příloha č.14 c.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:
V předmětu Výchova ke zdraví se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Somatologie, Ošetřovatelská péče, Odborný výcvik, První pomoc, Základy mikrobiologie, epidemiologie a hygieny, Zdravotnické a sociální služby.

6.13.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník	
Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**
Žák: • vysvětlí termín výchova ke zdraví a nastíní její význam pro člověka a společnost • správně definuje pojmy zdraví a nemoc • uvede pozitivní a negativní faktory, které ovlivňují zdraví • popíše, jaké faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí	**1. Zdraví a jeho determinanty** • výklad pojmu zdraví • determinanty zdraví • odpovědnost jedince za zdraví
Žák:	**2. Podpora zdraví a prevence**

• vyjmenuje jednotlivé druhy prevence • obhajuje nutnost prevence jako základní podmínky péče o své zdraví a zdraví pacienta • vysvětlí pojem odpovědnost za vlastní zdraví • analyzuje legislativní normy zajišťující ochranu zdraví zaměstnanců při práci (v běžném životě, ve zdravotnictví)	• primární, sekundární a terciární prevence • legislativní normy, zajišťující ochranu
Žák: • definuje pojmy screening a dispenzarizační péče • vysvětlí význam screeningu a dispenzarizační péče	**3. Screening, dispenzarizace** • screening karcinomu prsu • screening kolorektálního karcinomu • screening děložního čípku
Žák: • uvede a na příkladech objasní formy a metody výchovy ke zdraví • definuje stupně zdravotní výchovy a podmínky její realizace • diskutuje o výhodách a úskalích jednotlivých forem a metod • popíše zásady výchovy ke zdraví a vysvětlí jejich význam; • umí navrhnout a realizovat projekt výchovy ke zdraví (individuálně nebo v týmu)	**4. Výchova ke zdraví. Metody výchovy ke zdraví a jejich využití.** • stupně zdravotní výchovy • formy výchovy ke zdraví • metody výchovy ke zdraví • zásady výchovy ke zdraví
Žák: • analyzuje pojem zdravý životní styl • vysvětlí vztah mezi výživou a zdravím • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech • charakterizuje poruchy příjmu potravy • vysvětlí vztah mezi odpočinkem a spánkem a zdravotním stavem • vysvětlí význam zdravého pohybu a odpočinku pro tělesné	**5. Zdravý životní styl** • životní styl současnosti • zdravá výživa • poruchy přijmu potravy • tělesná aktivita • odpočinek a spánek • duševní hygiena

a duševní zdraví • objasní pojem duševní hygiena a její význam pro zdraví člověka	
Žák: • definuje základní statistické pojmy • umí objasnit nutnost hlášení nemoci • definuje pojem zdravé stárnutí a zná metody prevence podpory zdraví ve stáří	**6. Ukazatelé zdravotního stavu obyvatelstva, zdravé stárnutí** • demografie • stav zdraví občanů v ČR • zdravotní stav občanů daného regionu • zdravé stárnutí a preventivní péče ve starším a pokročilém věku
Žák: • charakterizuje činnost WHO • popíše vznik a význam UNICEF • orientuje se v mezinárodním hnutí Červeného kříže • popíše okolnosti vzniku, historii a současný význam Českého červeného kříže • uvede nejvýznamnější programy zdraví WHO • orientuje se v situaci regionálních programů pro zdraví	**7. Zdravotnické organizace ve světě, WHO a její programy podpory zdraví** • WHO – její vznik, organizační struktura, význam • UNICEF, ČK • zdraví pro všechny v 21. století • národní a regionální programy podpory zdraví
• objasní důsledky stresu na zdraví člověka • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví • pojmenuje rizikové chování a rizikové skupiny lidí • uvede příklady negativního působení kouření na tělesné zdraví, diskutuje o škodlivosti aktivního i pasivního kouření • uvede základní druhy dostupných a často zneužívaných drog	**8. Rizikové faktory ovlivňující zdraví** • stres • obezita • rizikové chování člověka • návykové látky a jejich vliv na člověka • kouření

• analyzuje nebezpečí užívání drog a alkoholu • vysvětlí pojem gamblerství, jeho • závažnost pro jedince, rodinu a společnost	• alkoholismus • drogy a specifika drogové závislosti

6.14 Klinická propedeutika

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	1	2	1	4

6.14.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu Klinická propedeutika je, aby žák dokázal rozpoznat základní chorobné příznaky a stavy. Dokázal se orientovat v dokumentaci a rozpoznal rozdíl mezi lékařskou a ošetřovatelskou diagnózou. Porozuměl odborné zdravotnické terminologii. Seznámil se s postupy při vyšetřování nemocného a orientoval se v přípravě na jednotlivá vyšetření. Rozpoznal základních farmakologické skupiny léků a jejich účinky na lidský organismus.

Charakteristika učiva

Předmět klinická propedeutika je provází žáky celým studiem, je rozložen do všech ročníků. Je koncipován jako teoretický předmět, výuka probíhá v kmenové třídě.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- identifikovat subjektivní a objektivní příznaky onemocnění, rozpoznat změnu stavu nemocného;
- určit správný postup při fyzikálním vyšetření klienta a spolupracovat při něm se sestrou a lékařem;
- chápat princip vyšetřovacích metod; spolupracovat na přípravě pacienta k vyšetření a následné péči po něm;
- pochopit léčebné postupy užívané v současné medicíně;
- chápat základní pojmy a principy farmakologické léčby;
- zařadit léky do základních indikačních skupin, znát a určit nežádoucí účinky léků;
- využívat znalosti z jiných teoretických oborů i z praktické výuky, uvědomovat si nezbytnost stálého doplňování svých vědomostí a význam celoživotního vzdělávání;
- pracovat s dostupnými informačními zdroji;
- získat pozitivní vztah ke svému budoucímu povolání, uvědomovat si důležitost role ošetřovatele v péči o pacienta.

Pojetí výuky

Výuka je realizována výkladem učitele a řízeným dialogem. Dále využívá životních zkušenosti žáků ve formě diskuze, samostatnou práci žáků s informačními zdroji a jejich prezentaci, využití edukačních videozáznamů, multimediální metody. Je doplněna vhodnými výukovými pomůckami, např. nástěnné obrazy lidského těla, obrazové folie, aj.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáků vychází z platného klasifikačního řádu. Při hodnocení výsledků učení se zaměřit na: hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů, schopnost aplikace poznatků při řešení problémů, kritické myšlení, samostatnou práci (seminární práce, referáty). Při hodnocení se přihlíží k aktivitě žáků při vyučování, dovednosti pracovat s informacemi a odborným textem, vyjadřovat se k dané problematice.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Rozvíjení klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k učení, efektivně se učit větší množství nového učiva, začleňovat nově získané poznatky do dřívějšího kontextu
- **Kompetence k řešení problémů** – žák uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, empirické) a myšlenkové operace, spolupracuje při řešení problémů se spolužáky.
- **Kompetence komunikativní** – žák se vyjadřuje přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených a vhodně se prezentuje. Formuluje své myšlenky srozumitelně. Účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje. Učí se umění naslouchat. Vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.
- **Kompetence sociální a personální** – žák má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomuje si význam celoživotního učení, je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru.
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** – žák využívá IKT při zpracování aktuálních zpráv z oboru.

Rozvíjená průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** – žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti, je schopnost morálního úsudku, schopen odolávat myšlenkové manipulaci, kriticky je hodnotí a optimálně využívá masová média pro své různé potřeby, dovede jednat s lidmi, hledá kompromisní řešení, váží si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snaží se je chránit a zachovat pro budoucí generace

Rozvíjené mezipředmětové vztahy – v předmětu Klinická propedeutika se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Biologie a ekologie, Somatologie, Výchova ke zdraví, Zdravotnické a sociální služby, Zdravotnická psychologie, Odborný výcvik, Ošetřovatelská péče.

6.14.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník	
Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**
Žák • vysvětlí podstatu klinické propedeutiky • vysvětlí, čím se zabývá klinická propedeutika • uvede prolínání oboru klinická propedeutika s ostatními vědními a klinickými obory • ovládá odborné názvy klinických oborů	**1. Úvod do předmětu** • předmět klinická propedeutika • spolupráce s ostatními vědními a klinickými obory
Žák: • objasní význam dokumentace, chorobopisu, dekursu • vyjmenuje a popíše příčiny nemoci, průběh nemoci • uvědomuje si význam prevence nemoci • vysvětlí rozdíl mezi lékařskou a ošetřovatelskou anamnézou • pojmenuje subjektivní a objektivní příznaky onemocněními • rozpoznává podle příznaků změny zdravotního stavu nemocného a život ohrožující příznaky a stavy • popíše projevy jednotlivých příznaků	**2. Obecná symptomatologie** • příčina, rizikové faktory, průběh nemoci • prevence • diagnóza, prognóza, terapie • anamnéza: druhy, zásady sběru informací • příznaky nemoci • subjektivní, objektivní příznaky • dokumentace, chorobopis, dekurs
Žák:	**3. Vyšetřovací metody**

• popíše, co je fyzikální vyšetření • chápe důležitost fyzikálního vyšetření • vysvětlí, co na jednotlivých částech lidského těla vyšetřujeme • vysvětlí pojem invazivní a neinvazivní vyšetřovací metoda • uvědomuje si nutnost přípravy na vyšetření a péči po vyšetření • u vybraných vyšetřovacích metod popíše přípravu pacienta před vyšetřením a péči po vyšetření • vysvětlí podstatu jednotlivých vyšetřovacích metod • používá odbornou lékařskou terminologii • orientuje se na lidském těle • je schopen vyhledat informace v odborné literatuře	• fyzikální vyšetření • laboratorní vyšetřovací metody • zobrazovací metody rentgenologické, základy radiační ochrany, zobrazovací metody nerentgenologické (sonografie, termografie, magnetická rezonance, radioizotopové metody)
2. ročník	
Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**
Žák: • u vybraných vyšetřovacích metod popíše přípravu pacienta před vyšetřením a péči po vyšetření • vysvětlí podstatu jednotlivých vyšetřovacích metod • používá odbornou lékařskou terminologii • orientuje se na lidském těle • je schopen vyhledat informace v odborné literatuře	**1. Vyšetřovací metody** • endoskopické vyšetřovací metody: dýchacího systému, zažívacího systému, ostatní endoskopická vyšetření • elektrografické vyšetřovací metody: elektrokardiografie (EKG) elektroencefalografie (EEG), elektromyografie (EMG), kardiotokografie (CTG) • funkční vyšetřovací metody
Žák: • objasní význam znalostí z farmakologie pro práci ošetřovatele	**2. Obecná farmakologie** • historie farmakologie a její hlavní disciplíny

• používá odbornou terminologii • vysvětlí pojmy: farmakologie, léčivo, farmakoterapie, kumulace léku, kontraindikace, příbalový leták • popíše označení léčiv • popíše základní lékové skupiny • popíše formy léků, • popíše způsoby aplikace léků • rozliší žádoucí a nežádoucí účinky léků • vyjmenuje zásady pro uložení léků a jejich objednávání • rozumí názvy léků a dokáže uvést příklady	• léčiva a jejich názvy • recept jako zdravotnický dokument • účinky léčiv • aplikační formy léků • působení léků v organismu
Žák: • zná indikace pro podávání jednotlivých léků a lékových skupin • určí kontraindikace podání léku u vybraných lékových skupiny • popíše účinky jednotlivých léků • zařadí lék do příslušné lékové skupiny • uvede zástupce u vybraných lékových skupin • používá odbornou terminologii	**3. Speciální farmakologie** • léky ovlivňující bolest a zánět (analgetika, nesteroidní antirevmatika, spasmolytika) • léky ovlivňující kardiovaskulární systém (antihypertenziva, betablokátory, kardiotonika, antiarytmetika, vazodilatancia, nitráty, blokátory vápníkových kanálů, ACE – inhibitory, antagonisté AT II, hypolipidemika) • léčiva ovlivňující homeostázu a trombózu (antikoagulancia, antiagregancia, venofarmaka) • léčiva ovlivňující diurézu (diuretika) • vitamíny • léčiva ovlivňující dýchací systém (antiastmatika, expektorancia, broncho-dilatancia) • léky ovlivňující CNC (anxiolytika, hypnotika, sedativa, antidepresiva, nootropika) • léčiva ovlivňující trávicí systém (antidiarotika, laxativa, antacida, antiemetika, antiulerózní látka)

	• léky používané v anestezii (myorelaxancia, anestetika)
Žák: • vysvětlí zásady ochrany za mimořádných situací • popíše a zdůvodní způsoby ochrany za mimořádných situací	**3. Ochrana v mimořádných situacích**
3. ročník	
Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**
Žák: • používá odbornou chirurgickou terminologii • orientuje se v chirurgických oborech • orientuje se v základních chirurgických výkonech • vysvětlí pojmy asepse, antisepse • popíše ránu, dělení, hojení a způsoby ošetření ran • zná problematiku předoperační, perioperační a pooperační péče • rozpozná možné pooperační komplikace • zná dělení a organizaci na operačních sálech	**1. Chirurgická propedeutika** • úvod do chirurgie, chirurgické obory, chirurgická léčba, základní chirurgické výkony, chirurgické názvosloví • asepse, antisepse, • rány, hojení ran, ošetřování ran • anestézie, druhy, místní, celková, premedikace • předoperační, perioperační, pooperační péče • náhlé příhody břišní • pooperační komplikace • organizace na operačním sále
Žák: • rozlišuje subjektivní a objektivní příznaky onemocnění • rozpoznává podle příznaků změny zdravotního stavu nemocného a život ohrožující příznaky a stavy	**2. Propedeutika vnitřního lékařství** • úvod do vnitřního lékařství

• popíše základní postupy při fyzikálním vyšetření pacienta • určuje hodnoty základních fyziologických funkcí • stanoví postup, účel a přípravu pacienta u vybraných přístrojových vyšetřovacích metod	• vybraná onemocnění, příznaky, • vyšetřovací metody a léčba • dýchacího ústrojí • oběhového ústrojí • trávicího ústrojí • poruchy metabolismu • infekčních nemocí
Žák: • rozlišuje subjektivní a objektivní příznaky onemocnění • rozpoznává podle příznaků změny • zdravotního stavu nemocného a život ohrožující příznaky a stavy • stanoví postup, účel a přípravu pacienta, u vybraných přístrojových vyšetřovacích metod • objasní nutnost změny způsobu života ženy v období těhotenství • uvědomuje si souvislosti mezi způsobem životosprávy a vznikem vrozených vývojových vad	**3. Gynekologická propedeutika** • úvod do gynekologie • nejčastější gynekologická onemocnění, příznaky, vyšetřovací metody, léčba • těhotenství a porod • fyziologie a patologie novorozeneckého období
Žák: • rozlišuje subjektivní a objektivní příznaky onemocnění • rozpoznává podle příznaků změny zdravotního stavu nemocného a život ohrožující příznaky a stavy • stanoví postup, účel a přípravu pacienta u vybraných přístrojových vyšetřovacích metod	**4. Neurologická propedeutika** • úvod do neurologie • onemocnění mozku a nervové soustavy – příznaky, vyšetřovací metody a léčba
Žák: • rozlišuje subjektivní a objektivní příznaky onemocnění	**5. Pediatrická propedeutika**

• rozpoznává podle příznaků změny zdravotního stavu nemocného a život ohrožující příznaky a stavy • stanoví postup, účel a přípravu pacienta u vybraných přístrojových vyšetřovacích metod	• úvod do pediatrie • vývoj zdravého dítěte • onemocnění dětského věku – příznaky, vyšetřovací metody, léčba

6.15 Základy mikrobiologie, epidemiologie a hygieny

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	0	1	0	1

6.15.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu Základy mikrobiologie, epidemiologie, hygieny je zprostředkovat žákům vybrané poznatky z mikrobiologie, epidemiologie, imunologie a hygieny, potřebné pro to, aby lépe pochopili příčiny onemocnění, vliv mikroorganismů na zdraví a vztah makroorganismu a životního prostředí. Dále žáky připravuje na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů a prevenci infekčních onemocnění.

Charakteristika učiva

Předmět Základy mikrobiologie, epidemiologie a hygieny řadíme mezi předměty teoretické. Výuka probíhá v kmenové třídě. Předmět je zařazen ve druhém ročníku, dotován 1 hodinou za týden. Učivo je zaměřeno na příčiny a způsob přenosu infekčních onemocnění, prevenci a výskyt závažných infekčních onemocnění v ČR, zásady dodržování hygieny a epidemiologických norem ve zdravotnickém zařízení.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- definovat příčiny a způsob přenosu infekčních onemocnění i možnosti jejich prevence, zejména primární;
- využít přehledu o výskytu závažných infekčních onemocnění v ČR ve srovnání s jinými zeměmi;
- určit souvislosti mezi kvalitou životního prostředí a zdravotním stavem obyvatelstva;
- využít přehled o základních požadavcích na kvalitu jednotlivých složek životního prostředí;
- dodržovat zásady hygieny a epidemiologie při práci ve zdravotnických zařízeních;
- sledovat informace tykající se studované problematiky;
- vysvětlit význam pojmů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny;
- klasifikovat a charakterizovat mikroorganismy;
- stručně charakterizovat přínos a význam imunologie;
- popsat rozdíl mezi infekční a neinfekční nemocí;
- popsat epidemiologické situaci v ČR;
- objasnit pojmy všeobecné a komunální hygieny.

Pojetí výuky

Při výuce se bude používat výklad učitele a řízený dialog, využití životních zkušeností žáků ve formě diskuze, samostatná práce žáků s informačními zdroji a jejich prezentace, využití edukačních videozáznamů, multimediální metody.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáků vychází z platného klasifikačního řádu. Při hodnocení výsledků učení se zaměřit na: hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů, schopnost aplikace poznatků při řešení problémů, kritické myšlení, samostatnou práci (seminární práce, referáty). Při hodnocení se přihlíží k aktivitě žáků při vyučování, dovednosti pracovat s informacemi a odborným textem, vyjadřovat se k dané problematice.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat
Rozvíjení klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k učení, efektivně se učit větší množství nového učiva, začleňovat nově získané poznatky do dřívějšího kontextu
- **Kompetence k řešení problémů** – žák uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, empirické) a myšlenkové operace, spolupracuje při řešení problémů se spolužáky
- **Kompetence komunikativní** – formuluje své myšlenky jasně a srozumitelně, vyjadřuje se v odborné terminologii, účastní se diskusí.
- **Kompetence sociální a personální** – Žák by měl být schopen efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat, přijímat rady i kritiku, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** – žák využívá IKT při zpracování aktuálních zpráv z oboru.

Rozvíjená průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** – žák si osvojí toleranci v přístupu k identitě druhých lidí (multikulturní soužití).

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:
V předmětu Základy mikrobiologie, epidemiologie a hygieny se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Biologie a ekologie, Chemie, Somatologie, Odborný výcvik, Ošetřovatelská péče, Výchova ke zdraví.

6.15.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník	
Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**
Žák: • vysvětlí význam mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny • vysvětlí vztahy mezi těmito obory a jejich přínos pro péči o zdraví	**1. Úvod do problematiky** • vymezení obsahu a funkce předmětu • vysvětlení základních pojmů
Žák: • klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy • vyjmenuje mikroorganismy nejčastěji způsobující onemocnění • vysvětlí účinek ATB a chemoterapeutik • orientuje se v základní odborné terminologii	**2. Mikrobiologie** • morfologie a fyziologie mikroorganismů • mikrobiální osídlení zdravého člověka • patogenita mikrobů • účinek ATB a chemoterapeutik
Žák: • objasní pojem imunita a fungování imunitních mechanismů • vysvětlí rozdíl mezi specifickou a nespecifickou imunitou a uvede příklady • uvede a vysvětlí příklady patologické imunity (alergie, stavy imunitní nedostatečnosti, autoimunitní nemoci)	**3. Imunologie** • pojem infekce a imunita • mechanismy nespecifické imunity • specifické imunitní reakce • serologické vyšetřovací metody • patologické stavy imunity
Žák: • vysvětlí rozdíl mezi infekční a neinfekční nemocí • popíše vznik nákazy, formy výskytu nákaz a proces přenosu • popíše zásady a základní prostředky prevence infekčních onemocnění a	**4. Epidemiologie** • infekční proces, infekční onemocnění a jejich prevence

epidemií • objasní podstatu očkování • specifikuje infekční onemocnění podle původu nákazy a způsobu přenosu a charakterizuje je z hlediska jejich projevů • objasní pojem nozokomiální nákazy, uvede jejich základní rozdělení, navrhne možnosti jejich prevence	• etiolog. agens infekčních chorob • vstupní brány infekce • zdroje nákaz • cesty přenosu nákaz • očkování • protiepidemická opatření • přehled infekčních chorob podle původu nákazy a cesty přenosu • nozokomiální nákazy
Žák • charakterizuje obor a význam hygieny v primární prevenci • objasní činnost orgánů hygienické služby • uvede předmět a úkoly komunální hygieny • vyhledá informace týkající se hygienických požadavků na provoz zdravotnických a sociálních zařízení • popíše způsob zajištění hygieny a bezpečnosti práce zaměstnanců ve zdravotnictví a sociálních službách	**5. Základy hygieny** • charakteristika oboru, úloha hygieny v primární prevenci • orgány hygienické služby a jejich úkoly • úkoly komunální hygieny, vliv složek životního prostředí na člověka • hygiena výživy a předmětů běžného užívání; vliv výživy na zdraví a prevenci onemocnění; hygienické požadavky na společné stravování manipulaci s potravinami • hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických zařízeních • zásady hygieny provozu zdravotnických a sociálních zařízení • prevence nozokomiálních nákaz, riziková pracoviště; ochrana pracovníků proti infekcím, včetně zdravotních rizik souvisejících s výkonem povolání

6.16 Péče o seniory

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	2	0	0	2

6.16.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu Péče o seniory je zprostředkovat žákům základní teoretické znalosti v oblasti stárnutí a stáří, chápat stárnutí jako biologický proces, poskytnout stručný přehled o změnách ve stáří, základních nemocech, činitelích ovlivňujících pozitivně soběstačnost a aktivitu starého člověka a tím přispět k pochopení stárnoucí populace.

Charakteristika učiva

Předmět Péče o seniory je zařazen do 1. ročníku, je dotován 2 hodinami za týden. Péče o seniory provází žáky po celou dobu studia.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- vhodně komunikovat s pacienty různých věkových kategorií, z jazykově a sociokulturně odlišných prostředí, respektovat pacienty se somatickým i mentálním handicapem;
- dodržovat práva nemocných, zachovávat povinnou mlčenlivost, pracovat s nabytými odbornými informacemi;
- uplatnit individuální přístup k pacientům/klientům;
- respektovat osobnost, věk, sociokulturní jiné zvláštnosti pacientů/klientů;
- využívat techniky sebepoznávání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti;

Pojetí výuky

Do výuky bude zařazen výklad učitele a řízený dialog, využití životních zkušeností žáků ve formě diskuze, samostatná práce žáků s informačními zdroji a jejich prezentace, využití edukačních videozáznamů, multimediální metody.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáků vychází z platného klasifikačního řádu. Při hodnocení výsledků učení se zaměřit na: hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů, schopnost aplikace poznatků při řešení problémů, kritické myšlení, samostatnou práci (seminární práce, referáty).

Při hodnocení se přihlíží k aktivitě žáků při vyučování, dovednosti pracovat s informacemi a odborným textem, vyjadřovat se k dané problematice.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Rozvíjení klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k učení, efektivně se učit větší množství nového učiva, začleňovat nově získané poznatky do dřívějšího kontextu
- **Kompetence k řešení problémů** – žák uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, empirické) a myšlenkové operace, spolupracuje při řešení problémů se spolužáky.
- **Kompetence komunikativní** – žák se vyjadřuje přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených a vhodně se prezentuje. Formuluje své myšlenky srozumitelně. Účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje. Učí se umění naslouchat. Vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.
- **Kompetence sociální a personální** – žák má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomuje si význam celoživotního učení, je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru.
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** – žák využívá IKT při

  zpracování aktuálních zpráv z oboru.

Rozvíjená průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** – žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti, je schopnost morálního úsudku, schopen odolávat myšlenkové manipulaci, kriticky je hodnotí a optimálně využívá masová média pro své různé potřeby, dovede jednat s lidmi, hledá kompromisní řešení, váží si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snaží se je chránit a zachovat pro budoucí generace

Rozvíjené mezipředmětové vztahy

V předmětu Péče o seniory se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Biologie a ekologie, Somatologie, Výchova ke zdraví, Volnočasové aktivity, Zdravotnické a sociální služby, Zdravotnická psychologie, Odborný výcvik, Ošetřovatelská péče.

6.16.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník	
Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**
Žák: • charakterizuje jednotlivé fáze životního cyklu seniora • popíše charakteristické příznaky stárnutí • zná práva seniorů • analyzuje sociální aspekty zdraví a nemoci • uvede příklady nemocí se sociální dopadem • identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče • orientuje se v typech nevhodného zacházení se seniory a možnosti pomoci	**1. Stárnutí a stáří** • teorie stárnutí a periodizace stáří • změny ve stáří • adaptace a příprava na stáří • práva seniorů • nemoci spojené se stářím • pády, rizikové faktory, komplikace
Žák: • vysvětlí termín potřeba a popíše hierarchii potřeb člověka • Maslowova pyramida potřeb • objasní rozdíly potřeb seniora a osob ostatních věkových skupin	**2. Potřeby seniorů** • hierarchie potřeb • potřeby seniorů
Žák: • objasní chronologický vývoj péče o seniory • charakterizuje výhody a nevýhody rodinné a institucionální péče o seniory	**3. Formy péče o seniory** • historický pohled na péči o seniory • formy péče o seniory
Žák:	**4. Senioři a rodina**

• popíše jednotlivé fáze vývoje rodiny • vysvětlí pojem vícegenerační soužití • uvede možné důvody špatného zacházení se seniory	• fáze životního cyklu rodiny, vícegenerační soužití • týrání a zanedbávání seniorů spolupráce rodiny
Žák: • popíše péči o seniory s problémy, které mohou zhoršovat kvalitu života osob vyššího věku	**5. Péče o seniory s vybraným onemocněním** • zdravotní stav seniorů a jejich soběstačnost • geriatrické syndromy • vedení ošetřovatelské dokumentace
Žák: • charakterizuje překážky v komunikaci • objasní termíny devalvace, evalvace v komunikaci	**6. Komunikace se seniory** • překážky a problémy v komunikaci se seniory • devalvace a evalvace v komunikaci • fyzická a psychická aktivizace
Žák: • definuje pojmy smrt, umírání • zná základy poskytování paliativní péče o umírající • orientuje se v komunikaci s umírajícím a jeho rodinou • zná a dodržuje etické principy umírajícího	**7. Paliativní péče** • umírání, smrt • paliativní péče • komunikace s umírajícím, s rodinou • etické principy v péči o umírající

6.17 Volnočasové aktivity

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	2	0	0	2

6.17.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Cílem předmětu Volnočasové aktivity je poskytnout žákům metodické znalosti a praktické dovednosti potřebné pro sociální aktivizaci a vyplňování volného času klientů.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je sestaven z vybraných výtvarných, pracovních, kulturně společenských činností. Koncept jednotlivých technik a postupů je zacílen na jednotlivé skupiny klientů.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- vytvářet volnočasové programy s využitím různých výtvarných technik
- volit formy a techniky výtvarných činností adekvátně ke klientů
- rozvíjet své tvořivé schopnosti, myšlení a estetické cítění klientů
- pracovat s odborným textem a jinými zdroji informací;
- aplikovat poznatky při obhajování významu profese.
- chápat význam komunikace pro práci zdravotníků;
- uplatňovat individuální přístup k pacientům/klientům, respektovali jejich osobnost, věk, zdravotní stav, sociokulturní a jiné zvláštnosti;
- pracovat s odborným textem a jinými zdroji informací.

Pojetí výuky

Výuka je vedena v praktickém a dovednostním charakteru. Žáci jsou vedeni k tvorbě výrobků, pracovních činností, technik a postupů formou cvičení. Důraz je kladen na rozvíjení metodických dovedností a podporu kreativity žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáků vychází z platného klasifikačního řádu. Schopnost aplikace získaných poznatků a dovedností aplikovat při řešení problémů aktivizace klientů jednotlivých skupin.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

- **Rozvíjení klíčové kompetence:**
- **Kompetence k učení** – žák má pozitivní vztah k osvojování si poznatků, ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim, umí efektivně vyhledávat informace
- **Kompetence k řešení problémů –** žák má porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, umí získat informace k řešení problému a navrhnout způsob řešení
- **Kompetence komunikativní** – formuluje své myšlenky jasně a srozumitelně, vyjadřuje se v odborné terminologii, účastní se diskusí
- **Kompetence** sociální a personální – žák má adekvátně reagovat na hodnocení svého vystupování a způsobu chování ze strany jiných lidí, ověřovat si získané vědomosti, přijímat rady a kritiku. Má mít odpovědný vztah ke svému zdraví. Pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností.
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií –** žák pracuje a aktivně využívá informační a komunikační prostředky, aktivně a efektivně využívá prostředky v průběhu vzdělávání.
- **Rozvíjená průřezová témata:**
- **Občan v demokratické společnosti** – žák si uvědomuje vlastní identitu a kulturu a je schopen přistupovat tolerantně k identitě druhých, přebírá odpovědnost za své jednání v přístupu ke klientům

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

V předmětu Volnočasové aktivity se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Český jazyk a literatura, Občanská nauka, Ošetřovatelská péče, Zdravotnická psychologie, Somatologie, Odborný výcvik, Péče o seniory.

6.17.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1.ročník	
Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**
Žák: • je seznámen s praktickým a dovednostním charakterem předmětu • chápe využití při poskytování péče klientům ve zdravotnických nebo sociálních zařízeních • je seznámen s pomůckami a zásadami bezpečnosti práce	**1. Úvod do předmětu** • charakteristika a cíl předmětu • využití při poskytování péče klientům zdravotnických nebo sociálních zařízení • zásady bezpečnosti práce
Žák: • vysvětlí rozdíl mezi různými druhy materiálů, charakterizuje je • popíše jednoduchý pracovní postup, uvede způsob a použití materiálu; • volí formy a techniky výtvarných činností adekvátně ke klientům • rozvíjí své tvořivé schopnosti, myšlení a estetické cítění klientů • vytváří volnočasové programy s využitím různých výtvarných technik	**2. Práce s materiálem, užitá tvorba – druhy materiálů** • práce s papírem, textilem, provázky, přírodninami a jiným dostupným materiálem • modelování, prostorová tvorba (př.: modelína, modurit, těsto) • tvorba volnočasových programů – metodika osvojování vybraných technik a postupů
Žák: • orientuje se v různých národních i světových svátcích a zvycích spojených s nimi • pochopí význam udržování tradic a zvyků pro další generace • dle ročního období volí adekvátní tvorbu dekorativních výrobků • připraví výstavu adekvátně klientům a svátkům • průběžně dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých	**3. Zvykoslovná a dekorativní tvorba** • svátky, zvyky, tradice • tvorba programů a zhotovování výrobků vztahujících se k svátkům a obyčejům • výstava s využitím vytvořených výrobků

činnostech	
Žák: • objasní význam her a hraček pro různé věkové kategorie • zhotoví jednoduchou hračku • využívá možnosti her s hračkou pro aktivizaci klientů • volí herní činnosti při práci s různými skupinami klientů	**4. Herní činnosti** • druhy her • hračky, vývoj a úloha hračky • výroba jednoduchých hraček, loutek, maňásků • výběr her adekvátně klientům • společenské a pohybové hry
Žák: • charakterizuje různé kategorie filmů • adekvátně je vybírá pro klienty, včetně dětí • vytvoří besedu na dané téma • zvládá relaxační techniky • zohledňuje osobnost klienta a jeho práva • jedná empaticky s profesní etikou	**5. Metodika kulturně společenská a volnočasové činnosti** • četba, poslech hudby, vyprávění • film, besedy, výstava • relaxace

6.18 Zdravotnické a sociální služby

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	1	0	0	1

6.18.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Cílem předmětu je zprostředkovat žákům informace z oblasti současných zdravotnických a sociálních služeb poskytovaných v ČR. Dále vybavit žáky znalostmi z oblasti uskutečňované sociální politiky státu, podat přehled dostupných zdravotnických služeb z nabídky různých zdravotnických zařízení, seznámit žáky se systémem sociálního zabezpečení občanů včetně nabídky sociálních služeb v ČR.

Charakteristika učiva

Žáci se seznamují se systémem zdravotní péče, což jsou zásady reformy systému zdravotní péče, se soustavou zdravotnických a sociálních zařízení, s organizací léčebně-preventivní péče, postavením občana v systému léčebně-preventivní péče, financováním zdravotní péče, řízením zdravotnictví a nabídkou sociálních služeb. Rovněž se seznamují s problematikou zdraví a jeho determinantů, vybranými programy na podporu zdraví.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- chápat velký význam dostatečné aktuální informovanosti v oblasti veřejného zdravotnictví, zejména zdravotního pojištění a sociálního zabezpečení občanů pro každodenní život v naší společnosti;
- přijmout zodpovědnost za své občanské chování a jednání v oblasti sociálního zabezpečení dle platných zákonů;
- chápat a respektovat jednotlivce (i jeho komunitu) jako jedinečnou lidskou bytost a zachovávat úctu k jeho individuálnímu hodnotovému systému a životnímu stylu;
- přijmout spoluzodpovědnost zdravotnického pracovníka nejen za zdraví své, své rodiny, ale i svěřené komunity – a spolupracovat v rámci realizačních týmu na zlepšení a podpoře zdraví cílových komunit v oblasti zdravotnické a sociální péče.

Pojetí výuky

Ve výuce tohoto předmětu je využíváno metod výkladu, rozhovoru, diskuse, skupinové práce, práce s textem, samostatné prezentace žáků a besedy.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáků vychází z platného klasifikačního řádu. Ke zjištění úrovně osvojení vědomostí a dovedností slouží ústní zkoušení, písemné zkoušení, hodnocení samostatné práce. Důraz je kladen na hloubku porozumění poznatkům a schopnost aplikovat získané vědomosti a dovednosti při řešení problémů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Rozvíjení klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** – pozitivní vztah ke všem formám učení a vzdělávání, využívat zkušeností svých i jiných lidí, orientovat se na sociální učení od společensky schvalovaných skupin a autorit, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí, znát možnosti svého dalšího vzdělávání.
- **Kompetence k řešení problémů** – absolvent zvládne porozumět zadání úkolu, nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky.
- **Kompetence komunikativní** – absolventi budou schopni se podle svých schopností a možností vyjadřovat v písemné i ústní formě v různých učebních, životních ale především v pracovních situacích při jednání s pacienty, ale i kolegy a nadřízenými. Budou schopni se vyjadřovat přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci a vhodně se prezentovat při oficiálním jednání.
- **Kompetence personální a sociální** – absolvent bude schopen posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, reálně posuzovat svůj styl jednání, mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nevhodného občanského chování a jednání.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury.

Rozvíjená průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni, aby chápali souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, osvojili si vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví své komunity.
- **Občan v demokratické společnosti** – přistupovat odpovědně k celospolečenskému životu, umět jednat s lidmi, žít v souladu s právními a etickými normami společnosti.

- **Člověk a svět práce** – žít aktivní život, znát důležitost celoživotního vzdělávání v souvislosti s trhem práce a ekonomickým zajištěním rodiny.

  Člověk a digitální svět – viz příloha č.14 c.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy
V předmětu Zdravotnické a sociální služby se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Občanská nauka, Výchova ke zdraví, Ošetřovatelská péče, Zdravotnická psychologie, Odborný výcvik, Volnočasové aktivity, Péče o seniory.

6.18.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník	
Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**
Žák: • orientuje se v otázkách organizace poskytování zdravotní péče • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel • popíše možnosti a trendy péče o zdraví obyvatelstva • uvede typy zařízení v regionu a jejich zaměřenost poskytované péče • zná kategorie zdravotnických pracovníků • ví, jaká práva a povinnosti vyplývají ze zdravotního pojištění	**1. Systém zdravotní péče** • systém poskytování zdravotnické péče • přehled typů zdravotnických zařízení a specifikace jejich služeb • akreditace zdravotnických zařízení • pracovníci ve zdravotnictví, formy vzdělávání • všeobecné zdravotní pojištění
Žák: • definuje poslání a cíle sociálních služeb, uvede některé poskytovatele • charakterizuje klienty sociálních služeb • objasní provázanost a návaznost zdravotnické a sociální péče • uvede typy zařízení v regionu a jejich zaměřenost poskytované péče	**2. Sociální péče** • poslání a cíle sociálních služeb, poskytovatelé služeb • klienti sociálních služeb • návaznost poskytování sociální a zdravotnické péče

	• sociální zabezpečení občanů • sociální zařízení v regionu
Žák: • zná nároky kladené na osobnost zdravotníka a pracovníka v sociálních službách • uplatňuje prvky tolerance a úcty k pacientovi/klientovi	3. **Etika ve zdravotně-sociálních službách** • etika ve zdravotnictví, etické kodexy • etika sociální práce • multikulturní péče ve zdravotnických zařízeních
Žák: • uvede typy zařízení a jejich zaměřenost poskytované péče • vysvětlí sociální důsledky stáří • vyjmenuje formy péče o staré občany • popíše formy pomoci lidem se zdravotním postižením	4. **Zdravotně-sociální péče o seniory a chronicky nemocné občany** • současné formy péče o seniory • charitativní zařízení • osobní asistence • invalidita, výhody pro zdravotně postižené • ústavy sociální péče • hospicová péče • lázeňská zařízení
Žák: • charakterizuje pojem sociální handicap • objasní pojem bezdomovectví, nezaměstnanost, sociální vyloučení	5. **Sociálně handicapovaní klienti** • sociální handicap • bezdomovci, nezaměstnaní, sociální vyloučení
Žák: • orientuje se v systému pojištění	6. **Zabezpečení v případě nemoci a tíživé sociální situace** • zákonné a dobrovolné pojištění občanů (zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném

• charakterizuje pojem sociální pojištění • objasní druhy sociálního pojištění • definuje plátce pojištění • charakterizuje druhy sociální podpory a nároky na ni	zdravotním pojištění) • sociální pojištění-účel, druhy pojištění, plátci pojištění (nemocenské, důchodové, na sociální zabezpečení, sociální pojištění OSVČ) • Sociální podpora a její funkce, (zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře)

6.19 Zdravotnická psychologie

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	0	2	2	4

6.19.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Cílem předmětu Zdravotnická psychologie je, seznámit žáky s vědomostmi a dovednostmi v jednotlivých oblastech psychologie, které úzce souvisí s výkonem jejich povolání. Předmět je chápán jako teoreticko-praktický a snaží se naučit žáky porozumět sobě i ostatním, lidem s různým handicapem i v rozličných životních situacích, se kterými se budou setkávat v osobním i pracovním životě.

Charakteristika učiva

Předmět je chápán jako teoreticko-praktický a snaží se naučit žáky porozumět sobě i ostatním, lidem s různým handicapem i v rozličných životních situacích, se kterými se budou setkávat v osobním i pracovním životě.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- pochopili význam a důležitost psychologických poznatků pro práci ošetřovatele;
- objasnili obecné zákonitosti psychického vývoje a společenského formování člověka;
- uplatnili individuální přístup k pacientům/klientům;
- respektovali osobnost, věk, sociokulturní jiné zvláštnosti pacientů/klientů;
- využívali techniky sebepoznávání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti;
- pracovali s odborným textem a jinými zdroji informací;
- aplikovali poznatky při obhajování významu profese.
- chápali význam komunikace pro práci zdravotníků;
- uplatňovali individuální přístup k pacientům/klientům, respektovali jejich osobnost, věk, zdravotní stav, sociokulturní a jiné zvláštnosti;
- pracovat s odborným textem a jinými zdroji informací.

Pojetí výuky

Ve výuce je zastoupen výklad, přednáška, motivační a jiné rozhovory, popis, diskuze, skupinové vyučování, samostatná práce s odbornou literaturou

a ostatními informačními zdroji. Pro prohloubení a ověření vědomostí v terénu se používají aktivační metody, exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáků vychází z platného klasifikačního řádu. Při hodnocení výsledků učení se zaměřit na: hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů, schopnost aplikace poznatků při řešení problémů, kritické myšlení, samostatnou práci (seminární práce, referáty). Při hodnocení se přihlíží k aktivitě žáků při vyučování, dovednosti pracovat s informacemi a odborným textem, vyjadřovat se k dané problematice.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Rozvíjení klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky ke studiu, uplatňovat různé způsoby práce s textem, s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky, k získávání nových poznatků využívat širokou škálu informačních zdrojů, včetně zkušeností svých i ostatních lidí, znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

- **Kompetence k řešení problémů** – porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

- **Kompetence komunikativní** – formulovat a prosazovat své názory v rámci aktivní diskuze, vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat, zpracovávat běžné administrativní písemnosti a pracovní dokumenty, snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů, popř. projevů jiných lidí, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

- **Kompetence sociální a personální** – žák má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomuje si význam celoživotního učení, je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru.

- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** – získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet, pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, učit se používat nové aplikace, uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím

Rozvíjená průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** – žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, dokázali správně hodnotit sebe i ostatní a uměli pomoci druhým

Rozvíjené mezipředmětové vztahy

V předmětu Zdravotnická psychologie se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Somatologie, Výchova ke zdraví, Zdravotnické a sociální služby, Odborný výcvik, Ošetřovatelská péče, Péče o seniory.

6.19.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník	
Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**
Žák: • vysvětlí význam psychologie jako vědy a její přínos pro praxi i ostatní vědní obory • definuje psychologii, její disciplíny a základní psychologické metody • vysvětlí vztah mezi nervovou soustavou a psychikou	**1. Úvod do psychologie, psychologie jako věda** • předmět, cíle, disciplíny a metody psychologie • vztah k jiným vědním oborům, • využití psychologických poznatků v praxi • fylogeneze lidské psychiky
Žák: • charakterizuje základní psychické procesy, stavy a vlastnosti • představí, jak se psychické procesy odrážejí v tělesných funkcích, v chování a jednání člověka • vysvětlí význam paměti a zapomínání, popíše jednotlivé druhy paměti • objasní, na čem je závislá efektivita učení • vysvětlí podstatu a význam představivosti a fantazie • určí podstatu a význam myšlení a řeči, myšlenkového řešení problémů • uvede kladné a záporné vlastnosti • osobnosti vysvětlí možnosti prevence poruch psychických procesů a stavů	**2. Psychické procesy, stavy a vlastnosti** • třídění a charakteristika psychických jevů – stavy, vlastnosti, procesy • čití, vnímání • fantazie, představy • myšlení řeč • pozornost • paměť, učení • emoce • volní procesy • poruchy psychických procesů a stavů

	• sebepoznávání, sebehodnocení, sebevýchova
Žák: • charakterizuje faktory ovlivňující vývoj osobnosti • zdůvodní význam rodiny pro vývoj osobnosti • zná fáze socializačního procesu • definuje pojmy vlohy, schopnosti, dovednosti, nadání, talent, tvořivost • vymezí pojem motivace a uvede klasifikaci potřeb • na příkladech objasní motivované chování • uvede příklady poruch osobnosti a možnosti prevence • charakterizuje osobnost ošetřovatele	**3. Člověk jako osobnost** • charakteristika osobnosti, biologická a sociokulturní determinace • vývoj osobnosti v procesu socializace • struktura a rysy osobnosti • vlastnosti osobnosti, jejich klasifikace a charakteristika • typologie osobnosti • zájmy, postoje, hodnoty, cíle • potřeby a jejich dělení • seberealizace osobnosti • motivace a životní cíle • poruchy osobnosti a jejich prevence • požadavky na osobnost ošetřovatele
3. ročník	
Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**
Žák: • objasní vlastními slovy pojem ontogeneze • orientuje se v jednotlivých etapách vývoje • chápe význam znalostí jednotlivých etap pro práci zdravotnického pracovníka	**1. Vývoj psychiky jedince** • charakteristika ontogenetického vývoje • charakteristika vývojových stádií – období prenatální, novorozenecké, kojenecké, batolete, předškolní, školní věk, adolescence, dospělost, stáří
Žák: • definuje pojem zdravotnická psychologie • uvědomuje si význam poznatků zdravotnické psychologie pro práci ošetřovatele	**2. Zdravotnická psychologie a její význam** • zdravotnická psychologie a její postavení • význam poznatků zdravotnické psychologie pro práci ošetřovatele

Žák: • chápe závažnost nemoci • vysvětlí, které faktory ovlivňují • psychiku nemocného • rozezná na příkladech různé postoje pacienta k nemoci • popíše základní adaptační • mechanismy přizpůsobení se nemoci • vysvětlí pojmy iatropatogenie a hospitalismus a jejich následky (zdůvodní, kterým projevům v chování pacienta je třeba věnovat pozornost) • dokáže zhodnotit a popsat bolest u nemocného, charakterizuje jeho pocity a problémy • charakterizuje jednotlivé fáze umírání • vysvětlí pojem syndrom vyhoření a uvede možnosti prevence	**3. Základy zdravotnické psychologie** • nemoc jako náročná životní situace a její vliv na psychiku člověka • subjektivní a objektivní prožívání nemoci • autoplastický obraz nemoci • postoj pacienta k nemoci, adaptace na nemoc a hospitalizaci • hospitalismus a jeho důsledky • iatropatogenie a její důsledky na pacienta • psychologie jedince se zdravotním posti-žením • problematika zrakově, sluchově, mentálně, tělesně postižených • psychologie bolesti • problematika úzkosti a strachu • psychologie umírání a smrti
Žák: • zná produktivní a neproduktivní chování ve své praxi • umí jednat se spolupracovníky • umí řešit konfliktní situace	**4. Speciální sociální dovednosti v práci ošetřovatele** • produktivní a neproduktivní chování v sociální zdatnost • interakce se spolupracovníky řešení konfliktů

6.20 První pomoc

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	2	0	0	2

6.20.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Cílem předmětu První pomoc je seznámit žáky s moderním pojetí první pomoci a fungováním integrovaného záchranného systému. Naučit žáky jak reagovat a správně postupovat při životu ohrožujících situacích, a to jak v nemocničním prostředí, tak v terénu. Součástí výuky je vybrané učivo týkající se obrany člověka za mimořádných událostí. Důraz je kladen na osvojení etických aspektů první pomoci a získání vlastností zachránce.

Charakteristika učiva

Učivo je koncipováno, tak aby žáci znali jednotný postup při poskytování první pomoci, obecná pravidla ochrany člověka za mimořádných událostí. Dokázali zhodnotit, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytovali první pomoc. Předmět První pomoc je teoreticko – praktický předmět. Teoretická část je propojována s praktickými cvičeními. Výuka je organizována v praktické učebně. Ve výuce je věnována pozornost bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a osvojování bezpečných pracovních postupů.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- vážit si zdraví, chránit je a rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení;
- poskytnout první pomoc sobě i jiným;
- přijmout osobní zodpovědnost za provedení první pomoci;
- řídit se etickými zásadami při poskytování první pomoci;
- uvědomit si význam osobní ochrany a vzájemné pomoci při mimořádných událostech;
- aktivovat integrovaný záchranný systém a předat důležité informace o vzniklé situaci;
- popsat obecná pravidla ochrany člověka za mimořádných událostí;
- rozpoznat příznaky a určit jednotlivé typy zranění a také možné komplikace z nich vyplývající;
- provést neodkladnou resuscitaci;
- při ošetřování jednotlivých zranění postupovat dle osvojeného jednotného systému pro poskytování první pomoci;
- využít všech dostupných pomůcek a v případě potřeby zajistit transport zraněného

Pojetí výuky
Ve výuce tohoto předmětu je využíváno metod výkladu, ukázek a praktických nácviků, skupinové práce, exkurzí.

Hodnocení výsledků žáků
Hodnocení výsledků žáků vychází z platného klasifikačního řádu. Ke zjištění úrovně osvojení vědomostí a dovedností slouží ústní zkoušení, písemné zkoušení, hodnocení praktických dovedností (schopnost organizovat si práci při výkonu, výběr správných pomůcek, správnost provedení výkonu, dovednost komunikace, schopnost rychle se rozhodnout).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat
Rozvíjení klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k učení, efektivně se učit větší množství nového učiva, začleňovat nově získané poznatky do dřívějšího kontextu
- **Kompetence k řešení problémů –** žák uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, empirické) a myšlenkové operace, spolupracuje při řešení problémů se spolužáky
- **Kompetence komunikativní** –formuluje své myšlenky jasně a srozumitelně, vyjadřuje se v odborné terminologii, účastní se diskusí
- **Kompetence sociální** – žák je schopen pracovat v týmu, být zodpovědný za daný úkol
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi -** žák využívá IKT při zpracování aktuálních zpráv z oboru

Rozvíjená průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** – žák si osvojí toleranci v přístupu k identitě druhých lidí (multikulturní soužití)

Rozvíjené mezipředmětové vztahy
V předmětu První pomoc se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Somatologie, Ošetřovatelská péče, Odborný výcvik, Klinická propedeutika, Základy mikrobiologie, epidemiologie a hygieny, Zdravotnická psychologie.

6.20.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník	
Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**
Žák: • definuje základní pojmy • zná význam první pomoci • orientuje se ve složkách integrovaného záchranného systému • zdůvodní své postavení v záchranném řetězci	**1. Úvod do první pomoci** • definice základních pojmů • význam první pomoci, její dělení • integrovaný záchranný systém a jeho složky • vlastnosti zachránce
Žák: • umí zhodnotit závažnost situace • dokáže si uvědomit důležitost bezpečí zachránce • objasní jednotný postup při poskytování první pomoci • dokáže kontaktovat zdravotnickou záchranou službu a podat informace o situaci a stavu zraněných	**2. Jednotný postup při poskytování první pomoci** • orientace na místě nehody • posouzení závažnosti situace • osobní bezpečnost zachránce • třídění raněných • nácvik postupu předávání • informací a vyšetření postiženého
Žák: • popíše vybavení základních typů příručních lékáren a jejich uložení	**3. Příruční lékárna** • příruční lékárna a její význam • základní vybavení a využití • uložení a kontrola lékárny • autolékárnička, její vybavení a využití • lékárna pro ozdravné pobyty dětí, její vybavení a využití
Žák: • zná zásady obvazové techniky	**4. Obvazová technika**

• dokáže správně přiložit tlakový obvaz • ovládá použití šátkových a obinadlových obvazů při první pomoci	• zásady obvazové techniky • šátkové obvazy • tlakový obvaz • obinadlové obvazy • praktický nácvik
Žák: • zdůvodní význam pravidel pro vyprošťování a přenášení raněných • správně zvolí vhodné odsunové prostředky • ovládá uložit postiženého do žádoucí polohy pro vyšetření, ošetření a transport • objasní důsledky nesprávně zvolené polohy	**5. Polohování a transport raněných** • pravidla a způsoby vyprošťování postižených • základní polohy při vyšetřování a ošetřování zraněných a jejich indikace • zásady odsunu raněných • odsunové prostředky, technika odsunu a přenášení raněných jednou nebo více osobami
Žák: • definuje pojem KPR a její nutnost poskytnutí • vyjmenuje příčiny neprůchodnosti dýchacích cest, zná první pomoc u dětí i dospělých • rozpozná zástavu dýchání • ovládá postup neodkladné resuscitace dospělého a dítěte	**6. Neodkladná resuscitace** • dělení neodkladné resuscitace • poruchy průchodnosti dýchacích cest u dětí a dospělých • zástava dýchání u dětí a dospělých • kardiopulmonální resuscitace u dospělého a u dítěte • etické aspekty neodkladné resuscitace, ukončení kardiopulmonální resuscitace • praktický nácvik
Žák: • zhodnotí stav vědomí, dýchání • poskytne první pomoc postiženému • rozpozná závažnost stavu postiženého • zná význam stálého sledování dechu postiženého, volání záchranné služby • zajistí správnou polohu při kolapsovém stavu	**7. Vědomí a jeho poruchy** • poruchy vědomí • vyšetření stavu vědomí, dýchání, sledování zraněného • první pomoc při kolapsových stavech • praktický nácvik modelových situací

• uloží do vhodné polohy dle stavu postiženého	
Žák: • pozná a určí typ krvácení • demonstruje první pomoc při jednotlivých typech krvácení • dokáže určit a rozpoznat komplikace krvácení • objasní důležitost osobní ochrany, vzhledem k možnosti přenosu infekčních chorob	**8. Krvácení** • dělení krvácení • jednotný postup při poskytování první pomoci při zevním a vnitřním krvácení • jednotný postup při poskytování první pomoci při krvácení z tělních otvorů.
Žák: • zná mechanismy úrazů vedoucí k rozvoji šokového stavu • zná nebezpečí rozvoje šoku • rozpozná příznaky šoku • dokáže použít vhodná protišoková opatření • poskytne první pomoc při křečových stavech	**9. Šok, křečové stavy** • druhy šoku, příčiny a příznaky, první pomoc • protišoková opatření • křečové stavy, příčiny a první pomoc • nácvik modelových situací
Žák: • popíše jednotlivé typy ran, rozsah a závažnost • popíše postupy ošetřování jednotlivých typů ran • uvědomuje si nutnost použití prostředků osobní ochrany • dokáže použít improvizované pomůcky	**10. Rány** • druhy ran a poranění • zásady ošetření jednotlivých typů ran • praktický nácvik ošetření
Žák: • objasní mechanismus vzniku • poranění, popíše příznaky a komplikace • popíše první pomoc při poranění hlavy	**11. Poranění hlavy a CNS** • mechanismus vzniku poranění • příznaky a komplikace • zásady poskytování první pomoci
Žák: • objasní nejčastější příčiny, příznaky a komplikace spojené s poraněním páteře a míchy	**12. Poranění páteře a míchy** • mechanismus vzniku poranění

• při modelových situacích poskytne první pomoc při poranění páteře a míchy • uvědomuje si význam prevence úrazů páteře a míchy	• první pomoc při poranění krční, hrudní a bederní páteře • snímání helmy • pomůcky k zajištění vhodné polohy
Žák: • objasní příčiny a příznaky poranění hrudníku a břicha, jeho komplikace • popíše správný postup při poskytování první pomoci	**13. Poranění hrudníku, břicha a pánve** • příčiny, příznaky poranění, závažnost a rozdělení poranění • nácvik první pomoci
Žák: • zdůvodní příčiny a příznaky zlomenin a jejich komplikace • popíše riziko spojené s nevhodným ošetřením • popíše a správně poskytne první pomoc při otevřených a zavřených zlomeninách kostí, při distorzi a luxaci kloubu	**14. Poranění kostí a kloubů** • charakteristika, příčiny, rozdělení a obecný postup při poskytování první pomoci • ošetření postiženého se zlomeninou HK a DK a s poraněním kloubů
Žák: • popíše příznaky jednotlivých stavů • umí poskytnout první pomoc v rámci modelových situací	**15. Náhlé stavy** • hypoglykemie • akutní infarkt myokardu • epileptický a astmatický záchvat • CMP, febrilní křeče
Žák: • definuje nejčastější druhy otrav • objasní postup poskytování první pomoc při otravách • popíše techniky k vyvolání zvracení a vymezí možné komplikace, které hrozí při špatně zvoleném postupu	**16. Akutní otravy** • druhy nejčastějších otrav; • první pomoc při akutních otravách spojených s bezvědomím a při zachování vědomí
Žák: • charakterizuje druh, stupeň a závažnost poranění teplem, chladem a chemickými látkami • vybere vhodný způsob poskytnutí první pomoci	**17. Poškození teplem, chladem a chemickými látkami** • poškození teplem a chladem • popáleniny, poleptání, omrzliny, sněhová slepota

	• poranění elektrickým proudem
Žák: • definuje pojem - překotný porod a • vyjmenuje akutní stavy v gynekologii • zásady první pomoc při náhlých stavech u těhotných žen	**18. Překotný porod a akutní stavy v gynekologii** • krvácení, křeče, neočekávaný nebo překotný porod, ošetření novorozence • zásady první pomoc při náhlých stavech u těhotných žen
Žák: • popíše obecné zásady pro případ ohrožení • rozliší varovné signály • objasní, jak se chovat za mimořádných okolností • zdůvodní použití standardizovaných i improvizovaných prostředků osobní ochrany • značí rizika spojená s mimořádnými událostmi	**19. První pomoc při mimořádných událostech** • vymezení pojmů • obecné zásady pro případ ohrožení, varovné signály, pohotovostní zavazadlo, evakuace • nezbytné opatření při havárii s únikem chemických látek, radioaktivních látek, při živelných pohromách, zásahu biologickými zbraněmi, smogové situaci

6.21 Ošetřovatelská péče

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	6	7	6	19

6.21.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Obecným cílem předmětu je vést žáky k získávání teoretických poznatků a praktických dovedností v péči o zdraví, prevenci poškození zdraví a ošetřování pacientů/klientů. Obsah předmětu tvoří teoretické a praktické základy péče o zdraví a ošetřování nemocných a využívá mezipředmětových vztahů. Důraz je kladen na vytváření sociálních dovedností a postojů žáku vyplývajících z holistického pojetí osobnosti klienta, z problematiky multikulturního přístupu ke klientovi/pacientovi. Žáci jsou vzděláváni v základech teorie ošetřovatelského procesu, který je předpokladem pro poskytování individualizované ošetřovatelské péče.

Charakteristika učiva

Předmět ošetřovatelská péče je teoreticko-praktický předmět. Teoretická část je propojována s praktickými cvičeními, které probíhají v odborné i v klasické učebně. Třída se dle možností dělí na skupiny tak, aby bylo možné nacvičit jednotlivé dovednosti na takovou úroveň, která je žádoucí pro vstup do nemocničního prostředí a kontakt s pacienty. Pozornost se věnuje bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- využít vědomosti a dovednosti z ošetřovatelských postupů v péči o pacienty;
- popsat organizaci ošetřovatelského týmu a své postavení v něm;
- provádět ošetřovatelské intervence;
- dodržovat zásady hygieny, antisepse a asepse, osvojit si bezpečné pracovní postupy;
- komunikovat s nemocnými, respektovat jejich osobní a kulturní specifika;
- dodržovat práva pacientů a uplatňovat holistický přístup;
- přijímat osobní odpovědnost při poskytování ošetřovatelské péče, dbát na kvalitu své práce;
- uvědomit si potřebu sociální interakce v týmové spolupráci.

Pojetí výuky

Výuka je realizována výkladem a doplněna praktickými ukázkami učitele a praktickým procvičováním odborných výkonů žáky. Metody, které lze

nejčastěji využít při výuce předmětu, jsou výklad, demonstrace, modelové situace, praktické procvičování, problémové a projektové vyučování, videoprojekce, práce s modely, nácvik užívání jednoduché zdravotnické techniky.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáků vychází z platného klasifikačního řádu. Při hodnocení výsledků učení se zaměřit na: hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů, schopnost aplikace poznatků při řešení problémových situací, uplatňování odborné terminologie. Hodnocení ústního, písemného nebo praktického zkoušení provádí vyučující, ale také nechybí sebehodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Rozvíjení klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje.
- **Kompetence k řešení problémů** - samostatně uplatňovat různé metody myšlení a myšlenkové operace, spolupracovat při řešení problémů, modelových situací, zadaných úkolů, se spolužáky v rámci pracovní skupiny, třídního kolektivu.
- **Kompetence komunikativní** - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné formě přehledně a jazykově správně včetně běžně užívané odborné terminologie, vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v mluvených projevech, účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých.
- **Kompetence sociální a personální** – žák má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomuje si význam celoživotního učení, je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru.
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** – získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet, pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, učit se používat nové aplikace, uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

Rozvíjená průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** – žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, dokázali správně hodnotit sebe i ostatní a uměli pomoci druhým
- **Člověk a životní prostředí** – uvědomit si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

- **Člověk a svět práce** – získat znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

V předmětu Ošetřovatelská péče se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Somatologie, Výchova ke zdraví, Zdravotnické a sociální služby, Odborný výcvik, Klinická propedeutika, První pomoc, Zdravotnická psychologie, Volnočasové aktivity, Péče o seniory, Základy mikrobiologie, epidemiologie a hygieny.

6.21.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník	
Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**
Žák: • vysvětlí pojem ošetřovatelství • popíše vývoj a základní rysy oboru ošetřovatelství • objasní organizaci práce ošetřovatelského týmu a své postavení v něm • jmenuje významné osobnosti historie ošetřovatelství • definuje etické zásady kodexu zdravotnických pracovníků a práva pacientů • uvede požadavky na osobnost zdravotnického pracovníka • definuje jednotlivé fáze ošetřovatelského procesu • rozlišuje mezi primární a sekundární potřebou • orientuje se v základních právech nemocného • zná principy multikulturního ošetřovatelství	1. **Úvod do předmětu** • význam zdravotnického povolání • charakteristika a základní rysy moderního ošetřovatelství • přehled vývoje ošetřovatelské péče • kategorie zdravotnických pracovníků, jejich vzdělávání • osobnost ošetřovatele a jeho postavení v ošetřovatelském týmu • ošetřovatelský proces • potřeby a práva nemocných • základy multikulturního ošetřovatelství
Žák: • uvědomí si odpovědnost za vlastní zdraví • definuje zásady prevence onemocnění a šíření infekčních chorob • definuje zásady správné výživy, hygieny, odpočinku a spánku	**2. Ochrana zdraví ošetřovatele** • význam ochrany zdraví a prevence nemocí • zdravý životní styl, péče o hygienu a výživu • odpočinek a pohybová aktivita • životní a pracovní prostředí

Žák: • orientuje se ve stavebním a provozním uspořádání ošetřovací jednotky • zdůvodní význam udržování čistoty, pořádku a třídění odpadu na ošetřovací jednotce • uvědomuje si význam dodržování hygienických norem v provozu jednotky • rozliší jednotlivé úseky zdravotnického zařízení a popíše jejich význam	**3. Zdravotnická zařízení lůžkového a ambulantního typu** • ošetřovací jednotka • typy, stavební uspořádání, vybavení • provoz a organizace práce na ošetřovací jednotce • péče o prostředí, udržování čistoty a pořádku na ošetřovací jednotce • zařízení a provoz ambulance • diagnostický, příjmový úsek zdravotnického zařízení
Žák: • definuje pojem nozokomiální infekce, určí druhy, zásady prevence • objasní význam dodržování zásad hygieny, antisepse a asepse • specifikuje a dodržuje pracovní postupy dezinfekce a sterilizace • zvládá techniku ředění dezinfekčního prostředku • provede dezinfekci plochy a pomůcek různých pomůcek • zachází správně se sterilním materiálem a připraví materiál ke sterilizaci • zná zásady třídění odpadu	**4. Péče o pomůcky** • nozokomiální nákazy • způsoby správného mytí rukou • dezinfekce – druhy, příprava dezinfekčních prostředků, zásady při dezinfekci • sterilizace – způsoby, příprava materiálu ke sterilizaci, zacházení se sterilním materiálem • péče o pomůcky z různých materiálů • pomůcky k jednomu použití
Žák: • rozliší a popíše různé typy lůžek, jejich vybavení • upraví lůžko bez nemocného a s ne-mocným • upraví lůžko s různým stupněm postižení nemocného • charakterizuje druhy poloh nemocného v lůžku a dokáže upravit polohu nemocného • objasní význam vhodné úpravy lůžka a polohy v lůžku pro prevenci imobilizačního syndromu a uspokojení potřeb nemocného	**5. Lůžko a jeho úprava** • typy lůžek pro děti a dospělé • základní vybavení lůžka, pomůcky doplňující lůžko • úprava lůžka bez nemocného • úprava lůžka s nemocným • komunikativní dovednosti při práci s nemocným • polohy nemocného v lůžku • změny poloh nemocného v lůžku

Žák: • definuje zásady při hygienické péči • popíše preventivní, léčebný a etický význam hygienické péče • vysvětlí postupy při zajištění hygienické péče u nemocných různého stupně sebepéče • předvede praktické provedení hygienické péče u nemocných	**6. Hygienická péče o děti a dospělé** • význam hygienické péče hygienické návyky • osobní a ložní prádlo • péče o dutinu ústní, zvláštní péče o dutinu ústní • ranní a večerní toaleta • celková koupel • hygiena při vyprazdňování • péče o inkontinentního nemocného • péče o kůži, prevence opruzenin a proleženin, příčiny jejich vzniku, projevy, ošetření • komunikativní dovednosti při poskytování hygienické péče • záznam hygienické péče
Žák: • orientuje se ve výživě dětí a dospělých podle druhu onemocnění • popíše postup podávání stravy a zásady krmení nemocných dle stupně sebepéče • dodržuje hygienické zásady při podávání stravy • popíše péči o nasogastrickou sondu • demonstruje na modelu zásady při podávání stravy nosogastrickou sondou	**7. Výživa nemocných** • zásady zdravé výživy, návyky správného stolování • dietní systém • podávání jídla dle pohybového režimu a stupně sebepéče, krmení nemocných • komunikace při krmení nemocného • péče o nasogastrickou sondu
Žák: • definuje pojem vizita • popíše náplň práce jednotlivých zdravotnických pracovníků při vizitě • předvede přípravu nemocného, prostředí • zvládá asistenci při vizitě a základním vyšetření dospělého nemocného • vyjmenuje zásady pro etické vedení vizity	**8. Vizita, zdravotnická dokumentace** • význam, účel a formy vizity • příprava pomůcek, nemocného a prostředí k vizitě • asistence u vizity • etické aspekty vizity

• reprodukuje zásady vhodné komunikaci s pacienty • zná složky zdravotnické dokumentace • popíše význam kvalitně vedené dokumentace	• druhy zdravotnické dokumentace
Žák: • vyjmenuje základní subjektivní a objektivní příznaky nemoci • rozpozná život ohrožující příznaky a stavy • vyjmenuje zásady měření fyziologických funkcí • vyjmenuje a definuje fyziologické a patologické hodnoty fyziologických funkcí • označí odchylky ve fyziologických funkcích od normy vzhledem k věku nemocných • uvede způsoby a místa měření tělesné teploty • změří základní tělesné obvody	**9. Měření fyziologických funkcí** • subjektivní a objektivní příznaky nemoci • význam sledování fyziologických funkcí • měření tělesné teploty, záznam hodnot • tělesná hmotnost a výška, měření obvodů, záznam hodnot • krevní tlak, dech, puls
Žák: • vysvětlí význam spánku • uvede příklady poruch spánku a jejich prevenci • rozliší potřebu spánku dle věkových kategorií	**10. Péče o spánek a odpočinek** • fyziologie spánku, potřeba spánku, faktory ovlivňující spánek • poruchy spánku, příčiny • zajištění odpočinku, zásady
Žák: • popíše jednotlivé typy bolesti • sleduje projevy bolesti • označí postupy a prostředky pro mírnění a prevenci bolesti • rozliší akutní a chronickou bolest	**11. Ošetřování nemocného s bolestí** • charakteristika, význam a vnímání bolesti, reakce organismu na bolest • typy bolesti, posuzování bolesti • terapie bolesti • zásady ošetřování nemocného s bolestí
Žák: • klasifikuje jednotlivé druhy obvazového materiálu • definuje zásady pro práci s obvazy a jejich přikládání • zvolí typ obvazového materiálu dle účelu a správně přiloží obvaz na jednotlivé části těla	**12. Obvazový materiál, obvazová technika** • druhy materiálu, použití • zásady obvazování, druhy otoček • obvazy šátkové, prakové

• vysvětlí účel bandáže dolních končetin • provede bandáž dolních končetin	• jednoduché obvazy mulové, prubanové • elastická bandáž dolních končetin, její význam
2. ročník	
Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**
Žák: • vysvětlí význam pravidelného vyprazdňování • pojmenuje poruchy vyprazdňování • provede záznam o vyprazdňování do ošetřovatelské dokumentace • popíše rozdíly mezi přípravou pomůcek u ženské katetrizace jednorázové a permanentní • asistuje při zavádění močového katetru a výplachu močového měchýře • připraví pomůcky pro očistné klyzma • předvede taktní přístup k nemocnému a ochranu intimity nemocného • popíše hygienické a bezpečnostní předpisy	**1. Péče o vyprazdňování nemocných** • fyziologie vyprazdňování moče a stolice • sledování vyprazdňování • močového měchýře • asistence u zavádění moč. katetru a výplachu moč. měchýře, péče o katétry • sledování vyprazdňování • tlustého střeva – záznam • klyzma – druhy, podání očistného klyzmatu • péče o inkontinentní nemocné (druhy inkontinence, potřeby inkontinentních nemocných, pomůcky pro inkontinentní)
Žák: • aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetřovatelské péče • rozlišuje základní pojmy • zdůvodní význam a účel rehabilitace pro nemocného • charakterizuje imobilizační syndrom a jeho prevenci • vyjmenuje základní rehabilitační postupy a metody • provádí polohování klientů s využitím polohovacích pomůcek	**2. Rehabilitační ošetřovatelství** • význam, prostředky, metody • imobilizační syndrom • pasivní rehabilitační ošetřovatelství • aktivní rehabilitační ošetřovatelství • nácvik sebeobsluhy

• vyjmenuje zásady polohování nemocných • vysvětlí účinek tepla a chladu na organismus • demonstruje na modelu přiložení obkladu a zábalu • vysvětlí význam psychické a fyzické aktivizace nemocných • vysvětlí význam lázeňské péče	• aktivizace klienta • aplikace tepla, chladu • nácvik komunikačních dovedností • lázeňská léčba • uspokojování psychických, fyzických a sociálních potřeb
Žák: • objasní organizaci práce ošetřovatelského týmu a své postavení v něm • popíše negativní vlivy nemocničního prostředí • zná negativní vlivy nemocničního prostředí • popíše pracovní postupy při příjmu, překladu a propuštění • uvědomuje si nezbytnost dodržování bezpečnostních a etických zásad během doprovodu nemocného.	**3. Hospitalizace a adaptace nemocných** • vliv nemocničního prostředí na člověka • hospitalismus a jeho prevence • pracovní činnosti ošetřovatele spojené s příjmem, překladem a propuštěním nemocného • doprovod nemocných/klientů na vyšetření a ošetření • bezpečnostní, hygienické a etické zásady doprovodu soběstačných a nesoběstačných nemocných
Žák: • aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetřovatelské péče • rozlišuje základní pojmy • rozčlení léky podle formy a způsobu aplikace • uvede způsoby aplikace léků • vyjmenuje zásady ukládání a manipulace s léčivy • uvědomuje si trestní odpovědnost zneužití léku • připraví pomůcky k podávání léků	**4. Asistence při podávání léčivých přípravků** • skladování a uchovávání léků (zvláštnosti u vybraných lékových skupin) • likvidace prošlých léků • způsoby podávání léků • zásady správného podávání léků • asistence při podávání léků ústy, při aplikaci léků kůží, do očí, do ucha, do nosu, rektálně, při podávání inhalací a kyslíku) • asistence při aplikaci injekcí

• vyjmenuje oblasti péče o nemocného během podávání infúze a transfúze • pojmenuje komplikace dle způsobu • podání léčiv	• péče o pacienta po podání léku a sledování účinku léku • příprava pacienta a sledování pacienta v průběhu podávání infuzní a transfuzní terapie
Žák: • dodržuje zásady správného zacházení s biologickým materiálem • vyjmenuje zásady BOZP při práci s biologickým materiálem • pojmenuje druhy biologického materiálu • popíše jednotlivé druhy vyšetření biologického materiálu • vysvětlí způsob manipulace a transportu biologického materiálu • edukuje poučení nemocného před odběrem moče, stolice a sputa • uvede možné chyby odběru biologického materiálu • přiřadí správnou odběrovou pomůcku k odběru moče, stolice a sputa	**5. Asistence u odběru biologického materiálu** • biologický materiál a jeho druhy • faktory ovlivňující výsledky vyšetření biologického materiálu • zásady odběru biologického materiálu, transport biologického materiálu do laboratoří • odběry krve • odběry moči k vyšetření způsoby vyšetření moči, provedení odběrů, příprava a poučení nemocného • odběr stolice na vyšetření – zásady odběru, způsoby vyšetření, nejčastější chyby • odběr sputa na vyšetření – zásady při odběru, způsoby vyšetření, nejčastější chyby • odběr biologického materiálu z ran – zásady pří provádění odběrů, technika proveden
Žák: • definuje pojmy asepse, sepse, chronická rána; • popíše vlastnosti rány a její hojení • zná zásady při převazu rány • připraví pomůcky dle druhu převazu • předvede manipulaci se sterilnímmateriálem	**6. Asistence u převazů** • rány, druhy ran, způsoby hojení ran • zásady při převazu • převazový vozík – vybavení, pomůcky k převazu rány • ošetřovatelský postup při převazu aseptické rány – asistence

• popíše postup při převazu aseptické a septické rány	• ošetřovatelský postup při převazu septické rány – asistence • ošetřování chronických ran
Žák: • definuje a charakterizuje jednotlivé úseky interního oddělení • popíše specifika ošetřovatelské péče na jednotlivých úsecích • určí základní příznaky u vybraných onemocnění • objasní základní diagnosticko - terapeutické postupy u vybraných chorob • vymezí zvláštnosti ošetřovatelské péče vzhledem k charakteru onemocnění • pojmenuje nejčastější příčiny daného onemocnění • seřadí nejčastější akutní i pozdní komplikace u daného onemocnění • popíše charakter pohybového režimu u jednotlivých nemocí • vymezí dietní opatření v rámci léčby daného onemocnění • doplní oblasti sledování u nemocného s daným onemocněním	**7. Ošetřovatelská péče na interním oddělení** • úseky interního oddělení (obory, podobory), vybavení, charakteristika práce • základní pojmy (patologie, patofyziologie, klinika, nemoc, diagnóza, prognóza, smrt biologická, klinická, základní patologické děje – nekróza, atrofie, hypertrofie, záněty, nádory) • specifika poskytování ošetřovatelské péče u nemocných s onemocněním dýchacího systému: se zánětem plic, bronchitis, astma, pneumonie, pleuritis, ca plic, tuberkulóza – dále jen TBC • specifika poskytování ošetřovatelské péče o nemocné s onemocněním oběhového systému: srdeční selhávání, kolaps, trombembolická nemoc, arterioskleróza, koronární onemocnění, hypertenze, základy ošetřování kardiaků • specifika poskytování ošetřovatelská péče o nemocné s onemocněním trávícího systému: s vředovou chorobou gastroduodena, s onemocněním střev, s jaterní cirhózou, s chronickou pankreatitidou, ca žaludku a střev, cholecystitis a cholelitiásis • specifika poskytování ošetřovatelské péče o nemocné s onemocněním krve: s anemií, s leukémií • specifika poskytování ošetřovatelské péče o nemocné s endokrinologickým a meta-bolickým onemocněním: s DM, se změněnou funkcí štítné žlázy, příštítných tělísek, nadledvinek, pohlavních žláz, metabolický syndrom • specifika poskytování ošetřovatelské péče o nemocné s onemocněním ledvin a močových cest: se zánětlivým onemo-cněním ledvin a močových cest, se selháváním ledvin • choroby pohybového ústrojí: progresivní kloubní revmatismus, Bechtěrevova

	choroba, spondylóza a spondyloartróza páteře, artróza nosných a malých kloubů
Žák: • vysvětlí specifika ošetřovatelské péče na daném oddělení • určí základní příznaky u vybraných onemocnění • objasní základní diagnosticko - terapeutické postupy u vybraných chorob • přiřadí k danému onemocnění postup ošetřovatelské péče • uvede preventivní opatření vzniku onemocnění a komplikací	**8. Ošetřovatelská péče na infekčním oddělení** • specifika práce, vybavení, diferenciace ošetřovatelské péče na infekčním oddělení • charakteristické příznaky infekčních nemocí specifika poskytování ošetřovatelské péče u nemocných: s alimentární nákazou, s infekční hepatitidou, s MRSA infekcí – bariérová ošetřovatelská péče
Žák: • popíše, vysvětlí, zdůvodní specifika ošetřovatelské péče u daných onemocnění • předvede vhodnou ošetřovatelskou péči u pacienta/klienta na: oddělení otorinolaryngologie, očního oddělení a stomatologie, psychiatrie, onkologie	**9. Ošetřovatelské péče ve vybraných oborech** • specifika práce, diferenciace ošetřovatelské péče na oddělení ORL • specifika práce, diferenciace ošetřovatelské péče na stomatologickém oddělení • specifika práce, diferenciace ošetřovatelské péče na očním oddělení • specifika práce, diferenciace ošetřovatelské péče na kožním oddělení • specifika práce, diferenciace ošetřovatelské péče na psychiatrickém oddělení • specifika práce, diferenciace ošetřovatelské péče na onkologickém oddělení
3. ročník	
Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**
Žák: • definuje a charakterizuje úseky chirurgického oddělení • popíše jednotlivé druhy předoperační přípravy • charakterizuje pooperační péči • definuje pooperační komplikace a uvede příklady	**1. Ošetřovatelská péče na chirurgickém oddělení** • úseky a charakteristika práce na chirurgickém oddělení (ambulantní, lůžková, operační část) • vyšetřovací postupy v chirurgii, příprava pacienta a péče o pacienta po vyšetření

• rozlišuje základní pojmy • určí základní příznaky u vybraných onemocnění • pojmenuje nejčastější příčiny daného onemocnění • vymezí zvláštnosti ošetřovatelské péče vzhledem k charakteru onemocnění • popíše možnosti přispívající k prevenci daného onemocnění • vysvětlí význam dietního opatření • seřadí nejčastější akutní i pozdní komplikace u daného onemocnění; • objasní kroky rehabilitační péče • o nemocné v rámci daného onemocnění • rozlišuje jednotlivé druhy stomií	• způsoby léčby, druhy operací, indikace k operaci • předoperační příprava nemocného (dlouhodobá, krátkodobá, bezprostřední, příprava diabetika, příprava nemocného k urgentní operaci) • pooperační péče u nemocného (bezprostřední, péče o nemocného po svodné anestézii, péče o ránu, péče o diabetika po operačním výkonu) • ošetřovatelská péče u nemocného před a po operaci: v dutině břišní (žaludku, žlučníku a žlučových cest, střev, štítné žlázy, mléčné žlázy, kýly) • specifika poskytování ošetřovatelské péče o pacienta se stomií • specifika poskytování ošetřovatelské péče u nemocných s NPB (s akutním zánětem apendixu, s akutní pankreatitidou, s biliární kolikou, se střevní neprůchodností)
Žák: • popíše rozdělení a charakteristiku daného oddělení • vysvětlí specifika ošetřovatelské péče na daném oddělení • zná nejčastější příčiny úrazů • přiřadí k danému onemocnění postup ošetřovatelské péče • popíše péči o nemocného po diagnostickém nebo terapeutickém zásahu • rozliší postupy v předoperačních přípravách • popíše oblasti péče o nemocného po operaci • vysvětlí význam včasné mobilizace po operaci • rozliší kvalitativní a kvantitativní poruchy vědomí • uvede preventivní opatření vzniku onemocnění a komplikací	**2. Ošetřovatelská péče na traumatologickém oddělení** • úseky traumatologického oddělení a charakteristika práce • specifika poskytování ošetřovatelské péče u nemocných: s úrazem hlavy, páteře a hrudníku, se sádrovým obvazem a extenzí, po amputaci
Žák:	**3. Ošetřovatelská péče na ortopedickém oddělení**

• popíše rozdělení a charakteristiku daného oddělení • vysvětlí specifika ošetřovatelské péče na daném oddělení • určí základní příznaky u vybraných onemocnění • přiřadí k danému onemocnění postupy ošetřovatelské péče • popíše péči o nemocného po diagnostickém nebo terapeutickém zásahu • rozliší druhy a postupy v předoperačních přípravách • vysvětlí význam včasné mobilizace po operaci • vybere vhodné rehabilitační postupy u nemocného po endoprotéze	• úseky ortopedického oddělení a charakte-ristika práce • vyšetřovací metody na ortopedii • specifika poskytování ošetřovatelské péče u nemocných: vrozená, degenerativní a zánětlivá • onemocnění kostí a kloubů, před a po totální endoprotéze (TEP)
Žák: • popíše úseky práce na daném oddělení • vysvětlí specifika ošetřovatelské péče na daném oddělení • vysvětlí, určí základní příznaky u vybraných onemocnění • přiřadí k danému onemocnění postup ošetřovatelské péče • uvede preventivní opatření vzniku onemocnění a komplikací • popíše péči o nemocného po diagnostickém nebo terapeutickém zásahu • popíše charakter rehabilitační péče o nemocného s neurologickým postižením • navrhne postup první pomoci u nemocného s epileptickým záchvatem	**4. Ošetřovatelská péče na neurologickém oddělení** • úseky neurologického oddělení a charakteristika práce • vyšetřovací metody na neurologii – příprava nemocného a péče po vyšetření • specifika poskytování ošetřovatelské péče u nemocných: s CMP, s epilepsií, se zánětlivým onemocněním NS, s algickým vertebrogenním syndromem
Žák: • popíše rozdělení a charakteristiku daného oddělení • popíše úseky práce na daném oddělení • určí základní příznaky u vybraných onemocnění • vysvětlí specifika ošetřovatelské péče na daném oddělení	**5. Ošetřovatelská péče na gynekologicko – porodnickém oddělení** • úseky gynekologicko - porodnického oddělení a charakteristika práce • vyšetřovací metody v gynekologii – příprava nemocné a péče po vyšetření • specifika poskytování ošetřovatelské péče ženám před a po malých gynekologických zákrocích

• popíše péči o nemocného po diagno-stickém nebo terapeutickém zásahu • objasní přípravu ženy k malému a velkému gynekologickému zákroku • seřadí kroky fyzické předporodní přípravy rodičky • vyjmenuje časné a pozdní poporodní a pooperační komplikace	• specifika poskytován ošetřovatelské péče u gynekologických operací • specifika poskytování ošetřovatelské péče o ženu se zánětlivým a nádorovým onemocnění • specifika poskytování ošetřovatelské péče těhotným ženám, rodičkám a ženám v šestinedělí
Žák: • popíše rozdělení a charakteristiku daného oddělení • popíše úseky práce na daném oddělení • určí základní příznaky u vybraných onemocnění • vysvětlí specifika ošetřovatelské péče na daném oddělení • předvede způsob přípravy a držení dítěte během vyšetření • přiřadí k danému onemocnění postup ošetřovatelské péče • navrhne vhodné herní a aktivity vzhledem k věku a charakteru onemocnění • uvede preventivní opatření vzniku onemocnění a komplikací • popíše péči o nemocného po diagno-stickém nebo terapeutickém výkonu	**6. Ošetřovatelská péče na pediatrickém oddělení** • úseky dětského oddělení, ambulantní úsek, lůžková část (novorozenecké, kojenecké oddělení, oddělení větších dětí) – vybavení a charakteristika práce • zvláštnosti přístupu k dětským pacientům • vyšetřovací metody u dětí a asistence při vyšetřeních • specifika ošetřovatelské péče u dětí s onemocněním: dýchacích cest (s laryngitis, epiglotitis, broncho-pneumonie, astma bronchiale) • specifika ošetřovatelské péče o děti s onemocněním zažívacího systém (malabsorpční syndrom, průjmové onemocnění, obstipace, vředovou chorobou žaludku a duodena) • specifika ošetřovatelské péče o děti s metabolickým onemocněním (DM) • specifika ošetřovatelské péče o děti s onemocněním ledvin a močových cest (zánět močového měchýře, pyelonefritis, glomerulonefritis, nefrotický syndrom) • specifika ošetřovatelské péče o děti s kožním onemocněním, s atopickým ekzémem • výchovná práce ošetřovatele na dětských odděleních, herní aktivity dětí

6.22 Odborný výcvik

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	celkem za vzdělávání
počet hodin	0	12	14	26

6.22.1 Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl

Cílem předmětu je profesní příprava žáků pro poskytování ošetřovatelské péče v rozsahu kompetencí ošetřovatele.

Charakteristika učiva

Předmět upevňuje, doplňuje, rozvíjí teoretické znalosti, dovednosti a pracovní návyky získané v rámci ostatních teoretických a teoreticko-praktických odborných předmětů. Výuka předmětu odborný výcvik je zařazena od 2. ročníku. Délka vyučovací hodiny je 60 minut. Žáci z tohoto předmětu skládají závěrečnou zkoušku. Dle možností je odborná praxe ve 3. ročníku doplněna o 2 týdny blokové praxe přímo v klinických podmínkách, která probíhá pod vedením sester. Odborný výcvik je vykonáván ve smluvních zdravotnických a sociálních zařízeních. Na určených výukových pracovištích jsou pod vedením odborné učitelky zajišťující odborný dohled. Při odborném výcviku žáci pracují i samostatně pod dohledem zdravotnických pracovníků smluvních zařízení. Součástí výuky odborného výcviku jsou také individuální stáže a exkurze. Důraz je kladen na to, aby ošetřovatelské intervence byly v souladu s vědomostmi a praktickými dovednostmi, které si žáci osvojili v předmětu Ošetřovatelská péče a v ostatních odborných předmětech. Součástí výuky je seznámení žáků a práce s ošetřovatelskou a zdravotnickou dokumentací nemocného. Při výuce vyučující i žáci spolupracují s personálem poskytovatelů služeb.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

- aplikovat vědomosti a dovednosti z teoretické výuky odborných předmětů v reálných podmínkách zdravotnických zařízení;
- používat bezpečné pracovní postupy při ošetřování nemocných dětí, mládeže a dospělých;
- pracovat ekonomicky a ekologicky;
- posoudit orientačně zdravotní stav pacienta a jeho soběstačnost;
- vhodně komunikovat s pacienty různých věkových kategorií, z jazykově a sociokulturně odlišných prostředí, respektovat pacienty se somatickým i mentálním handicapem;
- dodržovat práva nemocných, zachovávat povinnou mlčenlivost, pracovat s nabytými odbornými informacemi;
- být platnými členy zdravotnického a ošetřovatelského týmu se znalostí svých kompetencí.

Výukové strategie

Při výuce je použit výklad, řízený rozhovor, diskuze na zadané téma, metoda názorná, aktivizační. Využívá se i problémové vyučování, práce s odbornou literaturou, modely, nákresy audiovizuální technika, učebnice pro autoškoly, počítačová učebna s připojením k internetu s možností využití cvičných testů návody k obsluze cvičných vozidel a odborné učebny pro údržbu cvičných vozidel ale i praktické činnosti. Je kladen důraz na aplikaci poznatků a vědomostí do praxe, a příprava v praxi. Stěžejní část výuky probíhá prostřednictvím cvičných motorových vozidel na pozemních komunikacích i mimo nich. Jsou využívány vyučovací jednotky instruktážní, nácvikové, procvičovací, prohlubovací, prověřovací nebo kombinované.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáků vychází z platného klasifikačního řádu. Je zaměřeno na schopnost aplikovat teoretické poznatky v praxi, včetně komunikačních dovedností, na správnost, pečlivost a zručnost při výkonech ošetřovatelské péče, na orientaci v zařízení poskytovatelů zdravotnických a sociálních služeb, na vztah k nemocným, na ochotu a taktnost, empatii a respektování práv nemocných, na dodržování BOZP, hygienického režimu, pracovní kázně, osobní úpravy a vedení příslušné studijní dokumentace. Na hodnocení se podílí pedagogický tým odborných učitelek, akceptovány jsou připomínky pracovníků pověřených přímým vedením žáků na jednotlivých pracovištích. Žáci jsou vedeni k sebereflexi a kritickému sebehodnocení.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikací průřezových témat

Rozvíjení klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, vytvořit si adekvátní studijní režim, motivovat sebe sama k dalšímu kontinuálnímu vzdělávání, znát zejména další možnosti vzdělávání v oboru a povolání
- **Kompetence k řešení problémů** – umět získat potřebné informace k řešení problémů, navrhnout a zdůvodnit postup řešení problémů, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků, spolupracovat při řešení problémů v ošetřovatelské péči v rámci zdravotnického týmu
- **Kompetence komunikativní** – vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v mluvených projevech a vhodně se prezentovat, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, s vhodným využitím odborné terminologie
- **Kompetence sociální a personální** - posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, užívat metody vedoucí k sebepoznání a sebehodnocení, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobů jednání ze strany členů spolupracujícího ošetřovatelského týmu, přijímat rady i kritiku, mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí, zejména ve vztahu k pracovním kompetencím, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních (ošetřovatelských) jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly

- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** – získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet, pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, učit se používat nové aplikace, uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím

Rozvíjená průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** – žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy

V předmětu Odborný výcvik se uplatňují mezipředmětové vztahy k předmětům Somatologie, Výchova ke zdraví, Zdravotnické a sociální služby, Ošetřovatelská péče, Klinická propedeutika, Zdravotnická psychologie, Volnočasové aktivity, Základy mikrobiologie, epidemiologie a hygieny, První pomoc.

6.22.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník	
Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**
Žák • vymezí oblasti práce, ve kterých je nezbytné dodržovat zásady BOZP • vyjmenuje místa, kde hrozí úraz personálu a nemocných • popíše zásady požární prevence a vysvětlí postup hlášení pracovních úrazů • uvědomuje si nutnost povinné mlčenlivosti • aktivně a svědomitě si vede deník ODV	1. **Přípravný týden** • organizační a metodické pokyny • BOZP a PO před nástupem na odborný výcvik • pravidla chování, pokyny k praktickému vyučování • povinná mlčenlivost • příprava dokumentace k výuce, deník ODV
Žák	2. **Management ošetřovatelské péče**

• orientuje se v pracovním prostředí • vymezí postavení své profese v ošetřovatelském týmu • definuje organizační řád, léčebný řád • orientuje se v právech nemocných • orientuje se ve zdravotnické dokumentaci	• organizační řád na příslušné ošetřovací jednotce, orientace na pracovišti, personální obsazení, uspořádání a vybavení ošetřovací jednotky • léčebný řád • úloha ošetřovatele a jeho postavení v týmu • seznámení se zdravotnickou dokumentací • práva nemocných,
Žák • popíše hygienický režim oddělení • uspořádá jednotlivé činnosti práce ošetřovatele ve směnném procesu • pojmenuje preventivní postupy prevence nozokomiálních nákaz • používá ochranné pomůcky • manipuluje s dezinfekčními prostředky, ředí příslušnou koncentraci dezinfekčního roztoku • seznamuje se se způsoby sterilizace na ošetřovací jednotce • dodržuje zásady dezinfekce a sterilizace • zvládá manipulaci se sterilním materiálem	3. **Péče o prostředí klienta, úklid na ošetřovací jednotce, péče o pomůcky, dezinfekce, sterilizace** • hygienické a estetické požadavky na nemocniční prostředí • péče o mikroklima na ošetřovací jednotce • aktuální dezinfekční prostředky užívané na ošetřovací jednotce zásady manipulace s dezinfekčními přípravky • skladování dezinfekčních přípravků • péče o pomůcky dle druhu materiálu
Žák: • pečuje o lůžko u chodících a ležících nemocných • respektuje zásady správné manipulace s čistým a použitým prádlem na ošetřovací jednotce • respektuje individuální potřeby v používání pomůcek a vybavení • správně provádí dekontaminaci a úklid pomůcek	4. **Péče o lůžko** • manipulace s čistým • a použitým prádlem, skladování prádla • péče o lůžko po propuštění nemocného • zásady BOZP při manipulaci s lůžkem

	• pomůcky doplňující lůžko
Žák: • dodržuje ošetřovatelské standardy a zásady hygieny, antisepse a asepse při poskytování základní oš. péče • respektuje individuální potřeby v používání pomůcek a vybavení • ověřuje provedení hygieny a čistotu prádla u nemocných • pracuje v souladu s dodržováním zásad týmové práce, práv nemocných a zdravotnické etikety • provádí hygienickou péči u nemocných dle stupně jejich sebepéče • provádí péči o dutinu ústní s ohledem na zdravotní stav • používá ochranné pomůcky • zaznamenává údaje o provedené činnosti do oš. dokumentace	5. **Hygienická péče** • zajištění a kontrola hygienické péče u soběstačných nemocných • hygienická péče u nesoběstačných nemocných • zajištění hygienické péče u nemocných s poruchou soběstačnosti – na lůžku, v koupelně • hygienická péče u imobilních nemocných, mytí vlasů • zvláštní péče o dutinu ústní • specifika hygienické péče u znečištěného nemocného • záznam do ošetřovatelské dokumentace; • etické a bezpečnostní aspekty
Žák: • provádí záznamy o vyprazdňování nemocného do ošetřovatelské dokumentace • zvládá techniku přikládání plenkových kalhotek, manipulaci s podložní mísou a močovou lahví u nemocných • připraví nemocného a pomůcky k cévkování • pečuje o permanentním močový katétr v rámci prováděné hyg. péče • zvolí vhodnou pomůcku při řešení inkontinence nemocného připraví nemocného a pomůcky podávání klyzmatu • aplikuje očistné klysma • reprodukuje vhodné formy komunikace s nemocným • identifikuje individuální zvláštnosti při komunikaci s nemocným • označí správné způsoby úklidu a třídění odpadu, dezinfekci pomůcek a ploch	6. **Péče o vyprazdňování** • sledování vyprazdňování moče, diurézy • technika přikládání plenkových kalhotek, podkládání podložních mís a močových lahví • asistence při cévkování ženy a muže • péče o permanentní močový katétr • péče o vyprazdňování stolice • očistné klyzma, příprava pomůcek, provedení • defekační reflex

	• péče o inkontinentního pacienta
Žák: • podílí se na distribuci stravy dle dietního systému a krmení nemocných • vyjmenuje diety dle jednotného dietního systému a seřadí dle jednotlivých onemocnění • připraví prostředí a pomůcky k podání stravy • dodržuje zásady krmení nemocného dle stupně sebepéče • zvládá přípravu léčebných čajů • popíše význam správného pitného režimu u nemocných, aktivně nabízí tekutiny • sleduje, zaznamenává a průběžně hodnotí bilanci tekutin u nemocných	7. **Péče o výživu a hydrataci nemocných** • asistence při podávání stravy dle stupně sebepéče • zásady manipulace se stravou na ošetřovací jednotce • pitný režim a jeho význam, • sledování bilance tekutin, záznam do dokumentace
Žák: • vybaví si způsoby záznamu fyziologických funkcí do dokumentace • popíše souvislosti mezi naměřenými hodnotami FF a onemocněním klienta • označí subjektivní a objektivní příznaky nemoci u klienta • měří a zaznamenává hodnoty tělesné teploty do ošetřovatelské dokumentace • sleduje, měří, zaznamenává hodnoty hmotnosti a výšky pacientů • asistuje při sběru anamnestických dat při příjmu nemocného • provede zvážení a změření chodícího nemocného • definuje a vyjmenuje spánkové fáze • uvede postupy vedoucí k navození klidného usínání a spánku	8. **Sledování fyziologických funkcí** • měření tělesné teploty, výšky, hmotnosti • sledování subjektivních a objektivních příznaků nemocí • měření tělesné teploty • zjišťování hmotnosti, výšky • záznam do zdravotnické • dokumentace • péče o spánek a odpočinek
Žák: • asistuje u klinického vyšetření nemocného, připraví nemocného k vyšetření • sleduje nemocného po vyšetřovacím výkonu • technicky správně provede odběr moče a stolice na biochemické	9. **Asistence při určených ošetřovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech prováděných pod přímým vedením všeobecné sestry** • psychická a fyzická příprava nemocného na vyšetření;

vyšetření a zajistí transport do příslušné laboratoře • asistuje u převazu ran • ošetřuje nemocného během kyslíkové terapie • provede přípravu nemocného a jeho prostředí před aplikací infuze a transfuze	• sledování po výkonu, povinnosti ošetřovatele • hygienické a etické zásady • odběry biologického materiálu – moč, stolice, transport • asistence při terapeutických výkonech • asistence při převazu septické a septické rány • asistence při podávání léků a kyslíku dýchacími cestami • asistence při infuzi a transfuzi
Žák: • připraví k vizitě pomůcky dle specifik oddělení • připraví nemocného k vyšetření • asistuje u klinického vyšetření nemocného	10. **Spolupráce v ošetřovatelského týmu, vizita** • význam vizity pro nemocného organizace vizity, povinnosti ošetřovatele • příprava pomůcek k vizitě • příprava nemocného k vizitě
Žák: • vyjmenuje bezpečnostní, hygienické a etické zásady při doprovodu nemocného na vyšetření a ošetření • popíše bio-psycho-sociální potřeby nemocných • vybere vhodnou techniku transportu podle stupně soběstačnosti nemocného s ohledem na jeho aktuální zdravotní stav • vyjmenuje zásady pro překlad a pro-puštění nemocného definuje vhodné formy komunikace s nemocným	11. **Doprovod nemocných na vyšetření a ošetření** • bezpečnostní, hygienické a etické zásady doprovodu soběstačných a nesoběstačných nemocných • pracovní činnosti ošetřovatele spojené s příjmem, překladem a propuštěním nemocného
3. ročník	
Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické plány**
Žák: • vymezí oblasti práce, ve kterých je nezbytné dodržovat zásady BOZP;	1. **Přípravný týden – organizační a metodické pokyny**

• vyjmenuje místa, kde hrozí úraz personálu a nemocných • popíše zásady požární prevence a vysvětlí postup hlášení pracovních úraz • uvědomuje si nutnost povinné mlčenlivosti • aktivně a svědomitě si vede deník ODV	• BOZP a PO před nástupem na odborný výcvik • pravidla chování, pokyny k praktickému vyučování • povinná mlčenlivost • příprava dokumentace k výuce
Žák: • popíše pojem dezinfekce • pojmenuje preventivní postupy prevence nozokomiálních nákaz • vyjmenuje pracovní předpisy a ochranné pomůcky pro manipulaci s dezinfekčními prostředky • popíše přípravu dezinfekčního roztoku dle rozpisu daného oddělení, zásady • definuje význam dodržování aseptických postupů • popíše pojem sterilizace	2. **Péče o prostředí** • úklid a dezinfekce na ošetřovací jednotce • péče o pomůcky, péče o prostředí pacienta • prevence nozokomiálních nákaz • druhy a příprava dezinfekčních roztoků • zásady používání sterilizace, manipulace se sterilním materiálem
Žák: • aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetřovatelské péče • sleduje typické příznaky daného onemocnění • provádí základní ošetřovatelskou péči u nemocných s onemocněním srdce a oběhového systému • pečuje o duševní pohodu pacienta • navrhne vhodné aktivizační metody nemocným s ohledem na jejich věk a zdravotní stav	3. **Ošetřovatelská péče u pacientů s onemocněním oběhového systému** • sledování subjektivních a objektivních příznaků nemoci • základní ošetřovatelské postupy, specifika ošetřovatelské péče • ošetřovatelská péče u klienta s onemocněním oběhového systému: • hygienická péče, péče o kůži, úprava lůžka a polohy, péče o výživu a hydrataci, doprovod na vyšetření, ošetření, význam rehabilitace
Žák: • aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní	4. **Ošetřovatelská péče u pacientů s onemocněním zažívacího systému**

ošetřovatelské péče • sleduje typické příznaky daného onemocnění • provádí základní ošetřovatelskou u nemocných s onemocněním zažívacího systému • pečuje o duševní pohodu pacienta • navrhne vhodné dietní opatření nemocným s ohledem na jejich věk a zdravotní stav	• sledování subjektivních a objektivních příznaků nemoci • asistence u diagnosticko - terapeutických výkonů • základní ošetřovatelské postupy, specifika ošetřovatelské péče • ošetřovatelská péče u klienta s onemocněním zažívacího systému
Žák: • aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetřovatelské péče • sleduje typické příznaky daného onemocnění • provádí základní ošetřovatelskou péči u nemocných s onemocněním dýchacího systému • pečuje o duševní pohodu pacienta • navrhne vhodné aktivizační metody nemocným s ohledem na jejich věk a zdravotní stav	5. **Ošetřovatelská péče u pacientů s onemocněním dýchacího systému** • sledování subjektivních a objektivních příznaků nemoci • asistence u diagnosticko – terapeutických výkonů • základní ošetřovatelské postupy, specifika ošetřovatelské péče • ošetřovatelská péče u klienta s onemocněním dýchacího systému
Žák: • aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetřovatelské péče • sleduje typické příznaky daného onemocnění • provádí základní ošetřovatelskou péči u nemocných s onemocněním ledvin a močových cest • navrhne vhodné dietní opatření nemocným s ohledem na jejich věk a zdravotní stav • objasní význam pitného režimu u nemocných s onemocněním ledvin a močových cest	6. **Ošetřovatelská péče u pacientů s onemocněním močového systému** • sledování subjektivních a objektivních příznaků nemoci • základní ošetřovatelské postupy, specifika ošetřovatelské péče • ošetřovatelská péče u klienta s onemocněním ledvin a močových cest • péče o výživu a hydrataci • význam dietoterapie, pitného režimu a zdravého životního stylu

Žák: • aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetřovatelské péče • sleduje typické příznaky daného onemocnění • provádí základní ošetřovatelskou péči u nemocných s onemocněním pohybového systému • podporuje aktivizaci nemocného a jeho soběstačnost • spolupracuje při rehabilitaci u nemocných s onemocněním pohybového systému • dle instrukcí vykonává s nemocným jednoduchá RHB cvičení • orientuje se v nabídce rehabilitačních a kompenzačních pomůcek	7. **Ošetřovatelská péče u pacientů s onemocněním pohybového systému** • sledování subjektivních a objektivních příznaků nemoci • základní ošetřovatelské postupy, specifika ošetřovatelské péče u nemocného s onemocněním pohybového systému • ošetřovatelská péče u nemocného s onemocněním pohybového systému • význam pohybové aktivity a podpory sebepéče • prevence pádů ve zdravotnickém zařízení • pomůcky zajišťující mobilitu a bezpečnost pacienta, • protetické pomůcky
Žák: • aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetřovatelské péče • definuje příznaky stáří, specifika chronické nemoci • provádí základní ošetřovatelskou péči u starých, chronicky nemocných • zvolí vhodnou absorpční pomůcku pro inkontinentního nemocného • pečuje o duševní pohodu pacienta • spolupracuje při rehabilitaci starých a chronicky nemocných • objasní význam dietoterapie, pitného režimu a zvláštnosti při podávání stravy starým a chronicky nemocným	8. **Ošetřovatelská péče o seniory a chronicky nemocné** • sledování subjektivních a objektivních příznaků nemoci • základní ošetřovatelské postupy, specifika ošetřovatelské péče o seniory a chronicky nemocné ošetřovatelská péče o seniory a chronicky nemocné • specifika onemocnění ve stáří specifika péče o inkontinentního nemocného • fyzické a psychické změny provázející stáří, chronickou chorobu • význam aktivizace starých a chronicky nemocných
Žák: • aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetřovatelské péče • provádí základní ošetřovatelskou péči u nemocných s neurologickým	9. **Ošetřovatelská péče u pacientů s neurologickým onemocněním** • sledování subjektivních a objektivních příznaků nemoci

nemocněním • provádí polohování nemocného a záznam do dokumentace • provádí nácvik sebeobsluhy nemocného • používá vhodné pomůcky doplňující lůžko	• základní ošetřovatelské postupy, specifika ošetřovatelské péče u nemocného s neurologickým onemocněním • ošetřovatelská péče u nemocného s neurologickým onemocněním • rehabilitační ošetřovatelství v rámci kompetencí ošetřovatele u CMP • prevence imobilizačního syndromu
Žák: • aplikuje teoretické odborné znalosti v dovednostech poskytování základní ošetřovatelské péče • definuje projevy terminálního stadia • provádí základní ošetřovatelskou péči u nemocných v terminálním stadiu • pečuje o pacienta v terminálním stádiu nemoci, citlivě neverbálně i verbálně • komunikuje s pacientem a rodinou, respektuje práva umírajících • prokáže schopnost péče o mrtvé tělo pod odborným dohledem	**10. Ošetřovatelská péče u nemocných v terminálním stádiu nemoci** • sledování subjektivních a objektivních příznaků terminálního stadia • základní ošetřovatelské postupy, specifika ošetřovatelské péče u nemocného v terminálním stadiu • ošetřovatelská péče u nemocného v terminálním stadiu • fyzické a psychické změny provázející terminální stádium • význam etického a empatického přístupu k pacientům a k jejich blízkým • doprovázení pacienta v terminálním stádiu • péče o zemřelého

7. PERSONÁLNÍ A MATERIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ OBORU

Pro uskutečňování školního vzdělávacího programu je nutné vytvořit vhodné realizační podmínky v oblasti materiální, personální, organizační a bezpečnosti práce.

Materiální podmínky pro všeobecné vzdělávání v oboru ošetřovatel
V teoretické výuce jsou učebny vybaveny výškově nastavitelnými lavicemi a židlemi. V učebnách je k dispozici moderní audiovizuální technika – zpětný projektor, dataprojektor, počítač. Všechny tyto přístroje a učební pomůcky využívají vyučující při realizaci cílů a obsahů vzdělávání stanovených ve ŠVP. Snahou je v maximální možné míře žákům zabezpečit názornost výuky.

Žáci mají na naší škole k dispozici dvě učebny výpočetní techniky. Tyto učebny jsou zasíťovány, připojeny na Internet, Intranet, a kromě zajištění základních znalostí z předmětu ICT mohou žáci tyto učebny využívat i pro práci se speciálními programy v odborných předmětech, při výuce cizích jazyků i při výuce všeobecně vzdělávacích předmětů. Dalším velmi významným posunem v materiálních podmínkách pro zabezpečení výuky je realizace sítě výpočetní techniky do všech kabinetů učitelů teoretické výuky i odborného výcviku a připojení na Internet, Intranet.

Předmět tělesná výchova je vyučován v prostorách školy. K dispozici jsou pro všechny žáky zařízení pro tělovýchovnou aktivitu: sportovní hala, sportovní areál s travnatým fotbalovým hřištěm. Škola využívá kromě svých sportovišť také hřiště ZŠ Doksy a sportoviště TJ Doksy.

Materiální podmínky pro odborné vzdělávání v oboru ošetřovatel
Odborné vzdělávání má teoreticko-praktický charakter a jeho výuka je realizována jednak v odborných učebnách pro výuku ošetřovatelství ve škole, jednak formou praktického vyučování na smluvních pracovištích zdravotnických zařízení Výuka teoreticko-praktických předmětů je ve škole realizována v odborných učebnách, které jsou vybaveny pomůckami pro nácvik konkrétních ošetřovatelských činností v modelových situacích vycházejících z odborných kompetencí Ošetřovatele. Odborné učebny jsou zařízeny tak, aby jejich vybavení připomínalo reálné prostředí lůžkového oddělení nemocnice. Učebny jsou vybaveny multimediální technikou, tj. počítačem, dataprojektorem, reproduktory a pomůckami v souladu s požadavky BOZ, které umožňují realizaci skupinové výuky i individuální práce žáků při nácviku ošetřovatelských činností. Učebny doplňují sklad učebních pomůcek.

Personální zabezpečení výuky
Pedagogičtí pracovníci školy jsou vedeni k důslednému splnění kvalifikačních předpokladů pro výkon činnosti pedagogických pracovníků. Dle aktuální potřeby výchovy a vzdělávání ve škole se uplatňují tyto aktivity vedoucí k udržování, obnovování a doplnění kvalifikace pedagogického pracovníka.

Aktivity: vysokoškolské studium, e-learningové studium, samostudium, studium v oblasti pedagogických věd, studium pro výchovné poradce, krátkodobé studium nabízených kurzů a seminářů.

8. SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY PŘI REALIZACI ŠVP

V této oblasti škola aktivně využívá potenciál na několika stupních. Především udržuje a rozvíjí pravidelné kontakty s těmito subjekty:

RODINNÉ ZÁZEMÍ

Je rozhodující sociální a kulturní prostředí, ve kterém se formují povahové rysy a kompetence dítěte a následně žáka školy, až do pozice zaměstnance firmy. Škola klade důraz na pravidelný kontakt ještě dříve, než je žák na školu přijat. Účastí na třídních schůzkách žáků 9. tříd a jednáním s výchovnými poradci základních škol působí na rozhodnutí o budoucím povolání. Důraz je kladen na konkrétní akce, jako jsou opakované Dny otevřených dveří, určené jak pro žáky základních škol, tak pro jejich rodiče. V momentě, kdy se zájemce o studium stane žákem školy, nastupuje pravidelná spolupráce třídního učitele formou osobního jednání s rodiči, zápisů v žákovských knížkách, informování o prospěchu a chování prostřednictvím dopisů, nechybí ani kontakt výchovného poradce a v neposlední řadě také koordinátora protidrogové prevence. Spolupráci s rodiči považuje škola za základ úspěšného absolvování studia, neboť rodinné zázemí je stěžejním prvkem, který působí na chování a jednání žáka v prostředí školy i mimo něj. Pravidelný kontakt s rodiči a vzájemnou informovanost považuje škola za nezbytnou a věnuje jim maximální pozornost. Stěžejní důraz klade na tzv. měkké kompetence, jejichž absenci pociťují až zaměstnavatelé. Jedná se např. o odpovědnost za svěřené úkoly, vztah k práci a pracovnímu kolektivu, k plnění povinností, schopnosti řešit úkoly, problémy, umět se orientovat v pracovním prostředí a v novém kolektivu.

SOCIÁLNÍ PARTNEŘI ŠKOLY

Hlavním sociálním partnerem zdravotnických oborů na SZŠ a SOŠ Česká Lípa patří Nemocnice s poliklinikou Česká Lípa a.s. Zde probíhá praktická výuka a odborná praxe našich žáků. Žáci jsou pod vedením odborných vyučujících zapojeni do aktivní ošetřovatelské péče.